

DEBRECZENI UJSÁG

ELŐFIZETÉSI ÁRA HELYBEN ÉS VIDEKEN
HÁROM PENGÓ, NEGYEDÉVRE 9 PENGÓ
EGYES SZÁM VÁSÁRLÁSNAK ÁRA
HÉTKÖZNAP 10 F., VASÁRNAP 20 FILL.
KIDÓHIVATAL KOSSUTH-U. 3. I. T. 141.

HÁJDUFÖLD

FELELŐS SZERKESZTŐ:
VITÉZ KOLOSVÁRY-BORCSA MIHÁLY

SZERKESZTŐSEG ÉS NYOMDA: JOZSEF
KIR. HERCEG-UTCA 16. SZÁM ALATT,
SZERKESZTŐSEG TELEFONSZÁMA 3-48,
A NYOMDA TELEFONSZÁMA 3-48,
KIDÓHIVATAL KOSSUTH-U. 3. I. T. 141.

Románia és a szovjet

Nagy gonddal, nagy leleményességgel, de egyuttal nagy külpolitikai rafinériával helyezték el a külföldi sajtóban azt a hírt, hogy Románia és Oroszország között a török külügyminiszter barátságos közeledést készít elő s hogy ebből a célból Tevfik török külügyminiszter baráti látogatást szándékozik tenni Bukarestbe. Ezt a hírt ebben a formában kételkedéssel fogadhatták a világ diplomatái, mert ha Törökország valóban alkalmas volna arra, hogy Románia és Oroszország között a békét helyreállítsa, akkor Törökországnak már most zsebéből kellene hordoznia azt a dekrétumot, amely szerint Románia lemond Oroszország javára Bessarabiáról a szovjet részéről is meg kellett volna kapnia azt a közhiteles ígéretet, hogy Románia nem tekintí annak a szigetvári hídnak, amelyen be lehet törni a nyugati országokba. Míg az azonban sem az egyik, sem a másik okmány nincs a török külügyminiszter zsebében, így Tevfik külügyminiszter bukaresti látogatását nem tekinthetjük egyébnek, mint udvariassági látogatásnak.

Az a viszony, amely Románia és Oroszország között áll fenn, ha egyáltalán viszonyoknak lehet nevezni, nem egyéb, mint a háború nélküli hadiállapot. Az összeköttetés semmi, csak a Dnyeszter medrében folyó víztömeg köti össze a két ország földterületeit s talán azok a földalatti alagutak, melyeken át a szovjet keze elnyúl — a hivatalosan leplezett kémügyek tanúsága szerint — fel egész a magas állambizaltalokig is. Ez az állandósult hadiállapot minden bizonnyal egyik oka annak, hogy Románia, habár a háborúban a legnagyobb nyereséget szerezte meg, megnagyobbított területen nem tud gazdaságilag talpra állani. Ha a külföldi tőke olyan mértékben igyekezett volna elhelyezkedni az új területekkel nagyon meggazdagított Romániában, ahogyan erre az a föld és annak kiemelhető kincsei magukat felkínálják, akkor ez a tőke gondoskodott volna a saját érdekében is a gazdasági egyensúlynak bizonyos helyzet tartásáról. A szovjetszomszédság ténye azonban nem szolgált hivatatóul a külföldi tőke számára, bár ennek a tőkének eminenens világpolitikai érdeke lett volna a tőketermelés védőbástyáit ide építeni. Ha volt és amikor megnyilvánult ilyen igyekezet, azt elriasztotta az az oláh belpolitika s az a belső gazdasági balkáni szellem, amely az előlegezett bizalmat is felperzselt, lerombolta, visszariasztotta. A külföldi tőke a magáról emiatt evakuálta ezt a területet. Keleti frontját visszahúzta

Katasztrófális szélorkán sepri végig Európát

A tengerről beáramló meleg levegő okozza az óriási viharokat

Berlin, január 17. Az északnemet síkságon pusztító vihar szombaton reggel a prűbnitzi alföldön súlyos vasúti katasztrófát okozott. A perleberg—Kyrítzi vasútvonalon Garz—Hoppenrade állomások között kisiklott a Perlebergből jövő személyvonat.

A vonat nekiment egy kidőlt évszázados fatörzsnek, melyet a mozdonyvezető a reggeli ködben nem vett észre. A mozdony lefordult a töltésről és a földbe furódott, magával rántva a személykocsikat is. A mozdonyvezető szörnyethalt, öt utas súlyosan megsebesült. A pálya uttestet le kellett zárni, a forgalom további intézkedésig szünetel.

A szélvihar, amely már péntek reggel óta dúlhög, 140—160 km-es sebességgel száguld végig Észak-Németországon. Az orkán a skandináv partvidékről jött és meleg légáramlást hoz magával. A szélvihar

és eső váltakozik egymással és az itéletidő mindenütt súlyos károkat okozott.

A birodalmi főváros külső kerületeiben a szombatra virradó éjszaka alig aludtak az emberek, oly nagy erővel rázta a vihar az ablakokat. A szél százával tépte ki a fákat és sok helyütt eltorlaszolta az utcákat.

Magyarországot elkerüli a vihar?

A tengeri levegőbeáramlásból az éjszaka folyamán valóságos viharos betörés lett, amelynek katasztrófális következményei lesznek Európa legnagyobb részében, különösen Németországban, Lengyelországban, Franciaországban és Belgiumban, tehát azokban az országokban, amelyeket a hegyek nem védenek. Ezekben a területeken már most is erős szelek

vannak. A meteorológiai állomások majdnem mindenütt a szélskálának legmagasabb fokát jelentik, amely pedig orkán megjelölésére használatos. Elég nagy esők vannak különösen Németországban, ahol mindenütt tíz milliméteres mennyiségnél több esett. Ez még nem volna baj az árvízveszedelem szempontjából, de nagy baj az, hogy a levegő tulyhe, tehát nagyon gyors olvadást okoz ez az enyhesség a hegyek között. Az enyhesség most is olyan nagy, hogy kétezer méterig olvad a hó. Franciaországban plusz tíz fok körüli, valóságos tavaszi hőmérséklet van, éppen azért, mert teljesen elárasztotta az enyhe levegő.

Magyarországot az Alpok és Kárpátok védőbástyája megoltalmazza attól, hogy olyan katasztrófális orkán és olyan nagy csapadékot kapjon, aminők a hegységektől északra levő országokat látogatják meg.

BANDITAVILÁG A FŐVÁROSBAN

Álarcos banditák csikágói stílusú rablásai Budapesten

A revolverekkel felfegyverzett rablók kifosztottak egy postahivatalt és egy autógarázs-irodát — Az egész fővárosi rendőrség hajszolja a tetteseket

Budapest, január 17. Ma este hét óra körül a Kinizsi-utca 4. szám alatt lévő Kinizsi autógarázs irodájába két álarcos suhanc hatolt be és kirabolták a garázs pénztárát. Az irodahelyiségből néhány perccel azelőtt távozott el Wenger Arnold igazgató, aki lement

a garázsba. Az irodahelyiségben csak Lichtel Jolán 25 éves és Kerekes Erzsébet 30 éves tisztviselőnök tartózkodtak. A támadók fejükön álarcot viseltek. A két fiatal suhancnak látszó rabló fekete kendővel takarta el az arcát s az egyik közülök lefogta Kerekes Erzsébetet, akivel

dulakodni kezdett. Eközben az arcán több helyen össze is karmolta támadója.

Mindkét leány sikoltozni és verekedni kezdett a támadókkal, de azok revolvert fogtak rájuk és kényszerítették őket, hogy adják át a pénzes kasszát. A kazettában körül-

innen s Románia megmaradt abban az elszigeteltségben, amelynek rendezetlen bizonytalanságaira most ráömlött a világgazdasági válság lávája, hogy ami kilátás még derengett volna, azt is sötét réteggel takarja le.

Oroszország az aláírt egyezmény ellenére is komolyan veszi a hadiállapotot és ha nem fegyverrel, de gazdasági trükkökkel kirohanásokat rendez a világ felé, mindenekelőtt Románián keresztül. Gazdasági kirohanásai számára Románia valóban a szigetvári hid. A keleti hadiállapottal szemben, Romániának nyugat felé kell keresnie a béke biztonságát, a gazdasági útvonalak természetes kiépítését s ez az útvonal a geográfiai törvényszerűség szerint Ma-

gyarországon keresztül vezet. Magyarországnak megvan az intenzív összeköttetése a nyugati gazdasági élettel s külpolitikai kapcsolatai Bethlen István ügyessége folytán a legelőkelőbbek. Romániától a kisantantszerződés vágta el és ez a szerződés vágja el Romániát is Magyarországtól. A kisantantszerződés a fegyvereknek a szövetsége és nem a békéé. A fegyvereknek ez a szövetsége azonban nem tud azonos gazdasági területet alapítani a szövetkezett államok területeiből, mert a gazdasági irányzatot a valóságos élet diktálja.

Nem szentimentalizmus Magyarországról részéről, mégkevésbé felkínálkozósi hajlandóság, de annyi valóság, hogy Romániát a kisantant-

szövetség nemhogy megerősítette volna, de erejében, külföldi vonatkozásában határozottan aláasta. A gazdasági krízis úgy hat a kisantant-féle fegyveres szövetségre, mint a választóvíz. Ahogy a gazdasági válság szele megérintette Románia birtokállományát, azonnal kitűnt, hogy a kisantantnak nincs gazdasági aranyértéke. Törökország tehát lépést Bukarest felé, de úgy külügyminisztere, mint a török nép teljes tudatában van annak, hogy Romániához való barátságos közeledése csak akkor lehet valóban barátságos, ha Románia először Magyarországgal, a török néppel baráti kapcsolatban élő országgal intézi el differenciáit, amelyet egyetlen szóban lehet kifejezni: Erdély!

Ára 20 fillér.

belül kétezeröttszáz pengő volt, amit a támadók magukhoz vettek, majd revolverrel kényszerítették őket, hogy a falhoz álljanak és elávoztásukig ne merjenek mozdulni. Ezután az egyik rabló elávoztatta azzal, hogy a másik csak akkor menjen utána, hogyha az autó motorjának indulását meghallotta. Így is történt. A támadók piros Mago-taxi menekültek el, amelynek egyik száma 4-es. Az egyik rabló állítólag barna kalapot és barna kabátot viselt. A rendőrség a legerélyesebb nyomozást indította.

Álarcos postarablás

A Kínizsi-utcai autógarázsban történt rabláshoz hasonló álarcos postarablás folyt le pénteken este Budapesten a Kén-utca 5. szám alatt lévő postahivatalban.

Eredménytelen a rendőrség hajszája a banditák után

A rendőrség a két tipikusan esikagói jellegű rablási bűnügyben nagyarányú nyomozást indított. A bűnügyi osztály detektívesoportjait valóságos mozgószolgálatként és a főváros egész területén rajonalszerűen kezdték meg pontról-pontra a nyomok felderítését. A hajtvadászat első napja sovány eredménnyel járt, mert mindössze néhány gyanús embert tudtak előállítani és ezek között két olyan egyént, aki a bűnügyi nyilvántartó adatai szerint már követtek el a múltban postarablást, de jelenleg szabadlábon vannak. Ezt a két gyanús férfit a tegnapi nap folyamán szembevitették a halálveszelemben forgott két postás kisaszszonnyal, ők azonban nem tudták határozottan felismerni bennük támadóikat. Megállapította a nyomozás az is, hogy a Kén-utcai postahivatalt már két héttel ezelőtt ki akarták rabolni. Egyetlen pozitív eredménye a nyomozásnak eddig mindössze az, hogy a rablás színhelyén találtak egy álarcot, amely zöldesszürke posztó anyagból készült s a két postatisztviselő felismerte bennük a rablók álarcát. Az újabb álarcos rablással kapcsolatban a rendőrség tovább folytatja a hajsztát az elmenekült banditák után.

Postarablás Lökőházán

Lökőházai távirati jelentés szerint tegnap reggel a lökőházai posta hivatal levélhordóját a vasutállomás közelében kirabolták. A rablók elvették a pénzeslevélhordótól a postaszákokat, amelyben többek között 3000 pengő értékű pénzeslevél is volt. A levélhordó a Budapestre induló személyvonathoz igyekezett a postaszákkal.

A vasutállomás közelében két 22-23 év körüli rosszulöltözött fiatal ember ugrott elé. Az egyik revolvert rántott és ráfogta a levélhordóra.

Azonnal add ide a zsákokat, különben lelőlek! — rivalt a levélhordóra.

A levélhordó védekezően maga tartotta a kezét, ebben a pillanatban

Felfájás,

szívbántalom, idegesség, rekedés, álmatlanság győri a sok dohányzás miatt.

Szivjon Nikotexet

és minden baja elmúlik. Valamennyi trafikban kapható már nikotinmentesített dohányáru.

Három fiatalember előzőleg kendőt kötve arcukra, revolverrel a kézben btrontott a postahivatalba és az ott levő tisztviselőkre irányítva a revolvért elrabolta a tolvábitásra kikészített postaszákokat, amelyekben 9930 pengő készpénz és különféle postai küldemények voltak. A rablótámadás pillanatok alatt történt, a tettesek ugy elmenekültek, hogy amikor az egyik bátor fiatal postatisztviselő utánuk szaladt, már nyomukat sem találta.

a másik rabló a háta mögé osonva, valmivel súlyos tárggyal felbevágta a levélhordót, aki eszméletlenül esett össze. Ezután a rablók a vérző, eszméletlen gótsz kezéből kiszakították a postaszákokat és elmenekültek. A postaszákokban különböző értékküldemények voltak, közöttük az eddigi megállapítás szerint 3000 pengő pénzeslevél is.

Huszmillió éves fatörzseket találtak Kanadában

Kanadai erdőmérnökök Észak-Albertában, Fort McMurray közelében homokba beágyazva több fatörzset találtak, amelyek korát a tudósok üzenőt-huszmillió évre becsülik. A törzsek esodálatosan jó állapotban maradtak meg, a gyűrűk körvonalait világosan látni lehet; közönséges késsel le lehet hántani a kérget, amely alatt még láthatók az apró levélelvő rovarok. Bailey dr., a Harvard-egyetem tanára, görösövi vizsgálatok alapján megállapította, hogy az egyik fa olyan típushoz tartozik, amely ma is díszlik Japánban. A geológusok a leletben újabb bizonyítékát látják annak az elméletnek, hogy Észak-Amerika és Ázsia egykor egyetlen óriási kontinens volt.

HIRDETÉNY.

Debrecen sz. kir. város adóhivatala közhírré teszi, hogy a Földreformtörvény alapján végrehajtott birtokrendezés nyomán készült földadókataszteri munkálatok elkészültek s azok a városi adóhivatal 2. számú szobájában (Birtoknyilvántartás) 1931. január hó 15.—1931. február hó 15-ig, 30 napon át közzemlére lesznek kitéve, ahol is azokat az érdekeltek a hivatalos órák alatt megtekinthetik s a téves bejegyzés, továbbá az osztálybasorozás és művelési ág változás ellen szóval vagy írásban felzólalhatnak.

Debrecen, 1931. január hó Városi adóhivatal

Több mint száz halottja van a mexikói földrengésnek

Newyork, január 17. A legújabb jelentések szerint a Mexikó északnyugati részében szordán tombolt földrengés áldozatainak száma Oahaklama államban megközelíti a százat. Az egyik faluban a földrengés következtében összeomlott egy történelmi becsü régi templom és husz ember maga alá temetett.

Borzalmas családi drámák Csehországban

Prága, január 17. Rumburgban tegnap este Möller Frigyes egy drogeria tulajdonos 28 éves fia, felkereste Kaiser Miklós fogtechnikus és megkérte 14 éves leánya kezét. A fiatalember kérését az apa visszautasította, mire Möller előrántotta a revolverét és Kaiserre slytette. Azután a fegyvert maga felé fordította és golyót röpített agyába. Kaiser nem-sokára belehalt sérülésébe, Möller pedig nyomában kiszerveletett.

A prágai melletti waltzusi erdőben holtan találták Habarda Vencel 38 éves magántisztviselőt és Kadlics Mária 14 éves munkásleányt, nyugodt életet élt. Nemrégigen egy gyárban, ahol alkalmazva volt, megismerkedett Kadlics Mária munkásleánnyal. Rövidesen heves vonalalom támadt közöttük, mint-hogy Habarda más kivező utat nem talált, közös elhatározással véget vetettek életüknek.

Megnyugvást keltett a gazdasági társadalom körében a minisztertanács döntése a földhözjuttatottak törlesztési kötelezettségének enyhítéséről

Budapest, január 17. A tegnapi minisztertanácson Wekerle Sándor pénzügyminiszter előterjesztette, hogy a földbirtokreform során földhözjuttatottak múlt évi törlesztési kötelezettségüknek egyharmadát elengedjék. A kormány intézkedik a tekintetben, hogy a múlt évi hátralékos törlesztési összegeket négy évi részletben is le lehessen fizetni. E nagy jelentőségű kormány intézkedés a gazdasági társadalom körében megnyugvást keltett és látható jele, hogy mint Pesthy Pál mondotta,

a kormány igenis szívén viseli a kisgazdatársadalom mindennemű érdekeit és a lehetőség szerint mindent elkövet, hogy a kisgazdatársadalom anyagi romlását megakadályozza. Marscall Ferenc országgyűlési képviselő kijelentette, hogy a minisztertanács tegnapi határozata méltóképp illeszkedik más azoknak az intézkedéseknek sorozatába, amelyekkel a kormány a földműves nép gazdasági és szociális egyensúlyának nagy érdekeit szolgálja.

A Népszövetségi bizottság vizsgálja meg a lengyelországi német kisebbség panaszait

Genf, január 17. Népszövetségi körökben bizonyosra veszik, hogy a tanács a német-lengyel vitában nem fog dönteni, hanem vizsgáló bizottságot küld ki, amely a vitatott és a németekkel szemben állítólag elkövetett erőszakos cselekményeket a helyszínen fogja megvizsgálni. Anglia mindenestre egy ilyen bizottság kiküldése mellett foglal állást, amál is inkább, mert csak pártatlan vizsgáló bizottság tudja az egymásnak ellentmondó állítások mögött rejlő tényeket kideríteni. Valószínűnek tartják azt is, hogy Lengyelország a vizsgáló bizottság kiküldése ellen nem fog tiltakozni, kivéve, ha az elkövetett bűncselekményeket elismeri és teljes jóvátételt ígér.

Egyetek több cukrot!

A cukor táplál!

37.342—1930. VII.

HIRDETÉNY

Az állami és törvényhatósági közutakon az 1927—28. évben végrehajtott forgalom számlálás eredményekhez statisztika kötetében és forgalmi térképekben foglaltattak össze.

A kiadványok hivatalok és a nagy közönség számára is készültek és pedig a forgalmi statisztika és a tonnatérképek, hatóságok hivatalok és közisztviselők által 15—15 P, magánfelvek által 25—25 P, míg a tonnatérképek faltérképül szolgáló kisebbített példány 7.5 P illetve 10 P áron szerzethetők be a m. kir. kereskedelemügyi minisztérium segédhivatalában.

Debrecen, 1931. január 10.
Dr. Vargha Elemér,
helyettespolgármester.

Terjessze a Debreceni Ujságot

A szolnoki mélyfúrás szén-savval telített baktériummentes

„Áldás“

forrásvíze, mint üdítő ital és mint borvíz igazi áldás!

Kontsek Géza k.r.t.
Debrecen.

Start!

Del-Fla

vásárt tart.

Leltári árusítás!

Hatalmas választék! Elsőrendű minőség!

Piac-utca 16.

PARÁNYI ÁRAK:

Telefon: 17-16

I. sorozat

2.90

II. sorozat

4.90

III. sorozat

6.90

IV. sorozat

8.90

V. sorozat

10.90

VI. sorozat

12.90

VII. sorozat

Különösen kiváló
minőség, elragadó
modellek

15.90

A pénzügyminiszter az agrárkrízis következtében nagy engedményeket tett az adóztatás terén

Megjelent a jövedelem-vagyonadó kivétési rendelet

Budapest, január 17.

A Hivatalos Lap január 15. napján megjelent számában lett közzéírva a m. kir. pénzügyminiszternek 2900. számú körrendelete, amely az idei jövedelem- és vagyonadó kivétésével kapcsolatos eljárásokat szabályozza.

A jövedelemadó-kivétési munkálatakat illető rendelkezések sorából különös figyelmet érdemel a rendelet 1. §-ának (2) bekezdésében foglalt utasítás, amely a mező- és erdőgazdaság jövedelmének megállapításával kapcsolatban figyelmezteti az összeíró, illetőleg az adókiadó közegeket arra, hogy a földbirtok jövedelmének kiszámítása során *mindenkor vegyék figyelembe azt, hogy az elmúlt gazdasági évben a rossz értékesítési lehetőségek, továbbá a magas termelési és kezelési költségek, továbbá az alacsony terményárak károsan befolyásolták a mezőgazdasági ingatlanok jövedelmét.* Erre való tekintettel a pénzügyminiszter akként rendelkezik, hogy különös gondot kell fordítani arra, miszerint a mezőgazdasági ingatlanok jövedelmének megbecsülése során a nehéz gazdasági helyzet által kellően indokolt méltányosság gyakoroltassék.

A termények értékének génzre átszámítása

Felhívja a rendelkezés az adókiadó hatóságok figyelmét arra is, hogy az adóévet megelőző évben szenvedett veszteséget a földbirtok-jövedelem megállapításánál figyelembe kell venni és az egyes jövedelemforrásoknál mutatózó veszteségeket az összes jövedelemforrások jövedelmének együttes összegéből le kell vonni. „Minden olyan esetben tehát, — intézkedik a rendelet — amikor a földbirtok, különösen pedig a szőlőbirtok jövedelmének a kiszámítása során veszteség állapított meg, a szenvedett veszteséget figyelembe kívül hagyni nem szabad.”

A mezőgazdaság jövedelmezőségének megállapítása során a termények értékét a következő módon kell pénzre átszámítani:

a) a gazdaságban felhasznált terményeket a felhasználás idejében megvolt helyi értékben,

b) az eladott, illetve értékesített terményeket az ezekért tényleg kapott pénzértékben,

c) a nem értékesített terményeket (évvégi gazdaságban lévő terménykészlet) az évvégi, vagyis 1930. december 31-ikén volt helyi forgalmi értékükben, tehát a december 31-iki helyi piaci áron.

„Paritás” számítási kulcs

Természetesen ezeket az értékeket az adózóknak igazolni kell. Ennek elmulasztása esetén és ha a kiadó hatóságoknak a helyi forgalmi érték megállapítására más adat nem állna rendelkezésre, úgy a termények értékét a rendelethez mellékelte táblázatban feltüntetett értékek alapulvételével, az értékesítéssel kapcsolatos tényleges költségek (vasúti fuvardíj, közvetítői jutalék) összegére való figyelemmel, tehát olyként kell megállapítani, hogy a táblázatban feltüntetett terényárakat az úgynevezett „paritás” összegével csökkenteni kell.

A paritás összege pl. Debrecenre a következőként alakul: vasúti fuvardíj 2 pengő 34 fillér, mérlegdíj 7 fillér, közvetítői jutalék 10 fillér, közvetítői jutalék pl. 14 P után 3%, tehát 42 fillér, összesen tehát 2 pengő 93 fillér. A december 31-iki évvégi helyi, debreceni piaci ár tehát 14 pengő mínus 2,93 P, azaz 11 pengő 07 fillér, tekintettel arra, hogy a táblázat a decemberi búzát 14 pengő értékben veszi fel. Azon adózóknál, kik az 1930. XXII. tc. szerint a gabona átruházása esetében a bolettára igényt tarthatnak, a buza, rozs és kétszeres értékének megállapításánál a gabona piaci árán felül számításba kell még venni a boletta 3 pengős értékét is.

A bérbeadott ingatlanok jövedelmének megállapítása

A haszonbérbeadott ingatlanok jövedelmének megállapításánál, ha az adózó igazolja, hogy a bérlő a bért természetben róta le és hogy a terményeket milyen áron adta el, úgy ebben az esetben önként érthetően az igazolt tényleges eladási árat kell adóalapul elfogadni. Amikor pedig a bérbeadó részére terményekben kikötött haszonbérnek pénzbeli ellenértékét fizette a bérlő és bérbeadó igazolni tudja, hogy a terményekben kikötött haszonbér ellenértékét mely hónapban, illetve hónapokban kapta kézhez, úgy ez esetben a rendelet-

hez mellékelte táblázat illető hónapjára kimutatott terményár alapján kalkulált helyi piaci gabonaárakat kell számításba venni a boletta értékének figyelmen kívül hagyásával, mivel a boletta értéke általában a haszonbérletet illette.

TELEFUNKEN
3+1 cöves hálózati készülék és hangszó egyben
LEGNAGYOBBI TELJESÍTMÉNY HAVI BESZÁR P 25.60

Bemutítja:
Soltész László cég
PÖSPÖKI PALOTA
(Kálvin-téri boltját)

Enyhítések a gazdák adóbevallásánál

A mezőgazdasági ingatlanok 1930. évvégi vagyonértékét illetően akként rendelkezik a pénzügyminiszter, hogy a szántóföldek forgalmi értéke ugyanánt általában változatlanul az az érték vétessék, amely a múlt évi adókiadás során ismerősen megállapított. Tekintettel azonban a földáraknak csökkenő irányzatra: az igazságos és arányos adóztatás érdekében e szabályoktól való eltérést lehetővé teszi a rendelet, — mondván, — hogy az nem tekinthető olyan parancsoló rendelkezésnek, amelyet az adózó bevallása mellőzésével okvetlenül alkalmazni kellene. Ha tehát az adózó igazolni tudja azt, hogy mezőgazdasági ingatlanának vagyonértéke az elmúlt év folyamán alacsonyabbá vált az elmúlt évi adókiadás során ismerősen megállapítottnál, úgy az általa igazolt alacsony földáron kell, hogy az adókiadás történiék. Megemlíti ezért a rendelet, hogy a nagyon gyenge minőségű földeknél a becsérték 249 pengőnél alacsonyabban állapítottassék meg.

A gazdaságok ingó (élő és holt) üzemi tőkéjét illetően akként rendelkezik a pénzügyminiszter, hogy egy számos állatnak az értéke a

helyi viszonyok szerint 120—480 pengőben, a gazdasági holt felszerelés értéke pedig a birtok felszerelésének arányában; a földbirtok értékének 4—12%-ában kell, hogy számításba vétessék.

A kishérlők adóbevallása

Rendelkezik továbbá a pénzügyminiszter arról is, hogy a 20 holdon alóli kishaszonbérletűnél a bérlet terjedelmében bekövetkezett mindenemű változás hivatalból vétessék figyelembe. Ennek folytán a kishérlők január végéig a városi adóhivatalnál (községi előjáróságnál) bérletük terjedelmében beállott változást be kell, hogy jelentsek. Ezen rendelkezés azonban egyáltalában nem érinti a kishérlők azon jogát, hogy ugyancsak január végéig rögzített adókat felmondhassák, illetve rögzített adóalapjaiknak bevallási iv csatolása mellett alacsonyabb mértékben újbóli megállapítását kérelmezhetik.

Az adóalap újbóli megállapításának kérelmezése

Tizezer pengőn aluli évi jövedelem és 150 ezer pengőn aluli vagyonérték alapján rögzített jövedelem-, vagyon- illetve árt. kereseti adót január hó végéig lehet felmondani. Az érdekeltek szabályszerű adóbevallás csatolása mellett rögzített adóalapjaiknak alacsonyabb mértékben újbóli megállapítását kérelmezhetik, amennyiben a rögzített adók leszállítására indokolt szövege a jövedelemnek és vagyonnak csökkenése az előző évinél lényegesen alacsonyabb értékesítési árak stb. Mindazon adózókat pedig, akik az év folyamán alatt adóik sulyos volta ellen felszólaltak és ezt valószínűsítették, avagy akiknek jövedelmi-illetőleg kereseti viszonyai tartósan leromlottak — mint minden gazdák — az adóhivatalok nyilvántartani és a következő év január első napjaiban írásbeli uton is figyelmeztetni tartoznak arra, hogy szabályszerű adóbevallás csatolása mellett adóalapjaik újbóli megállapítását kérelmezhetik.

Szétnyílt az „agrárrelő”

A terményárak katasztrófális zuhanása, az állatárak esése az értékesítési lehetőségnek nagy mértékben korlátozott volta, az elviselhetetlenül magas adóssági kamatok, a sulyos közterhek és másrészt az a körülmény, hogy a mezőgazdasági üzemanvagoknak és a gazdák szükségletét képező ipartermékeknek ára ugyyszólván változatlanul magas maradt, ami az ugynevezett agrárrelőnek eddig soha elő nem fordult szétnyílását eredményezte: teljesen aláásták a mezőgazdasági üzemek jövedelmezőségét olyannyira, hogy nagy általánosságban ma már a mezőgazdálkodás jövedelmezőségéről beszélni sem lehet.

Hogy a gazdák anyagi tönk szé-
lere jutásának fölöttön gyorsuló
tolvamatát és a föld értékének vé-
gül teljes mértékű devalválódását
megakasztani vagy legalább is an-
nak gyorsaságát mérsékelni lehet-
sen, annak elengedhetetlen feltétele;
a gazdaközönség vállain nyugvó köz-
terheknek a viszonyok rosszabbodá-
sával arányban álló olyan mérsék-
ése, amely a magyar gazdaközön-

ség csaknem teljesen lecsökkent te-
hrviselelőképességét figyelembe veszi.
A gazdaközönség épen ezért feszült
figyelemmel várja és bizakodóan re-
méli, hogy a föld-telep-
és ált. kersetiadó kivételek során
— az ismertett pénzügyminiszteri
rendelet hatályosítását is megelégedő-
— a számosan változott körülmé-
nyekre teljes mértékben figyelem-
mel fognak lenni.

Pompásan sikerült a debreceni jogászbál

(A Debreceni Ujság tudósítójától.)

Szombaton este 10 órai kezdettel
hagyományosan fényes keretek kö-
zött zajlott le a Tiszántul urí társa-
dalmának elbűbáló, a jogászbál. Az
Arany Bika fényárban uszó helyisé-
geit már 10 óra előtt megtöltötték a
esillogó egyenruhák, káprázatos es-
télyi toalettek és a pontosan fél 11
órákor kezdődő táncmulatság régen
látott elragadó együttesét mutatta
be Debrecen bálozó szép leányai-
nak.

A nagyszámú illusztris vendég-
sereg sorában megjelentek Olchvá-
ry Zoltán táblaelnök, dr. Sz. Kun
Béla ezidei rektor, vitéz Sipos Ár-
pád altábornagy, vegyesdandár-
parancsnak, Rásó István alispán, dr.
Vargha Elemér polgármesterhelyet-
tes, dr. Kesserű Lajos törvényszéki
elnök, dr. Marton Géza, dr. Belák
Sándor, dr. Kováts Andor, dr. Tóth
Lajos, dr. Bacso Jenő, dr. Csánky
Benjamin egyetemi tanárok, dr. Ben-
kő Géza vm. főügyész, dr. Tervey
Tamás és sok más katonai és polgá-
ri előkelőség.

A menetet az egyetem disztrúás
altisztejei után Rózsa Tibor jogász-
elnök és Sz. Nagy Sándor Werbőczi-
vezérről élőkön a pálcás urak nyi-
tották meg. Olchváry Zoltán tábla-
elnök, az igazságügyminiszter kép-
viselője, vitéz Sipos Árpád altábor-
nagy feleségét vezette karján, s utá-
nuk vonultak fel a bál fővédnökei.
Dr. Kesserű Lajosné vitéz Sipos Ár-
pád altábornaggal, dr. Bacso Jenőné
dr. Tóth Lajossal, dr. Tóth Lajosné
dr. Bacso Jenőnével s utánuk
válogatottan előkelő vendégsereg.
A táncot Rózsa Tibor vitéz Sipos Ár-
páddal, dr. Kováts Andor dr. Tóth
Lajossal és dr. Tóth Lajos dr. Bac-
so Jenőnével nyitották meg a „Nem
ittik a jogászt agyon” csárdás hang-
jaira. Az első-bálozó hölgyek a kö-
vetkezők voltak: Berks Nóra, Buda-
házy Baba, Kováts Kató, Lichty
Rita, Nagy Babi, Negró Elza, Nög-
rády Valéria, Papolczy Kató, Rutt-
ka Baba, Réthy Babi, Rézner Anna,
Szemes Juci, Szaploneczay Éva, Tho-
roczkay Iby, Trocsányi Iby, Veve-
rán Márta, Voith Gitta, Winkler An-
nie, Zanathy Iby.

A jogászbál a legkitünőbb hangulat-
ban a reggeli órákig tartott.

A megjelent urbölgyek közül a kö-
vetkezők névsorát hocsitotta rendelke-
zésünkre a rendezőség:

Urasszonyok: dr. Bacso Jenőné, dr.
Budaházy-Bruckner Ernőné, dr. Jékei
Balogh Györgyné, botfalusi vitéz Both
Gyuláné, dr. Belák Sándorné, dr. Benkő
Gézáné, dr. Csánky Benjáminné, Fehér
Istvánné, Füzesséry Dezsőné, Havas

Gáborné, özv. Jármy Józsefné, Krausz
Gyuláné, Kováts Vilmosné, dr. Kesserű
Lajosné, Lichty Frigyesné, Sz. Nagy
Józsefné, Negró Béliáné, dr. Nagy Kál-
mánné, Nedetzky Vilmosné, Neubauer
Sándorné, Papolczy Gyuláné, özv. dr.
Ruttka Ferencné, Rézler Evimné, Réthy
Aladárné, vitéz Sipos Árpádné, Szemes
Károlyné, özv. dr. Szaploneczay Gyuláné,
Tirts Béliáné, Thoroczky Józsefné, dr.
Trocsányi Béliáné, dr. Tóth Lajosné,
dr. Tervey Tamásné, Voith Ferencné,
Vargha Istvánné, dr. Winkler Jenőné,
özv. Zanathy Istvánné.

Urcányok: Belák Éva, Belák Kató,
Budaházy Baba, Füzesséry Anna Má-
ria, Fehér Klára, Havas Kató, Jármy
Babi, Kesserű Erzsike, Kováts Kató,
Lichty Rita, Nedetzky Babu, Nög-
rády Valéria, Negró Elzi (Szerecs), Nagy
Babi, Papolczy Kató, Papp Kató, Par-
ragh Flórika, Rásó Böske, Ruttka Böske,
Réthy Babi (Tarcá), Rézler Magdus,
Szemes Juci, Szaploneczay Éva, Tirts
Puci, Tervey Rózi, Trocsányi Ili, Tho-
roczkay Ibi, Vevevan Márta, Vargassy
Mtyi, Voith Margit, Winkler Anni és
Zanathy Ibi.

HIRDETMÉNY

Debrecen sz. kir. város gazdasá-
gából 12 (tizenkettő) darab hizott
ökrök kerül eladásra zárt ajánlati ár-
verés útján. Az ajánlatok beadásá-
nak határideje 1931. január 24-én
déli 12 óra.

Az árverési feltételek Debrecen
sz. kir. város gazdasági intézőségé-
nél Debrecen — gróf Dégenfeld-
tér 5. szám alatt tekinthetők meg, az
eladásra szánt hizott ökrök pedig a
város szikgáti gazdaságában, Bel-
legelő 415.

Debrecen, 1931. január 17.

Intézőség.

Debrecen sz. kir. város Polgár-
mesterétől.

Ad: 1194/1931. VII.

HIRDETMÉNY

A kishegyesi tanyai bekötő út
5880 km. szakaszától folytatódólagosan
történő továbbépítéséhez cca 200 10
tunnás vagonkő és zuzalékanyag fu-
varozására zárt ajánlati versenytár-
gyalást tartok.

A kőanyag Debrecen állomásra
érkezik s innen szállítandó az 5880
km.-től a 7880 km.-ig terjedő ut-
szakaszokra.

Ajánlati írlapok a műszaki ügy-
osztályban (Kossuth-u. 20., III. 6.
sz.) díjmentesen kaphatók. Ajánlat
csak a kiadott ajánlati írlapon te-
hető.

Az ajánlat beadásának határideje
1. év január hó 27-én, kedden d. e.
11 órákor, az ajánlatok zárt lepecsé-
telt borítékban a műszaki ügyosz-
tálynál adandók be, s felbontásuk
ugyanaz napon déli 12 órákor törté-
nik meg a városházán a számvé-
ségben, ahol ajánlattevők jelen lehet-
nek.

Kelt Debrecenben, 1931. évi ja-
nuár hó 16. napján.

Polgármester megbízásából:
Borsos József sk.
műszaki tanácsos.

TÜZIFELADÁSI HIRDETMÉNY

Folyó hó 21-től (szerdától) kezdve
akác tűzifa, hasáb- és dorongfa kap-
ható a legutóbb megállapított ala-
csonyabb áron a Simonyi-uti fakiter-
melő helyről.

Jelentkezni lehet a városi kertés-
szetben, Nagyverdő 15.

Gazdasági és erdszati igazosztály.

Veszélyben forog a nyugati kultúra Amerika miatt

Ma este 6 órákor tartja Uray Sándor előadását Amerikáról a városháza közgyűlési termében, amelyet mindenfelől nagy érdeklődés kísér

(A Debreceni Ujság tudósítójától.)

Rendkívül érdekesnek ígérkező előadás keretében fog ma este 6 órákor Uray Sándor a nagyközön-
ség elé lépni Amerikában szerzett tapasztalatairól tartva beszámolót. Az előadást illetőleg érdekes beszé-
reést folytatunk Uray Sándorral, aki hajlandó volt egy kis izlőt adni az elmondandókról. Kedves képekben sorakoztatta fel előttünk a nagy-
amerikai gondolkodás jellemző vonásait és excentricitásait. Hódolat-
tal beszélt az amerikaiak munka-
szeretetről. Elmondotta, hogy fest
Amerikában az adminisztráció.
McKeesport akkora város mint ha-
lunk Hódmezővásárhely. Vásárhe-
lyen nemrégén két emeletes hatalmas
városházába költözött be az admi-
nisztráció. McKeesportban pedig az
amerikai méretek megférnek egy
rendes bérház hat szobájában. Érde-
kes adatokat hozott fel a dollár-
királyok karrierjeiről. Szinte me-
sébe illő Carnegie este, aki egymaga
350 millió dollár értékű alapítványt
jett életében különböző intézmények-
nél. Elragadó dolgokat mondott az
amerikai gyermekmunkásokról. Egy-
egy nagyszabású gyermeknapi kere-
tében a városok polgármesterei be-
ültetnek egy fiúgyermeket a polgár-
mestri székbe, hogy azzal szimbo-
lizálják a gyermekek, s általában az
ifjú generáció értékét és megbecsül-
hetetlen fontosságát. Az utcai becsül-
let szinte fogalom Amerikában. Az
újságosok standján ott van halom-

ban a különböző újság, mellette egy
fémálcával, s a vásártól abba tes-
zik a napilapok árát. Ha váltani
kell, abból váltanak. Ha a levelek és
csomagok nem férnek el a postalá-
dában, a tetejébe rakják halomba a
küldeményeket, amíg a postás össze-
Erdekes a kimentás Amerika val-
lásokosságáról. Statisztika szerint 40%
keresztyén él az országban és az
egész állami élet mégis a leglátáro-
zottabban és legmélyebb értelemben
keresztyén jellegű. Mi ezzel szemben
a helyzet Európában, ahol névleg
mindenki megkeresztelt tagja vala-
melyik egyháznak? Az a kép is
rendkívül érdekes, amit az ottani
gyárparról ad. Ebből a legmeg-
kapóbb a Ford-gyártelep, amely 11
ezer hold területen fekszik és 115
ezer munkást foglalkoztat, akik na-
ponta ezerszáma dobják piacra a
híres Ford-motorokat.

Kedélyesen mondja el Uray Sán-
dor a hajóutat magát is. Azokat a
szórakoztató bolondosságokat, ame-
lyekkel igyekeznek elfelejtetni az
emberrel, hogy alatta 3000 méter
mélységű víztömeg van. Így azután
sok utas a tengeri betegséget is szé-
pen elkerüli.

Ezton is nyomatékosan hívjuk fel
a nagyközönség figyelmét Uray
Sándor rendkívül érdekesnek ígér-
kező előadásorozatára, amelynek
első részét ma este tartja meg „Amé-
rikai élet” címmel.

Üngyilkossági kísérletet k vetett el egy acsitanuló, mert lopot: és lelkiismeret-furdalásai voltak

(A Debreceni Ujság tudósítójától.)

Szombaton délelőtt fél tíz órákor
Nevelés Karóly nyugalmazott
csendőrelvezredes az egyetemi klini-
kák mellett egy vérvő fiatalemberre
talált, aki mellett a földön egy re-
volver fektött. A különös esetről ér-
tesítette a rendőrszemet, akinek a
segítségével aztán beszállította a
súlyosan sebesült fiút a sebészeti
klinikára.

A rejtélyesnek látszó üngyilkos-
sági kísérletet elkövetett fiú dé-
előtt hallgatták ki, aminek a során
egy nemvárt ügyre derült teljes vi-
lágosság. Az üngyilkos fiú L. Gy.
ácsitanuló, Kassai-uti lakos, bünte-
tésből való féltelmében fogta magára
a fegyvert. Ő volt ugyanis a tettese
amák a lopásnak, amit a napokban
követtek el a Homok-utca 3. szám
alatt. Bemászott az ablakon és el-
emelt egy vaskazettát. A kazettát
aztán elásta egy Nagy Pál-utcai sze-
métdombon. Időközben azonban na-
gyon megijedt, hogy rájönnek a lo-
pásra és annyira jutott, hogy felásta
a kazettát és visszaküldte a Homok-
utca 3. szám alá. De még ezzel sem
jutta a felzaklatott és büntudatot

erző lelkiismeretét megnyugtanni,
hanem a vívódások közepette egé-
szten odáig jutott, hogy el akarta
dobni magától az életet.

A szerencsétlen fiú súlyos sérülé-
sekkel fekszik a klinikán, de az or-
vosok remélik, hogy felépül.

Automata büffé

sürgös felállításához pénzes társat keresek. Miskolcon lényesen bevált
Büffé megszervezője, Fehér Miklós, Miskolc, gróf Apponyi Albert-u. 57.
Nagy, impozáns helyiséget Plac-utcán KERESSEK.

Tüztől megmentett

finom gyapjuszöveteket
rendkívül olcsón árusítom

Feldheim Dezső posztókereskedő
Megyeháza szemben.
Plac-utca 67. szá r.

ITÉLET A TRNKA-FÉLE BÜNYÜGYBEN

Trnka Teofil másfél évi börtönre, Prunyi Miklóst három esztendei fegyház-büntetésre ítélte a debreceni törvényszék

Mint tettestársakat három rendbeli család és egy rendbeli folytatólagosan elkövetett sikkasztás büntetében mondták ki bűnösnek — Trnka büntetése azonnal jogerőre emelkedett

(A Debreceni Ujság tudósítójától)
A Trnka-malomban történt sikkasztások és csalások ügyében szombaton, a főtárgyalás harmadik napján dr. Jankovich Jenő törvényszéki tanácselnök a sértetteket és tanukat hallgatta ki folytatólagosan arra nézve, hogy mennyi terményt tároltattak a Trnka-malomban és hogyan s mi módon történhetett ennek a terménymennyiségnek a közrak-tárban történt elzáróztatása. A tanuk legnagyobb része határozottan vallotta, hogy az elsőrendű vádlott, Trnka Teofil alig folyt bele az üzletbe, ellenben ők tulnyomóan Prunyi Miklós vádlottat teszik felelőssé a károsodásukért. Ugyanis igen sok

tanu-vallása szerint Prunyi Miklós volt az, aki a malomból telefonál-gatott azoknak a feleknek, akik ki akarták venni valami miatt a terményüket a malomból, hogy most nagyon alacsony árfolyamon állanak a terményárak s ha most vennék ki, az csak veszteséget jelentene a feleknek. Ezért bent is hagyták a terményeket s így akaratlanul, bár fél-revezetve alkalmat adtak a malom-nak arra, hogy vagy elitkolja a termények hiányát, vagy pedig módot találjon azok elzáróztatására.

Az ítélet

A bíróság délután hirdette ki az ítéletet, mely szerint Trnka Teofil és Prunyi Miklós mint tettestársak

kat bűnösnek mondta ki háromrend-beli család és egyrendbeli, folytatólagosan elkövetett sikkasztás vétségében s ezért Trnka Teofil másfél-évi börtönbüntetésre, míg Prunyi Miklóst háromesztendei fegyházbüntetésre ítélte el. Prunyi, aki eddig szabadlábon volt, azonnal lekerülték a törvényszék fogházába.

A bíróság Trnka Teofilnál enyhítő körülménynek számította be gyengeelméjűségét. Trnka büntetéséből tizenegy hónapot a vizsgálati fogsággal kitöltöttnek vettek.

Prunyi Miklós fellebbezést jelentett be, míg Trnka Teofil megnyugodott és így az ő reá vonatkozó ítélet azonnal jogerőre is emelkedett.

Francia abbé a magyar revízió mellett

Páris, január 17.

Bergey francia abbé, aki a Szent Imre-jubileum alkalmából Csonka-magyarországon járt, Franciaország legnagyobb katolikus napilapjában, a jezsuiták által szerkesztett „La Croix”-ban hatalmas cikket írt a békevizízió szükségességéről. — Bergey többek között ezeket írja:

A békeszerződések sok rosszat és igazságtalanságot tartalmaznak és egyetlen mentségük az emberi tökéletlenség. Ausztriából testnélküli vízfejet kreáltak. Magyarországtól pedig elvették területeinek 72 százalékát. A lengyel korridor kérdése Európában csak feszült helyzeteket teremthet, ezt a status quo elve alapján kellene megoldani, azonban az állapotok úgy ne maradjanak, mint ahogyan most vannak; a népszövetség békés feltételekkel s az összes európai államok hozzájárulásával módosítsa a békeszerződéseket.

Két nap mulva elhagyhatja ágyát a sebesült honvédelmi miniszter

Budapest, január 17.

Pénteken délelőtt, mint közöltük, a tétényi gyakorlótéren szerencsétlenség érte Gömbös Gyula honvédelmi minisztert. A miniszter, aki állandóan személyesen ellenőrzi a katonai kiképzést, a budatétényi gyakorlótéren tartózkodott, amikor a katonák a kézigránátvétést gyakorolták. Az egyik kézigránát szilánkjára a robbanás helyétől nem messze álló honvédelmi miniszter lábába furdott és négy centiméter mély sebet ütött a bal alsó lábszárbán. Azonnal orvosi kezelés alá vet-

ték a minisztert, a sebet kimosták, bekötötték. Gömbös Gyula a pénteki napot lakásán töltötte, a minisztertanácsban sem jelent meg. A lapok munkatársai érdeklődtek a beteg állapotára felül és a következő tájékoztatást kapták:

— A honvédelmi miniszter állapota kielégítő. Teljesen láztalan, közérzete jó, csupán a sebek helye érzékeny. Szigó dr. törzssorvos-ma megvizsgálta a szilánk okozta sebet és megállapította, hogy ha így halad tovább a gyógyulás, két nap mulva felkelhet a miniszter.

Megszigorítják a Társadalombiztosító Intézet betegeinek kórházi és klinikai felvételét

(A Debreceni Ujság tudósítójától)
A népjóléti miniszter szigorú rendeletet intézett a városokhoz, amelyben a Társadalombiztosító Intézet érdekében tesz különféle intézkedéseket. A rendelet szerint sokszor megtörténik, hogy a klinikák, kórházak, sürgős esetekben felveszik a betegeket a Társadalombiztosító terhére, azonban erről csak elkésve értesítik az intézetet. A miniszter

most előírja, hogy az ilyen sürgős felvételeket korlátozni kell és csak akkor szabad felvenni betegeket, ha közvetlen életveszély forog fent. A felvételről azonnal értesíteni kell az intézetet. A betegeket pedig csak a legszükségesebb ideig szabad a kórházakban és klinikákon bent tartani, mert a Társadalombiztosító helyzete az ápolási kiadások mérséklését kívánja meg.

Thüringiában hatalmas petroliumforrást fedeztek fel

Robbanás hozta felszínre az értékes leletet

Frankfurt, január 16.
Thüringiában hatalmas petroliumforrásokat fedeztek fel. A Harz-hegység déli lejtőjén elterülő kálium-telepeken, Mühlhausen közelében bányavizszálat közben kőolaj tört elő a föld mélyéből. Menteroda határában a múlt év júniusában robbanás történt az egyik káliumbányában s három bányász életét vesztette. Nemrégiben vizsgálatot indítottak, hogy megállapítsák a robbanás okát s ekkor akadtak rá a menterodai káliumbányában a nversolajra. A petroliumforrás rendkívül bő és a kőolaj minősége is elsőrangú.

A Frankfurter Zeitung értesülése

szerint az új naftatelep napi termelése általában hatvan vagon, vannak azonban olyan napok is, amelyekben száz vagon petroliumot ad a föld. A petroliumlelet az egész környéket izgalomba hozta, első-sorban a birtoklás kérdése miatt. Thüringiában ugyanis az ottani törvények értelmében a természeti kincsek mindenkor az állam tulajdonát képezik. A szomszédos orosz területen ezzel szemben a föld tulajdonosát illeti földbirtoka minden természeti kincse. Mühlhausen város tanácsa harminc évre szóló szerződést kötött egy mélyfúróvállalattal a kőolajtelepek kiterjesztésére.

Rendet teremtenek a debreceni országutakon

(A Debreceni Ujság tudósítójától)
A város vezetőségéhez több panasz érkezett amiatt, hogy a közönség rongálja a törvényhatósági utakon ültetett fákat. Ezentúl sokan panasztolták azt is, hogy a tanyasi szekerek kocsisai gondatlanul hajtának, elalusznak a szekéren, akadályozzák az autó forgalmat. A földutakról feljönnek a köves utra, anélkül, hogy a szekér kerekét a rátapadt sártól megtisztítanák. Ezáltal aztán a sarat felhordják az országutakra.

Kifogások vannak amiatt is, hogy a tanyasi szekerek öt-hat méter szélességben rakodnak fel s amiatt a legnagyobb nehézségekbe ütközik a járműveknek az előzése.

Miután mindezek a dolgok a közlekedési rendelethez ütköznek, a város vezetősége felkérte a rendőrséget és csendőrséget, hogy az országutakat figyelje és azok ellen, akik áthágják a közlekedési rendeletet, a legszigorúbban járjon el.

Kedden délután lesz az Ébredő Magyarok Egyesületének januári taggyűlése

Halász Miklós akadémiai professzor és dr. Szathmáry István a gyűlés előadói

(A Debreceni Ujság tudósítójától)
Jelentette már a Debreceni Ujság-Határőld, hogy az Ébredő Magyarok Egyesületének debreceni csoportja január 20-án, kedden délután 6 órákor tartja első idei taggyűlését, mely iránt Debrecen nacionalista érdekes publikuma körében általános érdeklődés nyilvánul meg. A taggyűlésen bevezetőbeszédet dr. Szathmáry István csoportelnök fog tartani, míg a taggyűlés központját

tevő szabadelőadást Halász Miklós professzor, a gazdasági akadémia tudós tanára tartja a legaktuálisabb közgazdasági problémákról. A taggyűlés most is az egyesület Kálvin-téri clubhelyiségében lesz.

Mint értesülünk, az ÉME februári taggyűlésén a fajvédelem világhíres vezére, dr. Méhely Lajos egyetemi professzor fog szabadelőadást tartani.

Ujabb véres zavargások törtek ki Indiában

Az egyik összecsapásnál nyolc ember meghalt, többszázan megsebesültek

Bombay, január 17.
A pénteki zavargások sebesülteinek száma 260, ezek közül 60 súlyos állapotban kórházban fekszik. A hangozat még rendkívül izgatott, nemcsak Bombayban, hanem India számos kerületében is. Patna faluban a zavargások valóságos vérengzéssé fajultak, amelynek során nyolc ember meghalt és igen sokan

súlyosan megsebesültek. A halottak zéssé fajultak, amelynek során annyira szorongatott, hogy kényszerűen voltak fegyverüket használni, mire a felbőszült emberek valóságos szétzagezták őket. Lahorban rendkívül szikora övönitkezéseket vezettek be, különösen nagy rendőri különítmény őrzi az európai városok részét.

Hirdessen a Debreceni Ujságban!

Érdekes doktorrá avatás az egyetemen

Szentpétery Kun Ágotát
édesapja avatja
a bölcsészettudományok
doktorává

(A Debreceni Újság tudósítójától.)

A gróf Tisza István Tudományegyetemen ma délben avatták a bölcsészettudományok doktorává Szentpétery Kun Ágotát. Az avatásnak különös érdekessége volt, hogy a szokásos szerfartást az új doktor-édesapja dr. Szentpétery Kun Béla egyetemi rektor végezte. Az avatáson természetesen hatalmas számú és előkelő közönség jelent meg, amelynek sorában ott láttak az egyetem tanári karát és a város közéleti előkelőseit.

A felavatandó új doktornőhöz édesapja Szentpétery Kun Béla rektor intézett megható szép beszédet. Beszéde elején a jó tanítóról, az egyetem tanáiról emlékezett meg, majd így folytatta:

— Apold lelkedben mindig a hála virágát és akárhová emeltem vagy sültöm a Gondviselés, mestereid szavát el ne felejtöd. — Majd meglátod, hogy minden munkád szebbre sikerül, ha amikor kész lett, még egyszer végig vizsgálod azzal a gondolattal, hogy mit szólna hozzá a volt professzorod.

Nekem az egyetemen nem volt tanítványom. — De azért én is tanítottalak valamire: embertársaimk büszkeséget szerettélre. Bizonyítottam, hogy ebből a tárgyból is megérdemled a doktori diplomát, még pedig a legnagyobb díszre.

Szeretném, ha emek az egyetemnek minden új doktora érezné, amit te most érzel, hogy az életbe indult.

Ajándékul

korcsolyák, alpaca evőszerek, huszpek, bőrdönök, alumínium edények

Nagy vasüzetében

Csapó-utca 77. Kanyarsatok.

lásánál az egyetem éléről — — — szeretet meleg tekintete kíséri utiában. És szeretném — mátl fogva még jobban szeretném, — hogy a mi egyetemünk minden új doktora élien a miénkél öregekénél, szebb korszakban, eredményesebb munkával boldogabb életet.

Szentpétery Kun Ágota a Döczy-leánygimnáziumban végezte középiskolai tanulmányait kitűnő eredménnyel. Érettségi után a debreceni Tisza István Tudományegyetem bölcsészeti fakultására iratkozott belatin-magyar szakra. Tanulmányait a marburgi egyetemen folytatta s hosszabb időt töltött Münchenben, Svájcban, Rómában. Ugy a marburgi egyetemen, mint tanulmányutjai

alatt művészettörténelemmel foglalkozott, de emellett Szent Ágostonra vonatkozólag is gyűjtött történelemtudományi adatokat.

Debreceni professzora, dr. Láng Nándor egyetemi tanár 1929-ben arra buzdította, hogy doktori értekezésnek a debreceni református nagytemplom történetét és művészi méltatását írja meg, mert ezzel kapcsolatban — mint mondotta tanítványának — még egyetlen munka sem jelent meg. Kun Ágota ekkor egy esztendőre a bécsi Collegium Hungaricumba ment, hogy a barokkművészetet tanulmányozza. A doktori értekezést („A debreceni református nagytemplom”), melynek alapját a művészettörténelem tárgyköréből doktorrá avatták, 1930-ban írta.

Február 14-én lesz a debreceni ujságírók Görbe Éjszakája

Az idei farsang legzajosabb és legkiemelkedőbb, de kétségtelenül a legmulatságosabb bálj éjszakája — a február 14-én rendezendő nagy mulatság lesz. Ekkor tartják meg a hagyományos Görbe Éjszakát az Arany Bika dísztermében, kistermében és összes félemeleti helyiségekben.

A Görbe Éjszaka az idén még az előző éveknel is nagyobb méretű és szélesebb keretek között zajlik le. Egész sereg új ötletet hoz a rendezőség, a pompás táncmulatságon kívül olyan látványosságokról, tréfákról és szórakozási alkalmakról gondoskodik, amely bizonyosan felejthetetlené teszi ezt a Görbe Éjszakát is.

Az újságírók számoltak ebben az esztendőben a nehéz gazdasági viszonyokkal is, éppen ezért külön meglepetés lesz a rendkívül olcsó belépődíj, minden szórakozási lehetőségnek hallatlanul olcsó ára. Ez által lehetővé kívánták tenni, hogy az újságírók mulatságán a társada-

lomnak minden szórakozni vágyó rétege részt vehessen.

Ebben az esztendőben is kiadják a Görbe Éjszakával kapcsolatban az Újságírók Újságját, amelyet azonban a múlttól eltérően nem pénzért árusítanak, hanem sok ezernyi példányban ingyen szétosztják a mulatság résztvevői és a város közönsége között.

Részleteket egyelőre nem árulunk el, de figyelemzetünk mindenkit, hogy február 14-ét el ne felejtse, arra se hova el ne ígérkezzék, mert sohasem bocsátand meg magának, ha a Görbe Éjszakában nem venne részt. Éppen a részvételt könnyítette meg a rendezőség azzal az áldozattal is, amelyet azért hoztak, hogy a múlt években elhangzott kívánságokat teljesítse és a Görbe Éjszakát nem vasárnap, hanem szombaton tartják. Másnap ugyanis nem munkanap következik és így nyugodtan kipihenheti mindenki a zajos éjszaka fáradalmait.

Dr. Jánossy Gyula egyetemi tanársegéd tart előadást a Szülők Iskolájában

A Szülők Iskolája január 20-án azaz kedden este 6 órakor a városháza közgyűlési termében tartja a tanársegéd előadását, amidőn dr. Jánossy Gyula egyetemi tanársegéd „Egészséges életre való nevelés” címén tart előadást.

A Szülők Iskolája munkaprogramjába beillesztett ezen egészségügyi előadás keretén belül az előadó foglalkozni kíván a mai nevelési rendszerek egészségügyi vonatkozásaival, tekintettel a debreceni viszonyokra. Az orvos szemüvegén át teszi vizsgálat tárgyává a mai ifjúság törekvéseit, igényeit s egészségi szempontokból bírálja el azokat. Majd a nevelési módszerek javításának lehetőségeivel foglalkozva, utmutatással szolgál a szülőknek és nevelőknek arra nézve, hogy a mai nehéz viszonyok mellett hogyan lehet az egészséges életre való nevelés a legeredményesebb.

Az előadás alkalmával a Debreceni MÁV. „Horthy” Dalkör fog közreműködni.

Beléptdíj nincs. A Szülők Iskolájának vezetősége ezúton is felhívja a szülők és nevelők figyelmét dr. Jánossy Gyula egyetemi tanársegédnek ezen igen tanulságos és hasznos ismereteket nyújtó előadására, mely iránt már is igen nagy érdeklődés nyilvánul meg.

TARCA

A költetőgép

Írta: RADVÁNYNÉ RUTKAY EMMA

Erzsi néni most cihelődött neki a nagy látványosságnak. Koreba tüzte a szoknyáját, könyökig gyűrte réklinc ujját, a babos kendőt szorosabban kötötte az álla alatt, aztán bekukuskált a „költetőgép” tojásai közé.

Valami keserűség sündörgött a szíve körül s ha nem szégyelte volna, hát bizony a könnyeit hullatna volna. Így csak visszaparancsolta szemsarkába a hivatlan vendégeket, kendője esieskével jól megnyomkodta a szemét, aztán tovább is csak jött-ment a gép körül, kicsit várakozón, mint a bábaasszony a nagy esemény előtt, kicsit fontoskodva, de inkább csak olyan ügyetlenkedő topogással, mint aki idegen portán dolgozni szeretne, de semmi- nek sem lel a helyét.

— Mariska, Julka, elő csak, elő — gyertek már no, — kiáltotta a pitvar felé, mert hogy ő a felszérben szorgoskodott s a viláért sem akarta elszalasztani a nagy csoda első látását.

— Mi az, édesanyám? — libbent ki Erzsi néni két virágszála. Az

egyik vasalót lóbált, a másik egy tele tőrös zacskót nyomkodott nagy igyekezettel.

— Gyűnnek már, bujnák már! Teremtő atyám, hogy ez igazán lehetséges.

Erzsi néni ráta az ura fülét esztendő óta ezért a költetőgépért, mert hogyha már Vezekldőeknei is megvan, miért ne legyen Szabó Istvánéknál? Van itt olyan mód, mint amott. Van itt annyi megdohosodott bankó a ládafiába, talán több is.

Nem kell hát falu eszűjára ereszkedni a zsongoratóssal, kódiskodással.

A tavaszon, mikor a kotlósok már erővel elkezdtek az ülést, furtuntart belemártogatta őket a vizeslördöbe, hogy felrisszítse őket. Aztán arról panaszkodott István bácsinak, — hogy az Isten tudja mi a mekkü fittott ezekbe a tyukokba, nem akar-nak ülni. Még majd köcsön kell ké- rni egy-két kotlóst! legalább, hogy idejében pipiskedhessen az aprójó- szág az udvaron.

István bácsi hamar megunt az asszony sopánkodását.

— Tudom már, mi a bajod, no. A reggeli gőzössel bemehettünk Pestre, oszt' mehozzuk azt a fene költőgép- pet, hadd lám, mit tud? De ha nem tud semmit, ott töröm össze a hátadon.

Erzsi néni nem válaszolt az „onyalósra”. — Reggelre haru- cautak Pestre, kitanulmányozták a

gépet, este felé „üzembe” vették s azontul csupa várakozás volt a család. Különösen Erzsi néni.

Alighogy kizavarta a két lányt a munka mellől, apránként takaríthatta kifelé a szétrepedt tojáshejakat. — Olyan egyszerre bujtak ezek a eszibék, mint a parancsolat.

— Hozzátok már a szakajtót, no, hadd szedem bele őket, — a kis ár- vákat.

S ahogy ezt a szót kimondta, már ki is buggyant a könny a szemén és takargatta, mellette, száritgatva két tenyere közt egyenként a sárga- pihiés jószágokat. Szegénykék olyan gyámoltalanul pityegtek egyet-egy et apró esőrük mögöl, hogy száraleim volt hallgatni.

Milyen nagy öröm volt máskor a kis eszibék világraövetele. Az éges anyjuk, a kotlós nagy igyekezettel furkálta szárnya alá a nedves toliú fiókákat, közben százfélét is elmor- dogatott nekik az egyforma kot-kot- kot hangokkal. — Csak az érti meg az öreg kotlós anyai gyöngédséget, aki szívvel szokta figyelni az új éle- teket, legyen az ember vagy állat.

Egy szót sem szólt jó sokáig Erzsi néni. A két lány is hallgatott. Csak nézték a esodár karikás szemekkel, a szívük hangosan zakatolt s még a kezük is megremegett, amint anyai gondoskodással melen- gették a kis anyátlanokat.

A gép ott állt némán. Az csak gép. Se kot-kot, se kapirgálás, se seremi.

Itt van az apró, főtt köles, itt a felvagdalt kemény tojás, itt a vizes tányér. De már most ki mondja meg ezeknek az ügyetleneknek, hogy kot-kot fiam, egyél, így kell no, — eszd föl, neved le, ugy-e jó? — ki ért ezeknek a nyelvén?

Julika ott kocogott mutatóujjával a tányér szélén meg az elemőzsia körül, de a kis pipék nem értik, olyan gyámoltalanok, akár a most szüfletett ember.

— Édes anyám, még majd ezeket is cuclival köll felnevelni. — azgor dalmaskodott Mária kö.

— Eredí már eredi, hogy mik nem futnak az eszedbe!

— De azért felhős lett az Erzsi néni homloka s mikor a gazda alkonyodón hazaérkezett, bizony nem valami nagy örömet talált.

Itt van la! A eszibék, Szegény ár- vák. Bizony esetlenek.

— Hát, — mordult egyet István bácsi a pipa mellől, — Gén az any- juk.

A szegény sárga bubos, meg a pöttvös, meg a cigánytollu ott gub- baszt a bodzafán, a kakas türesát méregeti, nézegeti őket. Az egész társaság még a tavalyi. Mégis csak más volt, amikor nagy bevesen vég- ig slepelt a pöttvös a husz kis eszibéjével. A kakas előtt is nagyobb becsülete volt. Mintha szebbek is lettek volna azok a eszibék. — Hogy ékesabbak voltak, az biztos.

A gazda csak sodorintgatta baú- szát, idegesen, szinte mérgesen. Az- tán megszólalt.

Villamosítják a szennyvíz-szűrő telepet

A város polgármesteri értekezletén ma felmerült az a gondolat, hogy a szennyvízszűrő telep gőzbevezetését villamosítani kellene. A telepen így ugyanis több szennyvizet lehetne felszívni és az üzembentartás is olcsóbb volna. A villamosítás körülbelül 10.000 pengőbe kerülne. Ha a szakértők is megelégedettek találják ezt a gondolatot, úgy az ügyet rövidesen a közgyűlés elé terjesztik.

Kedden lesz a Szent Erzsébet Nőegylet teadélutánja

Kedves mulatságban lesz ismét része a debreceni úri társaságnak. A Szent Erzsébet Nőegylet közkirovatra január 20-án 6 órai kezdettel megrendezi teadélutánt, de a multkor zsufoltságának elejét véve, az Angol Királynő összes termecében, tekintve a teadélutánok nagy közkedveltségét. Az agilis választmány özv. Mayerszky Mihályné, Kazinczy Gáborné, Zoltán Ödönné, dr. tanyogi Szűcs Gézáné, Fábrián Lajosné és Lukács József gimnáziumi igazgató vezetésével, karöltve a vigalmi-bizottsággal, melynek élén dr. Achác Antal áll, mindent megtesznek, hogy a megjelent közönség minél jobban érezze magát. A felkért háziasszonyok névsora, mely már egymagában is garantálja a teadélután fényes sikerét, a következő: Majerszky Mihályné, Zoltán Ödönné, Kazinczy Gáborné, vitéz Felszeghy Józsefné, Fábrián Lajosné, Achác Imréné, Szücs Gézány Józsefné, Mikolczy Lajosné, Bergmann Gyuláné, Ollinger Béláné, Balázs Károlyné, Sztankay Józsefné, Wilhelm Józsefné, Rickl Antalné, Bárdos Gézáné, Boér Jánosné, lovag Berks Lajosné, Horváth Antalné, Nagy Józsefné, Kontsek Kornélné, Szász Gézáné.

ZOKON NE ESSÉK

Johann von Kukurutz

(Reinhardt-film városunk életéből)

Mint értesülünk, a közeljövőben hangos film készül a János vitézről. A felvételeket Debrecenben és környékén Reinhardt társulatával csinálják. Munkatársunk, ki maga is hangosan beszél, a speciálisan zamatos filmszenáriumot az alábbiakban adja.

I. rész

Jancsi és a gonosz mostoha - Hans und die böse Stiefmutter

Hajnál a pusztán. Szilaj pásztorok feltérlik a délibábot. A kilencnyelkű Steinbrücke alatt svédok, angolok s egyéb nomádok fotografálnak. A Hortobágy cme jellegzetes lakói különféle mutatványokkal mulattatják az odasereglett jóvevényesikósokat. Zám felől erős szél fúdogál. (Felírás: „Hortobágyer pusztán püi der Wind“.)

Johann von Kukurutz (Harry Liedtke) tizezer bírkával megjelenik. Pattogtatja a karikását, mely ekrazitszerű robbanásokban tör ki.

Hansi:

Ich, der König von der Hirten
Lass die Heerde weiden...
Délbáb ist Mittagspuppe
Mit Ehren zu meiden...
Szilaj pásztor, wilder Schäfer
Auf dem Pferde tanzi...
Miener Name, ganzer Name
Kukurutz von Kukuruter Hansi!

Közismert utózene. A belépő végével Rimóczy bácsi is megjelenik és három szál spárgán interpretálja Kéhlér Béla: „Der Sohn der Haide“ című pusztai szerzeményét. Iluska

A Singer varrógépek még's a lejjobbak!

(Liane Haid) bokorugró ruhában Hansi ölébe perdül.

Hansi:

(három vályuból háromezer juhnyáját itat.)

Drei Wassertrog auf der Erde,
Davon trinken viele Heerde...
Ai, wie schéne Wasserguppe!
Datke bin ich Bräutigam der
Blonde Puppe...

Ilusch:

Mint az ékö tyertya fotyok...
Aszontyák, hogy peteg votyok...
Ach, de fáj a szíem véke,
I hab káne, i hab káne
Apothéke...

Liane Haidot a Déri-múzeumba viszik, hol megtekintik az „Arany Egyszarvú“ című gyógyszerár-madványait. Gonosz mostoha felül a seprő-autóra s megtisztítja a Piac-utcát. Hansit elüzi Iluska mellől. Hegyemegi-pártiak ezt a jogsérelmet is megfélebbzik.

II. rész

Hansi a Frankok birodalmában

Johann von Kukurutz világgá bujdosik s így érkezik el Debrecenbe. Végig nézi a főutca auzálgait és azt gondolja: a Frankok birodalmába tévedt. Épen csatára készül, amikor néhány rendező karonragadja s kényserítik a klinikai telep beható megtekintésére. Végül is különféle löstetteket viz véghez. A városi közgyűlésen meghallgatja az ellenzék szónokait és még több ilyen bravúrral gyarapítja a sikereit.

Kifejezést ad ama óhajának, hogy szeretné megnézni Debrecenben a János vitézt. Erről a tervéről lebe-

széli a szakemberek s így bánatában a Pásti-utcaira téved, hol Bagóval (Tabak Pinkász) találkozik. Epen a füttylő-nótát fújja.

Kukurutz:

— Habe die Ehre, Herr von Tabakrest! Nem látta valahol Huseht?

Tabak:

— Oz a szerencsése, hogy nincs még készen a krematórium Debrecenben... Az Iluschkának kettőrepedt a szíve... Krach in die Melone! De fogja csak, itt van a rózsá és menjen vele a Meseországba...

Kukurutz:

— Merchenland? ... Uá, huá... vielleicht a közkórház? ... vielleicht a köztemető?

Tabak:

— Nüná, hogy mondtam: oz mmaakettő o mesében van...

Kukurutz:

(énekl a Rózsaszál-nótát)

Der Rosenzweig... er spricht wie schön...
Das ist e Pech... was is geschén!
Nem tud az irm, aki külte...

E percben az analfabétatanfolyam vezetősége megjelenik a színen, de csakhamar eltávozik. Kísül a vallatásnál, hogy Iluska azért nem tud írni, mivel már nem él.

III. rész

Hansi a halastavaknál

Csodaszép részlet a halastavaknál. Kukurutz megérkezik s a legelső tóba beledobja a rózsát.

Hal-tó, tiszta tó,
Bár nem vagy szívemnek adósa...
Add vissza nekem öt,
S legyen tied ez a rózsá.

E pillanatban a tó tükre ketté nyílik és Iluschka hal alakjában előbukkan a labokból. Johann von Kukurutz boldogan öleli magához s Debrecenbe akarja hozni.

A happy end nem sikerül. Iluska nem jöhet Debrecenbe. A többi halakkal együtt külföldre exportálják.

LISZTIUS.

— Be köll vinni őket. Megfagy-nak. Ei, de csak hibádzik nekik az anyjuknak az a jó meleg szárnya!

— És a cseréntál mellett csak sőt-hajtozott a négy ember. Ne adj istent, hogy valaki bevetődjék, mert azt hinné, hogy temetésre jött.

— Éjjel nyögve ropogtak az ágyak. Hol Erzsé néni forgolódott, hol meg István bácsi. De egyikük sem szólt egy szót sem. Mikor aztán a kakasok jelezni kezdék a hainalt. Már riskó kikászálódott az ágyból.

— Megnézem mán, mit csináltak a kis árvák. Leguzgolt a szakaitó mellé, aztán a kékcikós vánkossra rakosgatta a néma kis csibéket s ott babusgatta őket, mintha anyjuk volna.

— Emlékszik édes anyám, kezdte Julka a mesélést, tavaly mennyi meztelen nyakú csibéie buit a kő-osznak?

— Emlékszek. Milven büszke volt rájuk. Jó tojók lettek a jércikék. Hát még az a gatyás fehér. A jele annak a tojása... itt elharapta Erzsé néni a szót.

István bácsi megtönte a pipáját, aztán ő is közbeszólt:

— A gép kötötte ki őket. — Valami szemrehányás, lenézés, szomorúság volt a hangjában.

— Drága kis butikák. gúgyvőött Máriskó. — ugy-i jobb volna, ha a szép fehér gatyástyúk lenne az anyátok? Ugyi jobb volna? Most a szárnya alá venne. Melengetne. Mán cni is tudnátok. Így még maidehen vesztek.

— Azt mán nem. — dünyvőött Erzsé néni. — azt mán nem. Ugyes jószág a csirke, megtanulja a csirke-tudományt. Meg osztán partfogásába veszi őket a baroifudvar, jobb dolguk lesz, mintha anya kötötte volna őket. Megléssátok.

Mire a bodzafáról leröpdöstek a tyukok, jérecék, kakasok, a ház néne is talpon volt.

Menni csak ment a reggeli fejés, etetés, de nem úgy, mint máskor. Napsütésre kikerült a szakaitó is az udvarra.

A baronfi nénség kárálva, kodácsolva, kukorékolva szedezette az ocsut, kukoricát. Ezvszerre csak mind megállt, szinte kővé meredten a csodálkozástól. Az apró jóvevények közüjük bukdácsoltak, mintha bocsánatot akartak volna kérni, hogy ők is itt mernek lenni. A tyúkok megbámulták őket, de aztán csak félrehúzódtak. Nem lesz jó gyanúba keveredni a hatalmas taraiú, sarkantus kakas előtt, mert ez ugyan nem kimélné a csőréit.

Az apró csibék lassan magukra maradtak.

Ábris Veron, a szomszédasszony átköszönte a kerítésen:

— Adj Isten, Erzsé.
— Neked is Veron.
— Kibúttak?
— Ki.
— A gépbü?
— Abbú.
— Szűbék?
— Az.

— Szögény kis árvák.
— Anya nélkül. Sohasem láttam én ekkora árvaságot. Mjnthá ők is éreznék, szegénykék, hogy nincsen anyjuk. Keresgélnek valamit. Pannaszködnek. Szinte fáj a szívem, hogy ilyen árvaságra köttem ki őket.

— Tudod mit, Erzsé? Ne tegyünk egy párat az én kotlósom alá? Csak három naposak. Talán még odaveszi őket. Aztán ugvis csak tizenkettő buit ki.

— Próbáljuk meg. Átviszek vagy nyolcat.

— Majd én haitom át a kotlóst. Jött a kotlós, jött a tizenkét újszülöttel büszkén, boldogan.

De már erre az eseményre előerrott ám István bácsi is az istállóból, meg a lányok is. Tudták, mi készül. Örültek.

A nyolc kis árvát nem is keillett noszogatni. Odatelepedtek ösztönösen a mostohamama szárnya alá s onnan pisloglak nyugalmas békességgel, mint olyan valakik, akik hosszú, viszontagságos ut után végre hazaérkeznek.

— Drága kis lelkeim, ugvi, most már jó nektek, most már van anyátok. — ujongott Julka. — de mi lesz a többivel?

— Átmész lányom keresztanyádhoz, nyilván ott is kikött két fészek-alta oda is elviszünk ezvnehányvat. Jók lesznek ezek a kis kacskák mellé is testvéreknek, csak szárny alá kerüljenek.

— Mikor már mindegyik kis csibe megtalálta az anyját, István rábökött a répre:

— Mán nekem csak nincs szívem hozzá, hiába.

— Talán még visszavenné a bötös. — próbálkozott az asszony.

— Dehogyan veszi. Legfőllebb, ha felier.

— Hát akkor felier.

— És ha ugvi se?

— Felvisszük a pallásra, vagy eladjunk. Talán akad rá valami szivtelen bolond.

Az asszony meg az ember összemosolyogtak. Mjnthá valami nagy tehertől szabadultak volna meg. Már-riskó a fészter sarkában egy sárga kotlóst simogattott:

— Édes anyám, megülteszük ugvi? Már egy hete kotlik. Adjunk tojást aláia, Adjunk?

— Adjunk hát. Nem akarok én árvákat nevelni. Legyen meg az állatnak is a maga öröme. Legalább is az envémnek. Bánom is én, ha más aztán génnel kötött, vagy akármicsodával.

A nagytarajos sarkantus kakas nagyot kukorékol, körül-körül kerüigette nagy vidáman az egyik nötytös tyukot, emelt fővel, kakas-önérettel kapirgált feléje, közben belerogott a kötötözén lábába s csak akkor eresztette világra a hangját:

— Kukurikú, kukurikú, emék ugvan megmondtam

CONFETTI

Iria: Caranti Kornél.

I. Páneurópa

Nap-nap után olvassuk, halljuk ezt a szót: Páneurópa. Briand találta ki, az a Briand, aki szeretné jóvá tenni azt a rengeteg hibát, amelyet Európa kárára csinált. — hazája érdekében. A Quai d'Orsay legújabb szencziója ez, gyenge érdeklődés kíséretében. Soha annyi tartózkodó, óvatos véleményt nem produkált a nemzetközi diplomácia, mint Páneurópa tervével kapcsolatban. Mert Briand van mögötte, s tőle félnek, mert sohasem lehet tudni, mivel mit leplez. Amikor kipattant a terv Briand agyából, Európamegváltó célja volt. Ma már átalakult, leegyszerűsödött nemzetközi forgalmi-és utihálózati tervvé.

A magyar kormány volt a legelső, amely azt hangsúlyozta, hogy az unió legelső feladata a gazdasági kérdések közös platformra hozása. Pedig ez megvan Páneurópa nélkül is: a gazdasági helyzet ugyanis Európa valamennyi államában egyformán súlyos.

II. Tárgyalások

Magyar-osztrák kereskedelmi tárgyalások folytak Bécsben. De ideiglenesen félbeszakították, hogy majd folytatják Pesten. Most Pesten is folynak. Ugylátszik, a delegátusoknak levegőváltásra volt szükségük, hogy kellő figyelemmel tárgyalhassanak. Milyen érdekes lenne, ha angol-magyar kereskedelmi tárgyalásokról volna szó s a delegációk London-Budapest között utazgatnának ide-oda.

III. Az Oustric-ügy

Legrészesebb híre az, hogy eltűnt a lefoglalt iratok egyrésze. A vizsgálóbizottság ártírt az igazságügyminiszterhez, amelyben tiltakozik a gondatlanság ellen. Milyen különös ez a bizottsági irak. Azt hiszik, hogy ha tiltakoznak, azzal megkerülnek az eltűnt iratok. Pedig egyedül ők a hibások, akik ezekről a fontos iratokról akkor szereztek csak tudomást, amikor azok már eltűntek. Na, na, valami hüba lesz ott!

IV. A cserekereskedelem

mint általában minden, ami régi. — jó. Tudnillik azon lehet a legtöbbet nyerni. A brazilai kormány például az óceánrepülő olasz gépeket akarja megvenni kávéért. Frissen termelt, finomszemű, valódi brazilai kávészemekért. S nyerni azon nyernének, hogy a repülőgépek maguktól jutottak el Braziliába, de kávéért bizony már szállítani kell Olaszországba hajóval. Azt tudják, hogy a gépek jók, hisz átrepültek az Óceánra, de vajon milyen lesz a kávé, ha eljut Olaszországba?

V. Olvasom,

hogy Oroszország vizalatti flottát épített. Ugy látszik, a földalatti aknamunka nem elég az erős kommunizmusnak.

VI. A Doni kozákok

hangversenyén két bakfis áll mellettem, akiknek az egész hangverseny alatt ilyen megjegyzéseik voltak a kozákokra: „Cuki pofa”, „dagadt pofa”, „szőrös pofa”, „szikkadt pofa”, „jó pofa” és minden más elképzelhető pofa. Megállapítom a mélyen tisztelt hangversenyfőnököm s port mellém kerülő két bakfis-

ról, — remélve, hogy elolvassák soraimat, — hogy rém „gyenge viselkedésű pofák” voltak.

VII. Egy dunántúli

hetilapban olvasom, hogy akciót indít a lap az aranykészlet hazai felhasználására, miként Francia- és Németország teszi, amely államok tudvaleg nem engedik ki határaikon az aranyat.

Ugy látszik, a dunántúli hetilapnak nincs tudomása arról az évek óta folyó, iramából sohasem vesztő,

sőt fokozódó ténykedéséről hazánk polgárainak, amellyel nemcsak arany, de ezüst és más értékeiket gyűjtetik össze — a zálogházakkal.

VIII. Színház-válságról

szertnek beszélni mostanában. Én nem látom ezt sehol. A „Csodabár” a főszínházválságos Debrecenben is két héten át zsúfoltt nézőtereket vonzott a színházba.

Talán helyénvalóbb volna színházválság helyett a közönség izlésválságáról beszélni! Nem?

Debrecen dícsérete az északi országok ujságjaiban**Svéd ujságíró cikke a puszta fővárosáról**

II. rész.

A sors úgy akarta, hogy a város polgármestere, Vásáry ur, épen uton volt és épen — Stockholmban tartózkodott, hogy Östberg Ragnar művét, a városházat tanulmányozza Debrecen is új városházat akar építeni és ezért előbb híres épületeket tanulmányoznak. Juhász Okegyelmessége azért hát megbízást kapott, hogy beszéljen vele, majd amikor hazajön. Ugy állt tehát a dolog. Hozzátehetem még azt is, hogy később Budapesten is élénk érdeklődést mutattak az illetékes körök az eszme iránt. Sajnálatos véletlen, hogy épen akkor az illetékes minisztérium vezetője szintén Stockholmban tartózkodott. Reméljük, hogy ő is halhatatosan támogatja majd a gondolatot.

Vajon lehetséges-e valami segítséget hazáról is remélnünk? Hiszen külön térképet készítettek XII. Károly utjáról és nem is olyan régen egy lelkes magánember végig lovagolt ugyanazon az uton, amelyet valaha a király tett meg. Sok pénz nem kell hozzá, csak mindenképp előtt egy esomé kiállítani való tárgy, amit itt Magyarországon nem lehet megszerezni. Meg azután nem is kívánhatjuk, hogy az országnak fia maguk hordjanak össze mindent, amiből a svéd király emléket akarják megépíteni. Bizonyosnak tartom, hogy a svédeknek is érdekük, hogy itt külön kis muzeuma legyen a világhírű svéd harcoknak és királyoknak.

Debrecen a mostani Magyarországnak nagyságban második városa és az ország keleti részének a centruma, de azért mindössze 4-5 órányi vasúti utazással elérhető a szép fővárosból. Az a sok svéd, aki Budapestre jön, ahol egyébként rendkívül szeretetreméltó magyar szüleit, de svédül is beszélő főkonzul, dr. Bayer-Krucsay Dezső képviseli a svéd érdekeket, minden bizonnyal meg fogja tenni ezt a kényelmes, egynapos kirándulást, melynek során a Hortobágy pusztára is eljutunk. Érdemes Debrecenbe utazni. Az ut miatt és a puszta miatt is, meg a közelében fekvő szoboszlói fürdőhely miatt. Azt mondják, hogy itt három hét alatt minden rheumát

meggyógyítanak a mélyfürású kutyagyógyereji vizével. De magáért Debrecenért is érdemes Debrecenbe utazni. Mert azonkívül, amit már említettünk, van egy olyan látványosság is, amelynél szebbet a maga körében egész Európában nem találunk.

Debrecenben volt és van a legrégebb református egyetem, a Kollégium, három fakultással és nagy könyvtárral. Csak orvosi fakultása nem volt. De most már az is teljesen elkészült. A városon kívül áll és valóságos csoda. Az ut szép villanegyeden keresztül vezet ki oda a városi kertek mellett, a fentebb említett nagy erdőbe, amelynek hatalmas koronája fenyőfáiból, mint háttérből emelkedik ki a háboruban elesett hősök emlékműve. Ezután tágas szabad fürdő következik és végül az erdő közepén a nagy orvos-város. Mert valóban vakáságos város az, amely pavillon rendszer szerint épült és amely minden téren érvényesítette a modern technika összes legújabb vívmányait. Közvetlenül a háboru kitörése előtt kezdték építeni és a sok nehézség dacára a legkisebb részletben is megvalósították a gigantikus tervet. Ha az ember végignézi ezt a telepét, akkor azt kell hinnie, hogy Magyarországon dúsgazdag ország, a magyarok maguk egyre azt hangoztatják, hogy szegények, mint a templom egere. A telepen speciális kórházak, klinikák és laboratóriumok vannak minden betegség, minden vizsgálati és kezelési módszer számára. Adminisztrációs épületek, előadási és és gyakorló termek, professzorok, asszisztensek, ápolónők és egyéb személyzet villaszerű háza, diákotthon, nagy kiterjedésű sétateretek. A park magas fái alatt nagy műkertészeti remek, szökőkutak.

A telepnek külön viz, gáz és villanyszolgáltató központja van, mely naponta 1-3 waggon szénét fogyaszt. A szénét saját vasúton hozzák ide. Külön látványosság a nagy központi konyha, amelyből az ételt apró kocsikon és felvonókon keresztül földalatti folyosók hálózatán át osztják szét az egyes helyiségek között. A tunneleknek ez a rendszere szolgál a betegek szállítására

is, valamint rossz időben a közlekedésre. Különböző irányban kilométer hosszú is a sok alagút.

Az ember nem tudja, hogy mit csodáljon inkább, mindezeknek a berendezéseknek a technikai tökéletességét-e, amely az orvosi és mérnöki tudomány legbensőbb közös munkájából jött létre, vagy azt a zseniális ötletet, hogy az egész telepét egy százesztendősd erdő közepén helyezték el.

De ugyan ki csinálta mindezt? Mert magam is belátom, hogy az efféle sokféle bizottsági ilyen egyszerűen nem végezhető el. Ehhez egy ember, igazi férfi kellett.

— Ugy is van, mondják nekem. Az a férfi egyike a legnagyobb és legnagyobb félreismeret politikusknak, Magyarország miniszterelnöke a háboru alatt, Tisza István volt. Ott áll a szobra.

A bronzszobor ott áll a központi főépület alatt. A talpán csak ennyi, a név: Tisza István. Semmi több. Mindenki tudja, hogy ki volt. Büszke, erős, magános férfi, tele szeretettel hazája és néhez hivatása iránt.

— És ezt az embert megölték — mondja nekem egy egyszerű munkás, a villanytelep gépésze. Betörték a házába és ott lötték agyon felesége szemelátára, amikor odalent Budapesten minden felfordult egy őszi napon 1918-ban.

Ezt tudom, hiszen olvastam az életrajzát Herceg Ferenc tollából. Tudom, miként küzdötte végig hosszú, nehéz harcát és hogyan nézett szembe félelem és gánes nélküli lovagként a végzetel, ez az életben halálosan gyűlölt, halála után pedig szinte imádott törhetetlen akaratember, aki nemes és egyszerű, erős és bátor volt, férfi volt legkisebb izében is.

— De miért nem tud erről az egész világról? — kérdezem kísérőmet. — Hát sohasem gondoltak arra, hogy itt, épen itt, tartanak meg egy nemzetközi orvosi kongresszust?

— Kísérőm elmosolyodik — soha nem látam még senkit sem olyan szépen mosolyogni, mint ahogyan a magyarok tudnak, nemcsak szájuk és a szemük, hanem az egész arcuk felderül, mint valami mély és eszedes tó, amelybe belesüt a napsugár. Mosolyog és azt mondja:

— Hiszen tartanánk, de hátha a kollegák nem akarnak idejönni? Biztosan kedélyesebben telik az idejük a nagy fővárosban, mert hiszen végre is az efféle kongresszusra nemcsak dolgozni járnak oda...

Hát ez valószínűleg igaz, de a én orvos volnék, gondolni sem tudnék nagyobb örömet és mélyebb gondolatokat fakasztóbb összejövetelekről, mint azt, amit ezen a csodálatos helyen lehetne megtartani.

Debrecen, 1930. szeptemberében.

Langlet Valdemar.

Lapunkat támogatja,
ha hirdetőinknél vásárol,
.....

Fényképező gépet Szakál Gézánál

Piac-utca 34. (Hegedűs és Sándor ház) szezere be. tekintve, hogy egyes gyártmányoknál 10%-30%-os árleszállítás van. Nagy választék képkeretekben.

Mosott
rongyot
vesz
lapunk nyomdája
József kir. herceg-u. 16.

Allás és kenyér nélkül tengődik Debrecenben az oláh király elleni pokolgépes összeesküvés egyik részese

Még karácsony táján történt, hogy a posta nagyon szomorú levelet hozott a szerkesztőségbe. Székely ember írta „a magyar nemzet hűtlenségéről”. Különös írás volt ez. Tele keserűséggel, tele lázadó daccal. Amellett egy szinte fantasztikus magyar sors bontakozott ki a sorokból. Nagy nehezen előkerítettük a levél íróját. Szántó Ignác eskimegyei székely testvér, egykori főüzemestert, összes vítérségi érmek tulajdonosát, kvietált felkelő vezért, összeesküvőt.

Szántó Ignác 8 évvel ezelőtt a Thuróczy István-féle pokolgépes összeesküvés részese volt. Egyike azoknak, akik az elrabolt országért fizetni akartak regule Ferdinandnak. Amugy magyarul, amint érdemelte volna: bombával, halállal, ízekre tépetéssel. Talán arra is gondoltak, hogyha majd hazatérnek az oláh börtönök mélyéről, itthon legalább várja őket a nemzet megbecsülése.

A Szántó különítmény harcai az oláhokkal és vörösökkel

Szántó Ignác annak idején a brancói 34-es tüzérezrednél vítéskedett nagy keményen. Harmincegy hónapig volt a fronton, megszerezte az összes osztrák-magyar kitüntéseket, nagy aranytól egész a Károly csapatkeresztig. Kapott német vaskeresztet, bajor kisést. Az egyszerű székely ember mihamar főüzemester lett. A monarchia egyik legvittebb katonája.

Amikor kitért a forradalom arra jött vissza a falujába, hogy a falu végen már az oláh járőrök leskelődnek. Szántó Ignác összehozta a fegyverhíró férfiakat, küzte az oláhokat. Utána aztán Tövisen megalakította a különítményét, amely egyik legvittebb alakulata volt a híres székely hadosztálynak. Mikor Károlyiék le akarták szerelni őket, a koslárdi hidfőnél Szántó Ignác vágta szemébe Fényes Lászlónak:

„Az urak gyávák! Mi nem hagyjuk elveszni Erdélyt!

Attól kezdve oroszán bátorsággal verekedtek végig Erdély kiürítésének tragikus anabazisát. Csucsánál tiszteres tulerővel szemben álltak a sarat. Az akkor már kétszáz főnyire szaporodott Szántó-különítmény szerzte vissza a vörösök által ott hagyott ágyukat, tüzérségi felszereléseket.

Nem adtak oda egyetlen puskát, egyetlen patront sem. Az ellenségtől szerzett rengeteg hadianyaggal együtt csak 1919 augusztusában adta át embereit Szántó Ignác az új nemzeti hadseregnek, Horthy Miklós fővezérnek. Husz géppuskát, kétszáz katonát, 32 lovat.

Előzőleg egy kicsit összeakaszko-

talán az itthon valók, akik semmit se csináltak, gondjukba veszik őket, akik tenni is mertek.

„Nyolc évet valahogy eltöltöttem a börtönben, — írja most Szántó, — anélkül, hogy egy pár sor írással jelkeresett volna valaki magyar területéről. Nemzetem még a családom is eltöltötte tőlem, feleségemtől levelet se kaphattam bent a rabságlamban. Akkor láttam én is, hogy a magyar milyen hűtlen és büszke”.

De még látott ám Szántó Ignác egyebet is. Látta, hogy itthon nincsen számára egy falat kenyér, nincs egy nyomoruságos állás. A mai kor, hozzá szokott ahhoz, hogy talpat nyálion az érdemtelen nagyoknak, nem méltányolja hát az igazi érdemet. A rossznak görögützet gyujt, a jónak korbáccsal fizet.

Hadd mondja el hát Szántó Ignác, hogy mint fizetett neki ez a szomorú ország.

dott a bolsevistákkal, ráüzenvén Böhm Vilmos hadügyi népbiztosra, hogy a Margit-kőruti fogházba elzárta József királyi herceget adták ki, mert különben baj lesz. Jutalmul a bolsevisták ki akarták végezni, éppen csak az volt a szerencse, hogy a Szántó-különítmény nem adta ki kezéből a puskát. Attól pedig félték még Szamuely állig fegyverbe öltözött banditái is.

Szántó „megjuttatása”

Szántó Ignác azután kapott más jutalmat is. A kommun bukása előtt a bolsevisták egyik bodrogközi község összes marha állományát elrekkvirálták. Szántó rajta ütött a rabló csapaton, elvette az állatokat, visszazaadta a község lakosainak. Amikor aztán a bolsevizmus megbukott, a rekkvirálók vezetője, aki akorra már az ellenforradalomban helyezkedett el, jeljelentette Szántót, hogy bolsevista volt. 1919 október 13-án le tartóztatták, eljárást indítottak ellene, elvették a kitüntetését. A vád alól ugyan tisztázta magát, de a medáliákat máig sem kapta vissza. Ez volt tehát Szántó Ignác második megjuttatása.

Szántó azonban ügylátszik, nem az az ember volt, aki komolyan vesz

ilyen kicsiségeket. Rövid idő múlva már benne volt a Thuróczy-féle összeesküvésben. Neki indult Romániának, hogy a bukaresti löversenyterén pokolgépet dugjon Ferdinand király, az oláh királyi család, no meg a miniszterek alá.

Az összeesküvők áralói

Az összeesküvés szomorú történetét emnek a lapnak hasábjairól már ismerik az olvasók. Belmont-Kunokó és egy bitang renegát, Lukács István elarulták Thuróczy Istvánt és tartsait. Szántó, aki a pokolgépet vitte, szintén hurokra került.

A nagyváradi szigurancián aztán megkezdődik a vallatás. A többiek más taktikát követtek, mint Szántó. Felmenték a fejüket s megmondták az elhibek szemébe:

— Igenis ölni akartunk! Gyilkolni! Bosszúból Magyarországra!

Szántó viszont nem mondott semmit. Tőle azt akarták kiszéni, hogy a magyar kormány tud-e az összeesküvésről. Miután pedig Szántó nem mondott semmit, 11 napig éjjelnappal verték, kínozták. Bukarestben megint előlrol kezdődött a verés.

— Tudott-e Bethlen István az összeesküvésről? — ez volt az oláhok legfőbb kérdése. — Minden erővel azon igyekeztek ugyanis, hogy Thuróczyék magánválalkozásába belekeverjék a magyar kormányzatot. Könnyű lett volna azt mondani, — amit Belmont, hogy az egész összeesküvést Budapesten eszelték ki. Am Szántó Ignác hallgatott, akkor is, mikor már ronggyá verték.

Miudezek után őt is elítélték tíz évre és elvitték a galaci fogházba. A galaci börtön össze volt löve, nem volt elég cella, tolvajok, rablók, tetvek és patkányok közé került, ide jött. Pénze nem volt, külön élelmézésről nem gondoskodhattak. — Ette hát a fogház keserves kosztját, amelynek napi menüje rothadt pulicából, korpacibérből és bűdös bendőből állt.

Igy mult el nyolc év. Igy került haza nyolc esztendő után a magyar irredenta egyik mártírja.

Munkát a magyar irredenta mártírjának

És itthon aztán várta a jutalmat az állatalanság, a munkanélküliség. Az emberek, óh ezek a drága kényelmesen, kultúrifőlényes, lilimlékű magyarok bizalmatlanul néztek rá. Biztosan azt gondolták magukban: ez az ember gyilkolni akart, ez a Szántó valami veszedelmes irredenta!

Szántó Ignác pedig karácsony éjszakáján neki ült keservei írásának, amit azóta is őrzünk:

„Lakásom nincs, se ruhám, se fe-

PERTRIX

VÉD JEGY

száraz elemek és telepek
zseblámpa és anódtelpek
számára.

Teljesítményük felülmulhatatlan,
Minden szaküzletben kaphatók.

hérnemüm. Pénzről szó sem lehet. Nem bírom elgondolni sorsomat, mitévő legyek. Megöszültem, hazátlan fejem nincs hova lehajtsam.”

Most, hogy itt áll velünk szemben — látjuk, csakugyan ősz már a feje. Megöszült a harcok poklában, a börtön mélyében, de megöszült különösképen, mióta hazajött, — a keserűségbe. Széles Debrecenben egyetlen egy uri ember akadt, aki segített rajta. Adott mindent, ami tőle telt. Kérvényez most is a Kormányzóhoz, hogy adják vissza a Szántó kitüntetését.

S talán a Magyar igazságérzete még az egyetlen remény, amibe bizakodjuk ez a szomorú magyar. Azonban addig is szeretne valami megélhetést, egy kis állást, egy darabka kenyeret. Hiszen ugye, soton tiló békes, jó magyarok, emmit ugye csak megérdemelne töletek. Az országért föltöltöt életért, a tiértetek megöszült fejiért.

Azt mondja:

— Akármilyen munkát elfogadok. Csak nagyon nehéz ne legyen, mert a testemből kiszitta az erőt a börtön, a verés. A nyolc esztendő. Valami raktárnokságot, vagy munkafelügyelőseget. Akármit. Kenyeret! Nézzük, nézzük ezt a megöszült szomorú fejet s arra gondolunk, hogy most jogunk meglátni, van-e még a magyar társadalomban hűség, becsülés, összetartás, hála érzet. Igen. Mindezt most jogunk felmérni, mikor majd a riport megjelenése után meglátjuk: hogy hányan jönnek el a szerkesztőségbe, hogy munkát, kenyeret ajánljanak fel Szántó Ignácnak.

Marschalkó Lajos.

MEGÉRKEZIK A VÁROS ÚJ AUTÓJA.

A város a gazdasági ügyosztály részére, közgyűlési felhatalmazás alapján egy új Super-Six autót rendelt meg, melyet a Magyar Általános Gépgyár szállit. Az új autó 13.580 pengőbe kerül és a gyár igazgatósága közölte, hogy a autót kedden adja át a városnak. Az új autóbilt a gazdasági ügyosztály a gazdaságt kiszállásoknál fogja használni.

Sütőipari kongresszus lesz Debrecenben

A Magyar Sütők Országos Szövetségének elnöksége közölte a város polgármesterével, hogy 25 éves fennállását jubileumi közgyűlésen akarja ünnepelni és az ezzel kapcsolatos országos sütőipari kongresszust Debrecenben tartia meg május 18-án. Érdekes, hogy a kongresszust először Miskolcon akarták megrendezni és csak a miskolci főispánnal támadt nézeteltérés miatt helyezték át a kongresszus székhelyét Debrecenbe.

Ólmos

vesz lapunk
nyomdátja

József kir. herceg-v. 10.

Uj virágüzlet!

Tisztelettel értesitem a nagyérdemű virágvasárló közönséget, hogy Piac-utca 14. sz. alatt virágüzletemet megnyitottam. Csokrokat, koszorukat és mindenféle virágmunkákat a legizlésebb kivitelben készítek.

Levegőt és cserepes virágok állandóan a legolcsóbb napi áron kaphatók.

A nagyérdemű közönség szives pártfogását kérve vagyok kiváló tisztelettel

FARKAS MARGIT

Piac-utca 14. szám (Bikával szemben) a volt Farkas Gvula Fiai virágüzlete helyén.

MAGYAR PROBLÉMÁK

A settlementekről

Abban a mindennapi életben is mindjobban érvényesülő harcban, amely a szociális kérdések megoldatlan tomege miatt jelentkezik, nem érdeketlen, hogy az intelligencia milyen szemlélettel és felkészültséggel lát a maga feladatának a megoldására. Külföldi, de magyarországi (buda-pest-újpesti, szegedi settlementek) példák érdekes utat mutatnak be, amelyeket most olvasóink előtt is ismertetünk. Annál nagyobb jelentősége van ennek, mert ugyanezen mód- szerek szerint éri el a fiatalság nagy politikai sikereket Németországban a legutóbbi választásokon.

Amikor azokról a törvényekről és intézkedésekről van szó, amelyek a nyugati államok parlamentjei és kormányai az alsó néposztályok életének emberibb színvonalra való emelésének érdekében tettek, akkor ezekre rendszeren úgy tekintünk, mint a megszervezése által impo- záns erejű lett munkástömegek kemény tusában kieszkart eredményekre. Az osztályharcok disszo- nans hangja fülharsogtatón sikkot és nem engedő érvényre jutottak a teljes igazságot különösen nálunk nem, ahol az emberek társadalmi is- mereteiket, célzatos és seleites rö- píratokon kívül, miségekkel, politi- kikai szónoklatokkal merítik, hogy ezzel a felfelé irányuló törekvéssel, evvidőben azokban az államokban, amelyek a szociális igazság megva- losítása terén a legelőbbre álltak. Angliában és Amerikában megindult egy végeredményben azonos célú, de ellenkező irányú mozgalom, amely összehasonlíthatatlanul keve- sebb zarálat dolgozik, méreteiben és szerveztségében is kisebb, de amelynek fővédőt érlelő és a lélek- tüzétől hajtott tevékenysége nélkül üres formává lesz előbb-utóbb az osztályharcok minden eredménye.

Ez a mozgalom a settlementek (szociális diákletelek) mozgalma, amely nélkül az angol parlament egyik radikális vezető tagjának az állítása szerint „az angol törvény- hozásnak az utolsó évtizedekben a szociális munka terén kifejtett tevé- kenysége el sem képzelhető”.

Mi a settlement?

A settlement tanult emberek, leg- főbbszőr főiskolai hallgatók által egy-egy nagy városnak a „lecsőte- rebb” részében alkotott telep, melynek az a célja, hogy egyrészt fel- tártatja a nemzetek jövőjének vezetői előtt az emberi nyomor mélységeit a színről-színre való szemlélet meg- állítható ereje által, másrészt hogy a telep lakói kiváltságos gazdasági helyzetük következtében addig szer- zett kultúráikat szétszórassák azok között, akik az életnek csak az árnyoldalait ismerték. A settle- mentek az u. n. szociális idealista mozgalom gyümölcsei. A szociális idealizmus első hirdetői: Carlyle és Ruskin szerint a nemzet olyan orga- nizmus, amelynek tagjai benső kap- csolatuk révén, egymásra vannak utalva. A nemzet keretén belül bár- mely osztálynak az uralma csak romlásra idézhet elő, amelynek meg- rendítő hordozója a nagyvárosok mai lakossága, amely a maga pusztá- jétével és égbekiálló panasz a ve- zető osztályok ellen. Az uralkodó osztályok nem hatoltak bele az is-

teni parancsok mélységébe és az uralkodást kiváltságának csupán és nem a szolgálatra való alkalommal tekintik és nem teljesítik kötelessé- geiket. „A hatákon sem aranyat, sem törvényhozással sem állami rendszabályokkal nem lehet segíteni; személyviszék átadása és életk- odaáldozása szükséges az elkövetett bűnök kiengesztelésére és jóvátéte- lésre”.

Elegáns szalonból a nyomortanyákra

Az intelligenciával szemben vallott követeléseiket a következő karakteri- stikus mondatba foglalták össze: Not money, but yourselves. „Nem- pénz, de önmagatokat! (Carlyle: Past and present.) A szociális idealizmus Cambridge és Oxford diákjaira megerősítő hatással volt. Sok diák Kelet-London legnyomor- ságosabb részeiben töltötte szünide- jét, hogy személyes tapasztalatok alapján beszélhessen a segítség mó- dozatait. E diákok közül került ki a settlement-mozgalom tulajdonke- peni három megalapítója: Green, Demison és Toynbee. Életrajzírójuk így jellemzi őket: „Egyik sem érte el a 35-ik élet. Elégtek és feimor- zsolódtak: a világ nem fogadta be őket, mert nem a világból valók volt- tak, de látomásuk ragyogását fölött emberek szeméből szerették volna visszatükröződnie látni. — Szentek, vagy örültek voltak: különben sem- miképpen sem magyarázható az az ugrás, amit ez a három fiatalember Nyugat-London elegáns szalonjaiból Kelet-London sörpödréke közé tett. (Rauhecher: Die Settlementsbeweg- ung.)

Az építés agitátora

Toynbee volt közülök a legkiemel- kedőbb és a leghatásosabbban műkö- dő egyéniség. Egy keresztyén fele- lősségerőztető izzó lelkiületű pap, Barnett vezetésével nyomortanyá- ról-nyomortanyára járt, beiratkozott egy munkásklubba, részt vett annak munkáiban és mikor esordulásig tele lett a lelke bevonásokkal, el- ment agitálni az egyetemre. Hat- ratlan hatást gyakorolt hallgatóira: egyikük, Viscount Millet ezt mondta róla: „Még soha ember nem idézett fel bennem olyan csodálatos bevo- más, mint ő. Nála éreztem meg a prófétai hatalom titkos varázsát és most is az a meggyőződésem, hogy csak vallásos zenének lehet- nek olyan sajtóságai, mint neki”.

Hogy mennyi ebből a ráiongás al- tal sugallt díszet és mennyi a va- lóság, annak eldöntése nem lehet a mi feladatunk. Az azonban minden kétséget kizáróan állhat előttünk, hogy milyen forrásokból táplálko- zott Toynbee fáradhatatlan lelke. Munkájának eredményét nem érte meg.

22 egyetemi hallgató elindul

Toynbee halála után néhány nap- pal jelent meg egy csodálatos hatá- su röpirat: „London kitagadottjai- nak keserű kiáltása.” A lappongó tűz előtört és a cambridgei diákok azzal a kéréssel fordultak Barnett- hez Toynbee mesteréhez és barátjá- hoz, hogy nyújtson módot arra, — hogy életüket a szociális munkának szenteljék. Barnett fölvette előttük a settlement gondolatát és 1884 kará- csonyán, mint a megújított öröm- üzenet hírvivő, 22 egyetemi hallgá- tó költözött be az első szociális főis- kolai telep házába: Toynbee Hallba.

Ez a telep egy diákokból álló egyesületté, amely tagdíjakból és az angol diákok között végzett gyűjté- sekből tedezi tekintélyes kiadásait.

A telepek kétféle munkása van: belső, aki élelem és lakás fejében rendszeres munkát köteles végezni és külső, aki alkalom és szükség- szerint áll rendelkezésre. A settle- ment munkássága bámulatosan sok- oldalú és mindent magába foglal, aminek révén a egkisebb mértékben is szolgálhat a munkásság lelki, szellemi és anyagi javát.

Kezükbe veszik az irányítást

Ismeretterjesztő előadások, nép- szerű főiskolai tanfolyamok és vita- estélyek mellett részletkérdésekkel foglalkozó csoportok egész serege működik: irodalmi, művészeti, köz- gazdasági, természettudományi ol- vasó, stb. körön kívül van Shakes- peare és Smith Ádám társaság, egy utazásokat rendező klub és ki győz- né felsorolni azt az egyre sokasodó munkáját, amelyet az örök szere- tettől égő és praktikus érzékkel megáldott lelkek művelnek ember- társaként. A népművelési osztályt fent vázolt munkásságát kiegészíti a gyermekneveléssel és a szórakozta- tással foglalkozó csoport tevékeny- sége. Az előbbi gyermekklubokat szervez, cserkészettel foglalkozik, napközi otthont tart fenn stb.; az utóbbi pedig hangversenyeket, tár- sas összejöveteleket és elsőrendű gyűjteményes képképzőművészeket ren- dez. Kiegészíti ezeket még egy se- gélyező- és egy escesemővődő egye- sület, patronázs-munka, ingyenes- jogsegélyadás, népkönyvtár, sakk- kör stb.

A settlement mozgalom erőforrásai

Nem anyagiak. Ezt a szinte belá- tathatlan keretet csodálatos tartá- lommal tölti ki az a lélek, amely Toynbee óta vezérő és uralkodó ezen a telepen: a krisztusi lélek. — Toynbehall után gyors ütemben ke- letkezett egész sereg hasonló intéz- mény, úgyhogy ma Angliában kö- rülbelül 50 settlement működik: ebből Londonra 26 esik. Érdekes, hogy ezek nagy részét egyházak és vallásos egyesületek alapították és tartják fenn, de tevékenységük, bár- mely telekezet tulajdonos is, feleke- zetközi és csak annyiban misszio- náló jellegű, amennyiben a karitatív munka ezt lehetővé teszi. Ez világos példáját mutatja, hogy hogyan le- het a történelmi fejlődés következté- ben kifejlődött félreértéseket mint az egyház és a munkásság mozgal- ma közöttiek, eltüntetni.

Nincs terünk foglalkozni a többi angol settlement munkásságával és csak utalunk az amerikai és a fejlő- dő német settlementek működésére.

Magyarországon

És ha most azt kérdezzük, hogy mi ért el ebből a mozgalomból Ma- gyarországra, szegyenkezve kell el- mondanunk, hogy hosszabb-rövi- debb életű kísérletezésektől eltekint- ve, két állandó jellegű és szerveze- ten működő szociális főiskolai tele- pünk van. — az újpesti Egyetemi Szociálpolitikai Intézet, amely a Közgazdasági Egyetemhez csatlako- zik és a szegedi egyetemi hallgatók által alapított első tanyai agrár set- tlement.

Az újpesti telep első sorban ipari munkásság körében, a szegedi pedig az Alföld eddig elhagyatott népének a sorsával akar közösségbe kerülni.

Amint a szegedi telep egyik diák- munkása írja:

„Nekünk magyar és alföldi egye- temi ifjúságnak elsősorban az a fel-

adatunk, hogy agrárországunk me- zőgazdasági munkás és paraszt tö- megei iránt érezzük figyelmet s a legmesszebbmenő szolidaritást.”

Buday György joghallgató, a set- tlement megalapítója így alapozza meg:

Egyetől: a magyar föld és ta- nyavilág nehéz sorban küzködő né- pe viszonyainak és problémáinak minél szélesebbkörű és minél alapo- sabb megismerése, célirányú ismerete-inken gyakorlati céljaimhoz mér- ten való tudományos rendszerezése, e legértékesebb igéretű és mégis a legsumorúbb elmaradottsággal súj- tott nemzeti szolidaritás iránti felkel- tetése és ébrentartása és kiegyenli- tése annak a nagy szellemi és fizikai távolságnak, ellentétnek, mely ma is ott tátong a városi és falusi, ta- nyai ember között és amely távojs- ág az egész, de különösen a csom- ka ország demokratikus fejlődése- nek állandó gátló nehezéke. Ezúton elérhető a jövőndő intelligencia he- lyesebb irányú nevelése, kötelesség- tudásának, keresztyéni magyar fe- lelősségerzetének felkeltése és egy egészegebb magyar társadalom kialakítása.

Másfelől — és itt az a tapasztalat vezérél, hogy már pusztán jóakarata- tal, szeretettel és krisztusira törekvő keresztyéniséggel is sok konkrét eredményt lehet elérni, — a tényle- ges gyakorlati segítség, nyomorcsu- lítás, az ügyek-bajok elintézése, a városi stb. hatóságoknál való önzet- len közbenjárás, tanácsadás, ismer- tetterjesztés, informálás stb. Nagy- on fontos a szimpátia, bizalom és hit felkeltése az új magyar intelli- gens nemzedék iránt, amely az élet- tünk író „nadrágosok” sok tévedé- séből és hibájából fakadó ösztönös önvédelmi bizalmatlanság legyőző- sére és eloszlatására feltétlenül szük- séges. A gyökeres magyar népi kul- túra terjesztése, — a népnevelés a népművelés mellett.

Az ifjuság feladatai

A magyar diákságban a szociális kérdés iránt a háború és a forradal- mak által felébresztett érdeklődés már kialakítva van, pedig a problé- ma egyre égetőbbé válik és szinte cselethalál-kérdése ma a magyarsá- gnak. Az egyházaknak, a társadalmi és a komolyabb diákkegyesületeknek halaszthatatlan kötelessége volna a settlement-munka megkezdése. — Nemcsak azért, hogy a szellemi és az anyagi nyomorúságot enyhítsék; mert bármilyen áldásos legyen is egy-egy kisebb közületre nézve egy-egy szociális telep működése, az ál- talános emberi nyomorúságot meg- szüntetni nem tudják, de igenis in- nen kerülhetnek ki azok, akik a se- gíteni akarást segíteni tudással egyesítik önmagukban. Ezen a pon- ton válik nemzeti jelentőségűvé a settlement-mozgalom (különösen en- nek egy még kifejlésztendő mező- gazdasági irányú ága); mert kétség- bevonhatatlanul igaz, hogy a szo- ciális kérdést csak intézményes szo- ciálpolitika oldhatja meg, de mit ér- nek a törvények és az intézmények, ha nincsenek emberek, akik az ezek- ben rejlő formai erőket lelkeségükkel való értékke tudják tenni. Minden magyar diáknak Istenről kijelölt fele- data a settlement-mozgalom meg- ismerése, a megszervezésben való közreműködés, vagy ahol folyik már ilyenfajta tevékenység, a szíve- vel-lelkekkel való együttműködés.

Budai Gy.

**Keltetőgépek
műanyák**

**Bészler Lajosnál
a Csonkatorony mellett.**

CSITTVÁRI KRONIKA

A Debreceni Ujság-Hajdúföld diákrovata • Megjelenik minden vasárnap • Szerkeszti: Kertész Dániel

Három millió koldus

Oláh György könyve

A magyar alföldi szociális problémák irodalmának egyik jelentős könyve. Az újságíró szenzációkat hajszoló vidéki utjának pihenő óráiban szeltnéz a falvakban, tanyákon, zsellérvilágokban és ijesztő valóságokra döbbent.

Szociális epizódok, amikre váratlan helyeken is felfigyeltek.

A magyar parasztság hárommillió nyomorítómege elevenedik meg valóságos színekben az olvasó szeméi előtt. A néhány négyzetméternyi vagyonyviskókban egyetlen szűk ablak világítja meg a család összezsúfolt nyomorúságát. A falvakon penészes szentképek, a ládán ponyvaregények sárgulnak: ezek a falu kultúrája, műveltsége. Csupa multszázadbeli harminahatodik, de a nagy városokban szolgáló lányok már az új „irodalomról” is hoznak haza („Szívek harca” és „A mérgepohár” kifogyhatatlan sorozata). A viskó hívős földjén koravén, nyomorék családfüvészek. Legtöbbje görvélykóros, görbelábú, tüdővész. Megtörténi, hogy négyezer lakosú alföldi községben még orvos sincsen, de csendő egy egész szakasz van, nehogy a hérlő szalmáját elhordják a puszták. A mezőgazdasági cselédség 92,9 százaléka magyar, ez a réteg bővelkedik a legtöbb analibizátsban és ez a cselédsztály adja legkorábban gyermekeit munkára. Magyarországon egymillió lakóháza közül 600.000 vályogház és 483.000 van náddal vagy szalmával fedve. Egyes vidékeken harmincöt százaléka az analibizta a parasztságban. Épitik az új tanyai iskolákat, de ki ad hozzá csizmát, cipőcskét, jó meleg ruhát a nagy utazáshoz? Téli, havas pusztaságokon pirosraagyott lábakkal igyekszik a kis zsellérgyerekek a messzi fekvő iskolába. Mind a tanaszt várja, amikor iskola helyett csordát, libákat őriznek.

Századokra visszamenő szociális problémák várnak itt megoldásra. Mióta magyarok élnek e pusztaságokon, Kossuth jobbágyfelszabadításán kívül alig történt komoly lépés. A dzsentri közigazgatás visszaélései, a választások becsutellen lékvásárai csak a rideg önzést erősítették a parasztságban. Csoda-e, ha az alföldi paraszt bizalmatlan a többséggel, amikor az kérni jön: adót, katonát. Ezekben az önző észiai vagyontömegekben kitermelődik a paraszt proletáriátus. „Schol sincs oly nyomorult sorban az udvaros, a cseléd, mint azoknak a magyar, gögös, hétablakos, lezártzsalus gazdaportáknak végében!” A parasztok elviselhetetlen nyomorukban vallási tébolyokba menekülnek (az ibrányiak szektaalapításai, a délbányai látomások, a nagyszakácsi „csodák”). Egy elmebajos, öreg svábban felfedezik Rudóli trónörökös, a szegények megváltó királyát, aki földet fog osztani a népnek. „Az orosz jobbágyfaluk voltak tele az elmúlt évtizedben ilyen csodavárásokkal!”

Vannak falvak — Rudabányácska vidékén. — ahol a nép az ühelyi

kórházból elmebajosokat kér házi-ápolásra, ami sokszor egyetlen jövedelemforrásuk. — Vátozik a kép. —

A szentesi piacon elkeveredett „embervásár” zsibong. Tanult, világotjáró kubikosok. Ők a falusi proletáriátus intellektuéljai. Öntudatos szervezői a parasztságnak. Eszperantóul tanulnak. — Lassan a főváros felszívja a közeli falvak szegényeit, nő a városi munkanélküliség. — Ugyanilyen arányban terjed a falvak felé a külvárosi, felszínes kultúra.

Es hogyan segített a földreform? A földosztás kezdetén mohón futottak földért, minden pénzüket befektették.

Jött az adó és más kézre került a föld. Ugy kiadták felesbe, harmadosba. A földreformon végeredményben a végrehajtó, az ügyvéd és a bankokrácia nyert. Mert a nagybirtokosokat a svéd-amerikai gyufatröszt kölcsönével kártalanították. A szétosztott föld három-négy kézen ment át azóta. 1923-ban végrehajtás és árverés folytán a törpegazdaságokban 419 birtok cserélt

gazdát, a másik évben már 504, — 1925-ben pedig 537.

A mult század eleji angliai parasztság helyzete ez, a Duna-Tisza közében. Am a világ leggazdagabb népe baj nélkül uszta meg kisparaszt-sága pusztulását. De vajon hogyan uszta meg ezt a válságot Európa egyik legszegényebb kis nemzete, melynek számbavehető ipara, kereskedelme nincs.

Igénytelen és türelmes tud lenni az alföldi parasztság. „A falusi szegénység sokáig bírja mozdulatlanul, évekig eljár egyetlen egy széttagult, rongyos, megkövesedett eszímában, de ha egyszer ledobja, messzire hajtja el.” „Ha egyszer itt parasztmozgalom győzedelmeskedik, az ijesztő lesz” — vallja be Oláh György.

A magyar faj végzetes tragédiája történhetik meg az alföldi pusztákban

Oláh György könyve problémákat oldó, bogyozó megfigyelések sorozata. A falvak életét tanulmányozó diákok kezébe ajánlhatom.

Vass László.

SZELLEMI DEKATLON PÁLYÁZAT KI LESZ A NYERTES?

A HELYEZÉSEK ELDÖNTÉSE IDŐHIAN MIATT CSAK A JÖVŐ HÉTEN ESZKÖZÖLHETJÜK, MERT ALAPOS, MINDENRE KITERJEDŐ VIZSGÁLAT ALAPJÁN AKARUNK ÍTELNI

Bizonyára megértik a pályázat résztvevői, hogy mit jelent a pénteken este beérkezett nagy tömegű pályázatok átnézése és elbírálása. A szerkesztőség mindenképpen igyekezett arra, hogy minél előbb készen legyen a pályázat eredményének a megállapításával és a nyertesek megkapják a megérdemelt jutalmukat. Ezért igértük, hogy a mai számban már elbíráljuk az egyenlő pontszámot nyerteseket és pontosan megállapítjuk a helyezési sorrendet.

A szerkesztőség más irányú fontos elfoglaltsága megakadályozta ezt és így szives elnézését kérjük a kedves pályázóinknak, hogy ígéretünknek nem tudunk pontosan eleget tenni.

A helyezések pontos eredményét alapos utánnézés után a jövő hét folyamán állapítjuk meg és a jövő vasárnap számunkban közöljük, azzal együtt, hogy ki milyen díjat nyer. Ezzel azonban a díjkiosztás is eltörlődik február elsejére, mert egyes pályadíjak névreszólóak lesznek (például névjegyek) és ezeknek az elkészítését a nyertesek megkérdezőse után a díjkiosztás előtt akarjuk megcsináltatni, hogy az ímpepelyes díjkiosztásnál mindenki hiány nélkül megkapja a maga nyeresémet tárgyát.

A bukaresti magyar diákok

Bukarest az erdélyi városokéval homlokegyenest ellenkező tradícióval rendelkezik. Az itteni társadalmi berendezkedés, az emberek gondolkodási módja, mind megannyi eltárazító, jofitogató kar tartotta távol magától s kényszerítette csoportosulásra az Erdélyből ide került magyar diákokat.

Ezelőtt hat évvel csak 8 magyar diák volt a bukaresti egyetemen s ma száznál többen vagyunk. Már az első uttorók módot keresték, hogy rendszeresen találkozzanak. A „Kóos Ferenc Kör”, mely kimondottan kulturális és szociális célkitűzéssel működő protestáns egyesület fogadta kebelébe felekezeti különbség nélkül a magát magyarnak valló diákokat. A diákság e körnek egyik alosztályát, a „Diákosztályt” kénezi. Diákosztályunk adminisztrációs és kulturális összehívőteletet rendez: az előbbin a Diák otthon fenntartásáról s a szegényebb sorsú

diákok segélyezéséről gondoskodik, az utóbbin irodalmi és tudományos felolvasásokat és előadásokat tart.

Diákosztályunknak 102-en vagyunk rendes tagjai. Saimos, vannak olyan magyar diákok is, akik egyesületünkől távol tartják magukat. Fakultások szerint a következőképen oszlunk meg: jogi i. 22, állatorvosi i. 17, kereskedelmi akadémia 13, zvonyszerzészet i. 12, böfésészet i. 6, elektrotechnikai 6, tornatanári 6, orvosi i. 5, államtudomány 5, szép-művészet 4, építészet 2, műegyetem 2, természettudományi i. 2.

Diákosztályunk három év óta van egy Otthona, melyben jelenleg 52-en laknak, akik közül ingyenes 11, háromnegyed kedvezményt élvez 12, fél kedvezményt 9, egynegyed kedvezményt 1. Az Otthonban menza is van, ahol azonban pénzhány miatt kedvezményt senki sem élvez. A diákság többi tacia a városban lakik, rendszeren csoportokban egy

páran állami és megyei internátusban is kaptak helyet. A diákság szociális tevékenysége főképpen abban merül ki, hogy közre működik a magyar egyesületek kulturális munkájában s mintegy összekötő kapcsot képez a szétszórtan élő magyar családok között.

Mint diákok, súlyosan érezzük a ránk nehezedő követelményeket s tudatában vagyunk kötelességeinknek. Tudunk, hogy Erdély bráló szemmel néz s néha elveszetteknek tekint bennünket, holott mi öröhlény vagyunk s vártánkon becsülettel állunk. Előttünk játszódnak le Erdély igazi tragédiája. Százával ezrel főmnek az anvagi bukás szélén álló erdélyi magyarok, hogy itt erkölcsileg s anvagilag egyaránt véteken elbukjanak. Szétzúlló, sárkunyhókban nyomorgó testvéreink sorsa sokkal inkább ösztökél feladatunk teljesítésére és szoros együttműködésre, mint a páholvokból elhangzó ékes szölamok.

Bakk Péter.

Álom

Elöttem távol pompázik az Élet,
mögöttem sziszeg a kaszás Halál,
... Kinyújtja kezét, rohannék előle,
verejtékeim hull, a mellem zihál.
Erdő nagy, szünte kiesattanok:
a vér kovácsolja testemet,
Lábam összenőtt a földdel,
nem lehet menni, nem lehet.
A rémület füzes ostroma csattan.
Hiába ostoroz, nincs menekvés:
arcomba néz már a Halál,
kiáltok és az ébredés
világosságot dob reám...

— Rosszat álmodtál? kérdi anyám.

MOLNÁR GYÖRGY.

A sportkérdések helyes fele etei.

91. Többféle meghatározást elfogadtunk. Siklóssy László megállapítása szerint: A sport az a kezdetben ösztönszerű, később mind tudatosabbá váló játék, amellyel komoly munkánkat kiegészítjük s ezzel egyéniségünket a tökéletesedés útjára visszük.

92. 1896-ban Athénben.

93. A szegélynélküli fehérzslóban összefonódó öt színes (kék-sárga-fekete-zöld-piros) karika az öt világrész testvériesen együttversenyzését, a három jelszó a gyorsaságot, bátor előretörést és az erőt, a babérág pedig a győzelmet, a versenyt jelképezi.

94. Hajós Alfréd, Bauer Rudóli, Halmay Zoltán, Fuchs Jenő, Weisz Richárd, Prokopp Sándor, Posta Sándor, Halasi Gyula, Keresztes Lajos, Kocsis Antal, vitéz Terstyánszky Ödön, Mező Ferenc. A csapatbajnokok nevét nem kívántuk felsorolni.

95. Békessy Béla. (Más megoklást is elfogadtunk.)

96. Niels Bukh-féle dán torna,
97. és 98. pontoknál helyszüke miatt nem közöljük a részletes felsorolást. Bárány István fejlődése a legklasszikusabb számon, a 100 méteres gyorsuszásban 1925-ben 1 p 04 mp; 1930-ban 58.6 mp. Hölgyuszórekordok: Gyorsuszás: 100 m. 1 p 14.8 mp; 200 m. 2 p 52.6 mp; 400 m.

6 p 18 mp; melluszás: 100 m. 1 p 33.4 mp; 200 m. 3 p 28.4 mp; hátuszás: 100 m. 1 p 28.2 mp.

99. 1925-ben alapították meg az 1925. évi III. tc. alapján kiadott VKM rendelettel.

100. A dekaton világrekordere Jarvinen (Finnország) 8255.475 ponttal. Előtte Yriöle (Finnország) volt 8053.290 ponttal.

A pontverseny állása:

99. pont. Cserta György KG VII., Ember Gizella ST IV., Kemény János RG VIII., Szekeres László KG VIII., Buray Imre R VII., Lavotha Béla KG VII.

98. pont. Alber Mária ST IV., Borha E. Ilona ST II., Csilla Miklós NG VIII., Cserta Irma ST III., Erdős Jenő RG VII., Kristóf Ilona ST IV., Kemény István Reál Gimnázium VIII., Lakatos Gizella DG VIII., Maday Zsolt RV., Németh Ida DG VIII., Németh Lajos RG VI., Papp Ferenc RG IV., Poszler Jenő RG VII., Sübli Jenő R VI., Szék Ödön RG VIII., Tomkó László KG VIII.

97. pont. Bohuss Miklós KG VIII., Cseresznyés Piroka DG VII., Dienes Barnabás RG VII., Gaál Aranka DT III., Guthy Zoltán KG V., Kertész Julia NKA I., Kovács Lajos RG V., Kuzmák Miklós KG VII., Lengyel Ilona DG IV., Molnár József KG VII., Mayerszky Klára DG VI., Penke Lajos RT V., Strausz János KG VIII., Szimics Mária DG VII., Szimay Gyula R VIII., Szathmáry Elemér RC VIII., Tóth Elek RT IV., Tanzer Jenő ST IV., Varga Ilona DG VIII.

96. pont. Belyei Lajos R VII., Bakóczy István RG VI., Fodor Béla NG VIII., Gáborovszky Sári ST III., Gévay Béla KG VI., Guthy István R VII., Hódóy Endre RG VI., Kalmár Margit DG VII., Kalmár Katalin DT V., Koczka János RT IV., Lenárt Piroka DG VIII., Mommer Hermin ST V., Medgyessy István RG VII., Maday Pál R VI., Nyisztor Jenő RT IV., Rózsa Margit ST V., Sáfár László RG VI., Scheich Gyula KG VIII., Szalay István RT III., Uvárossy Miklós NG VIII., Várady Szabó János RG VII., Várady László RT IV., Wolffman Ilona ST IV.

95. pont. Balogh Kálmán RG VI., Balassa Kató DG VIII., Brena István RT II., Balogh Márta ST IV., Bakó Elemér RG VI., Bretán Ilona ST V., Csobód Ilona DG VIII., Ember László KG VI., Faragó Sándor KG VII., Giday Kapás Géza RT II., Kordás Ferenc RT I., Kószter Vilmos KG VII., Kovács Mihály RG VIII., Karmazsin Ilona ST IV., Lámor Celesztina ST III., Lengyel Sándor NG VIII., Lámor Mária ST IV., Mangó János RG V., Molnár Erzsébet ST I., Nag György RG VI., Ostvák Klára DG VIII., Péterfy Jolán DG VIII., Riekl Antal KG III., Saba István R VII., Sztopkó Tibor RG VIII., Szikszay József RG VI., Szőke Ilona DG VIII., Szoboszlai Gyula KG V., Szabó Antal RT IV., Szoboszlai Irén ST III., Szoboszlai Lili ST IV., Tivadar Ilona ST IV., Tóth Ilona NI III.

94. pont. Ács Kálmán RG VII., Balogh Béla KG VII., Bertha Manci ST III., Bretán Alice ST IV., Czákó Lajos KG IV., Czákó György KG VII., Dienes Juliska DG VIII., Faber Antal KG VI., Julow Kató DG VI., Klausmann Margit ST III., Kerekes Ilona DG VII., Keresztessy Vilma ST V., Lőw Ferenc KG VII., Molnár Margit DG VIII., Mátray Olga ST IV., Majoros Margit ST IV., Páncsovsky Margit ST V., Serly Kálmán KG V., Séber András KP IV., Suchán Mártha ST IV., Szoboszlai András KG III., Vágó Lenke DG VII., Zsákay Sárka ST IV.

93. pont. Dienes Sándor RT IV., Fülöp Anna DG VI., Fülöp Irén ST IV., Józsa Irén ST II., Kruppa Lajos KG VI., Klausmann Gusztáv KG VIII., Lőw Erika KG VI., Lőw Ilona ST III., Magyar György RG VI.

92. pont. Biki Sándor RG VI., Juhász Erzsébet ST I., Kiss Anna SL V., Magyar Erzsébet DG VIII., Pirkler József KG IV., Szoták Mária ST IV., Szénássy Etel DG VII., Gál Nelly ST III.

91. pont. Daku Béla RG VII., Fodor István KG VII., Gramantik Mária ST IV., Rektor Katalin ST V., Rektor Mihály KG VIII., Trón Jolán ST V., Vásáry Annus DG V.

90. pont. Kemery Mikó Katalin DP IV., Mitrik Olga ST II., Romoga Gyula KP III., Sebestyén Mária DG DG V., Tücsky Lili ST III., Vesza Erzsébet ST II., Zalay Ella ST II.

89. pont. Balajthy Klára DG V., Beluch Ilonka SL IV., Sneath Anna ST II.

88. pont. Moór Erzsébet SL IV.

87. pont. Bodó Edith ST II., Giday Hajnalka DG IV., Lovász Eszter DP IV.

86. pont. Arnold Ilona ST V.

85. pont. Uszky Margit DG II.

84. pont. Boruss M. Erzsébet SL IV.

83. pont. Kecskés István KA I., Kuhár Erzsébet NI II.

82. pont. Hiripi Lajos RG II.

1932-33-ban sarkévet rendeznek

Európa több állama résztvesz a tudományos megfigyelésekben

Bécs, január 16.

Az 1882-1883-ban Weyprecht osztrák sarkkutató kezdeményezésére tartott első nemzetközi sark-év 50. évfordulójára alkalmából 1932-33-ban ismét sarkévet rendeznek, amelyben különböző államok meteorológiai és fizikai megfigyelések céljából külön expedíciókat fognak küldeni északra. E kutatásokban a bécsi tudományos akadémia határozata szerint Ausztria is részt vesz és külön expedíciót küld Jan Mayen norvég szigetre. Jelenleg lépéseket tesznek a norvég kormánytól az expedíció engedélyezése céljából, a dán kormánytól pedig kéri, hogy

engedje meg a szigeten a dán kormány tulajdonában levő házak használatát. Az 1882-1883. első sarkév alkalmával Ausztria ugyancsak Jan Mayen szigetére küldött expedíciót. A mostani sarkév folyamán tartandó megfigyelésekben részt fog venni még Norvégia, Svédország és Oroszország, amelyek saját területükön fognak végezteni megfigyeléseket. Argentína expedíciót küld sarki területekre: Németországban, Dániában, Hollandiában, Finnországban, Angliában, Franciaországban és Olaszországban az obszervatóriumok fognak részt venni a megfigyelésekben.

A pipa

Vásár van. Tenger sok név mindenféle. A komédiások, jóvendőmondók és léghajó-hintások közelébe mozdulni sem lehetett. Kiabálás, sípolás szinte sikertelen halacszótt. Egy szürke ponyvás pipásátor előtt círaszűrös magyar áll. All egy helyben, mozdulatlanul, egyetlen izma se moccan és néz csak néz. Nézi azt a tömördek pipát, ami itt fel van halmozva. Az árus észre veszi az érdeklődőt és nyájasan kérdezi, kinálta. Milyet akar nemzeti uram. Jöjjen csak közelebb, itt íchban meglátja. Amilyet ólaít amilyet választ. Kicsit-e, nagyot-e? A magyar nem hogy szólna, de még meg sem mozdul. Az árus szavai pedig folynak sebesen: taitékok boittal, selmeccit vagy taraiost, Csák itt vehet nálam szavatoltan a legiobbat. Az eredmény ugyanaz a hallgatás, az a néma szemlélődés.

Bizonyosan valami szép ünnepi pipát akar, ha már ilyen nagyorgusztál gondolja az árus. Elő is vesz egyet a legszebbek közül. Remek taiték, faragott szárral, selyem boittal. Fájtos egy darab így minden hozzávalóval felszerelve. Na gazduram, ez egy jó pipa. Nézze meg ezt a szárat ezt a csutorát, meg ezt a kupakot, ez nem biélt. Ilyet nem vesz sehol a vásárbán, még aranyért sem. Olvan ez mint-ha most pottyant volna le az égből, egyenesen Szent Péter szájából, mánn ameg csak ért a pipához, ha valaki ért. Az atvafi azonban nevlátszik nem akarja szakértőnek eltozadni az aiton állót mert még egy nuikkra sem méltatja.

Azt mondják, az angol a legnagyobb, hát ez lehet igaz, de hogy ez a szűrös bácsi még az angolnál is nyugodtabb, ez már valóság. A pipaáruló nem veszté el türelmét. Még szebb, még jobb pipát vesz elő. Nem a kirakott pipák közül, hanem dobozból. Gondosan selyem papirba van csomagolva a pipa. Fehér taiték vésett díszítéssel és mitával. A kupakia ragyogó ezüst. Látszik az egész pipa kiállításán, hogy nem vásárra készült. Az árus óvatosan megtörli a pipát és mintegy drámaságot olyan féltő mozdulattal tartja a magyar elé. Az egy-két pillantás-

sal tudomást vesz róla és a legnagyobb nyugalommal mondja ki azt a pár szót, az elsőt, amióta itt áll: „Tegye el az úr”. Majd felhebb rántja a vállán a szűr, nira állásba helyezi magát, ami biztató volt a pipásra nézve, aki mármár reményét kezdte veszíteni az iránt, hogy ő ma pipát ad el e szűrös magvarnak. Látna azonban magvaria további nézdeglését, eszébe jut valami. Félre teszi a dobozos pipát és aika körül titokzatos mosollyal, kinívítia nagy vaspántos ládiáját és annak tenekéről egy szarvasbőr tokot vesz elő.

A toknak külsején is látszott, hogy abban előkelő, finom holmi lehet. Gazdag aranynyomás díszet tetelén, ami elég kellemes és előkelő formát adott neki. Az árus felpattantva a doboz fedelét, egy arvaszó nélkül nyitja a magyar felé, meggyőződve róla, hogy annak a láttára elolvad hideg nyugalma. Csak az, aki ért a pipákhoz s jó párszor felszendergett már a békés pipafüst hullámaiban, tudná csak leírni azt a gyönyörűséges remeket, amely, mint pipametszők, ritka mestertarabia nagyon kényesen nyújtózkodott az égszínkéek selyem puháságaiban. Fehér faragványai és művészies alakjai egy békés pipázó társaságot ábrázoltak, hozzáértő és szakmájában mesternek nevezett embernek a munkája.

A magyart látszólag egy pillanatra elkápráztatja e pipa csoda. De mondani, csak látszólag, mert ha ezt nem hangsúlyozom, akkor ellent mondok önmagamnak. Csoda történt, a szűrviselő megmozdult, megindult a sátor felé, a pipa felé, de nem a csoda pipa felé, hanem a cseréppipa felé. Egy kis faládába piros cseréppipák voltak rakva és azok felé ment a magyar, nem is ügyelve a remek pipára többet, válogatni kezd a pipák között. A pipaárust először a megrökönyödés, azután a méreg és bosszuság ideghullámai öntötték ki a türelem száraz hajójából. A nagy fáradtság és vesződség ára ime egy kis rossz cseréppipa lesz. Dühösen csomagolta vissza az előszedett holmikat és

még rá sem nézett a magvarra, aki pedig buzgón válogatott a pipák között, mindegyik pipáról téve egy megjegyzést. — A fene a pipáját, de görbére száradt. — Fz jó volna, csak a lyuka kicsi, Ehun van ni, ez a kupak, kétszer rágyújtok, vége, — leég.

Végre, mikor már az egész ládát jelforgatta talált egyet, amely bevált. Nagy alkudozás után megvette. Mikor aztán kifizette, addig nem ment el, míg rá nem gyucott. Megtömté dohánnyal és vigan pófékelt, eregetve a füstöt nagy begyesen, épen tovább akart állni, amikor a pipa kiesett a szárból és a kővön izé-porrá tört. Eza a kudarc és esűtség mégis felborította a szűrös bácsi nyugalmát, aminek egy cifra szitok lett a megnyilatkozása, amely aztán egyuttal bucsuzatobia is a kimult pipának. Felkap egy pipát, minden válogatás nélkül és minden alkudozás elkerülésével izen ki, hogy mihamarabb tovább tudjon állni.

Régi csárda romjainál

*Itt járt Petőfi egykoron
E forró, sívő homokon...*

*Itt nézte — Isten tudja mit —
Talan a csárda romjait?*

*Talan a pusztá lányait,
Csalóka dűbábjaikat?*

*Talan a ménest — vágutót,
A kis bojtárt s a számadót?*

*És mindent, mindent, ami szép:
A csaplárosné természet...*

*E régi romfal látna még
A költő lózas, nagy szemét,*

*Bor, csók között virrasztva át
Egy mámoros, vad éjszakát.*

*És másnap — néma, kőszá vagy
Rasadtá, vitte már tovább,*

*Mint szél a viharhadarat —
Am telke — mégis itt maradt...*

*A telke itt él valahol —
Minden lúszában az álol...*

*És itt sir minden éjszakán
Keszergő pásztorfúrulyán...*

Hortobágy.

VÁLYI NAGY GÉZA.

Terjessze a Debreceni Ujságot

Az egész élelben hí barát!

SINGER
VARRÓGÉP.

*Kedvező fizetési feltételek
Hilacsny havi részletek*

SINGER VARRÓGÉP RÉSZV. TÁRS.

FOLYÓIRATOK BEKÜTÉSE,

Telefonhívásra mintákat házhoz küldünk.

könyvtári könyvek, gobelin spanolások, paszpartuk olcsón és izélesen

József kir. herceg-u. 16.

A haszonbérlok kereseti, jövedelem és vagyonadója

A pénzügyminiszter a folyó évre kiszabandó kereset-, jövedelem- és vagyonadó kivétel tekintetében körrendeletet hozott ki az arra illetékes hatóságoktól, melyben felhívja figyelmüket az adókvételnél a jelenlegi nehéz gazdasági viszonyok figyelembevételére.

E rendeletre hivatkozással felkéri a Debrecen-Haidú és Bihar megyei Földbérlo Egyesület mindazon haszonbérloket, akik az 1930. évre megállapított kereseti-, jövedelem- és vagyonadóikat a változott gazdasági viszonyok következtében ma-

gasznak találják, hogy mi adóváltásukat január végéig az illetékes adóhivatalnál okvetlenül adják be.

Közli egyben az egyesület vezetőse az érdekelt haszonbérlokkel azt is, hogy ez évben teljesen díjtalanul szolgál felvilágosítással az egyesületnek József királyi herceg-utca 35. szám alatt I. emeleten levő hivatalos helyiségében a megbízott ügyvezető ügyész.

Saját érdeke tehát minden haszonbérloknak, hogy mi vallomás adásuk által mult évi adóitának mérséklését kieszközölhesse.

A malomhenger teljesen összeroncsolt egy munkást

(A Debreceni Ujság tudósítójától) Tragikus szerencsétlenség történt a mult nap Egyekén, Erhardt József ottani lakos malomában. Tóth Ferenc munkás alkalmazott volt a malomban és egyszer a transzmissziós henger elkapta a testét, amelyet a nagy erővel működő henger csaknem felismerhetetlenségig összeroncsolt.

Tóth Ferenc még aznap behalt a sérüléseibe. A debreceni királyi ügyészség, amelynek jelentették az esetet, indítványt tett a vizsgálóbírósnak a vizsgálat és a boncolás megejtésére, amit dr. Preineszberger Jenő központi vizsgálóbíró el is rendelt.

A homokkerti baromfitolvajok csufolódo levelekben gunyolták a kárvallottakat

Megdicsérték a Bodrikutyát, mert nem bántotta őket — A homokkerti lakosság polgárőrséget alakított a banda ellen

Részletesen beszámolt a Debreceni Ujság-Haidúföldi azokról a sorozatos tyuklopási esetekről, amelyek a mult év folyamán történtek a Homokkerten. Alig van egy-két homokkerti lakos, akinek ne vészelt volna el legalább egy tyukja az ölből és a tolvajokat a legnagyobb ellenzés mellett sem sikerült rajtakapniok. A homokkertiek végül is szünte külön polgárőrséget létesítettek és kiosztották minden éjszakára a polgárőrök szerepét s azt, hogy ki hol tartozik szolgálatot teljesíteni. Az őrségállítás azonban nem vált be. A tyuktolvajlások napirenden voltak. Mire a hékés lakosok felkeltek, sohasemki sem tudta, hogy vajon nem hiányzik-e ismét néhány darab baromfia az ölből. Jelentést tettek a rendőrségen is, ahol széleskörű nyomozást indítottak a lopási ügyben. A nyomozásnak meg is lett az eredménye, amennyiben a rendőrség csakhamar őrizetbe vette Szép Imrét, Boros Dánielt, Boros Dánielét és Furka Lászlót, akiket alaposan gyanúsítottak a lopások elkövetésével.

A kihallgatás alkalmával úgy a rendőrségen, mint a debreceni vizsgálóbíró előtt Szép Imre töredelmes beismerő vallomást tett s megnevezte büntőrsait is, akik Boros Dániel kivételével valamennyien részt vettek a sorozatos tyuklopások elkövetésében. Elmondotta azt is, hogy Borosné volt az, akinek a lopott jószágokat átadták s aki ezeket vagy megsütötte és együtt elfogyasztották, vagy pedig élve eladta a piacra és az így szerzett pénzen megosztottak. Kétszázal is több baromfit loptak el a tolvajok a homokkerti gazdáktól, Szép Imre beismerése szerint.

A debreceni törvényszék a napokban tárgyalta ezt a különös bűnügyet s a főtárgyaláson a vádlottak, az egy Szép Imre kivételével konok tagadásban voltak. Boros és Furka ugyan egy-két lopásban való részvételüket beismerték, azonban Boros Dánielné semmit sem akart tudni az orgazdaságról. Azt hangoztatta, hogy neki magának is gazdasága van és ottan adta el a lopottakat minősített baromfiakat. A vallomásra azonban rácafolták maguk a vádlottak és teljes mértékben a tanúk és sértettek is, mire a törvényszék meghozta az ítéletet, amely szerint Szép Imrét lopás büntette miatt két évi, Boros Dánielt egy évi, Furka Lászlót nyolchónapi börtön és Boros Dánielnét orgazdaság miatt kéthónapi fogházbüntetésre ítélte. Az ítélet ellen egy a vádlottak, mint a királyi ügyész felebbezést jelentett be a királyi ítéletábról.

A törvényszéki tárgyalásnak külön érdekességet adott egy nyugalmazott esendőrtiszthelyettes vallomása, akitől szintén igen sok tyukot loptak el. Vallomásában keservesen panasolta, hogy a tolvajok nemcsak hogy meglopták, hanem még ki is csufolták. Ugyanis egy alkalommal névtelen levelet kapott a tolvajoktól, ameyben ezek azt írták, hogy nem táplálja jót a tyukjait, kevés tengerit ad nekik, máskor több gondja legyen rájuk. A jövőben kacsát és libát is hizlaljon, ellenben tartsa meg mindenestire a Bodri kutyáját, amely kifogástalan módon viselkedett velük szemben. Ugyanis, amikor lopni mentek, nemhogy ugrott és harapott volna, hanem még a farkát is csóválta és barátságosan kísérte őket ki az udvarra a lopott baromfiakkal egyetemben.

Népszámlálási közlemények

A közönség tájékoztatása — Utasítás a népszámlálóbiztosok részére — Panaszok számlálóbiztosok ellen

(A Debreceni Ujság tudósítójától.)

A népszámlálásból kimaradtak bár gyözebben, de még mindig jelentkeznek az összeírásra, hogy törvényes kötelezettségnek eleget tegyenek. A népszámlálás vezetősége ismételen közhírré teszi, hogy azok akik nem a népszámlálóbiztos hibájából maradtak ki, 20-ig önként jelentkezhetnek a megszámlálásra.

Azok a számlálóbiztosok, akiknek kerületében olyan nem lakott házak fordultak elő, amely házaknak a tulajdonosához a házigyűjtőket nem tudták elintézni, vagy azért, mert a háztuladonos nevét és lakását sem tudták kideríteni, vagy pedig azért, mert az illető háztuladonos keztől igen nagy távolságra lakik az ilyen lakatlan házakról készítsenek pontos jegyzéket és a jegyzéket helyezték a népszámlálási anyag tetejére, hogy a felülvizsgáló lássa, hogy az illető házzámok miért maradtak ki, miért nincs házigyűjtőjük, másfelől hogy a népszámlálás vezetősége az illető háztuladonosokat

beidézhesse és a házigyűjtőket velük kitölthesse. Azok a számlálóbiztosok, akiknek beadási határideje 20-án déli 12 órakor lejár, anyagukat addig feltétlenül szállítsák be.

Számlálóbiztosok ellen beérkezett panaszok: az 5-ös számlálóbiztos a Nyil-utca 116. sz. alatt kevés összeírólapot hagyott és a választék névjegyzéke még nincs a kanura kifüggesztve; a 23-as számlálóbiztos a Tiszviselőtelep 22. sz. házban hagyott kevés összeírólapot; a 8-os biztos kerületéből kimaradt a Rudolf-utca 58. és a Kerekes-telep 50., 52., 54. sz.; a 105-ös számlálóbiztos kihagyta a Bihar-telepen az Onossai-utca 5. sz. házat az Arva-utca sarkán és a Kossuth Lajos-teler Láhner-utca 21. számot.

A népszámlálás vezetősége felhívja az illetőket a hiányok azonnali pótlására és figyelembeveti a számlálóbiztosokat, hogy minden további panasz bejelentés jegyzőkönyvileg meg elintéztetű.

Korcsolyaverseny és jégünnepély lesz január 25-én a Csolnakázó-tavon

Köz tudomásúvá vált már Debrecenben, hogy a város vezetősége a Csolnakázó-tavat a debreceni cserkészeknek adta bérbe. A városnak cserkészeti iránt való nemcsak megértő támogatása nagyban elő fogja segíteni a gyakorlati cserkészeti egyik igen kedvelt ágának: a vízicserkészeti intenzív alapon való megindulását.

Ma már az országnak nagyok sok városában van cserkész vízitelep: Budapesten, Szegeden, Győrön, Esztergomban, Miskolcon, Szolnokon stb. A mi cserkészkerületünknek régóta óhajtott vágya teljesült a debreceni vízitelep megvalósulása által. Így a debreceni cserkészkerület is, mely a magyar cserkészetek egyik reprezentatív kerülete, a cserkészek vízi kiképzése által a vízicserkészeten is felveheti majd a versenyt a többi kerülettel. A kerület vezetősége nagy buzgalommal látott hozzá az előkészítő munkálataikhoz. Megbeszéléseket folytatott a Cserkészszövetséggel. Terveket dolgoz ki a tö környékének parkirozására. A közönséget minden igényt ki akarja elégíteni azért, hogy a Csolnakázó-tavat kellmessé, vonzóvá, a testet-lelket felüdítő nemcsak szórakozások helyévé kívánja tenni.

A kerületi vezetőség lelkes munkálatainak eredménye az, hogy már karácsony előtt megnyitott a kerület jégpályája a Csolnakázó-tavon. A jégpálya egyre nagyobb látogatottságnak örvend. Nagy előnye az, hogy az egyetlen szabadban levő jégpálya Debrecenben. A tö vastag jégkéregét nem befolyásolja könnyen a zidőjárás, felülete tükörsima. Különösen cserkészek és diákok keresik fel nagy számmal, mert igen nagy kedvezménnyel válhatnak bérlet és belépőjegyeket, a pálya nagy területén szabadon mozoghatnak és gyakorolhatják a korcsolyázás művészetének legkülönbözőbb figuráit.

Nagy érdeklődéssel tekint a város közönsége az elé a ritkaság számba menő, a korcsolyázóknak és a korcsolyázás iránt érdeklődőknek élvezetet nyújtó sportesemény elé, amely kedvező idő esetén folyó hó 25-én (vasárnap) fog lejárni a Csolnakázó-tavon. Ekkor tartja a korcsolyázóversenyt és jégünnepélyt. Az ünnepély délután 2 órakor fog kezdődni korcsolyaversenyekkel, a versenyek után lablonos kiállítás lesz a közönség zenekisé-

rettel fog korcsolyázni. A csapatok megkezdtek a versenyre való előkészületeket, nagy eszortokban vonulnak ki a Csolnakázó-tóra. A következő versenyek lesznek: 100 m., 200 m., 500 m., 1000 m-es gyorsasági verseny, egyes műkorcsolyaverseny, páros műkorcsolyaverseny. Ezeket kivül a cserkész csapatok akadályversenyyel, stafétával és különböző bemutatásokkal fogják szerezni. A versenyek két csoportra fognak oszlan: 15 éven aluliak és 15 éven felüliek részére. Nevezési díj: cserkészeknek és diákoknak 30 fillér, felnőtteknek 60 fillér. Versenyrendező Somorjai László testnevelési tanár, a 167. sz. Törökúti csapat parancsnoka. Nevezéseket elfogad: 21., 22., 23-án (szerda, csütörtök és péntek) délután 3 és fél 4 között és 24-én (szombaton) délután 3 és fél 4 között a kerület hivatalos helyiségében (ref. gimn. I. em. 9.) Kölesv Antal, a 172. sz. Erőcsapat örvezetője. A nevezést írásbelileg is lehet küldeni a következő címre: IX. Cserkészkerület Ref. Gimnázium.

A versenyek győztesei díjakat fognak kapni.

A közönség számára a versenyre és a jégünnepélyre való belépőjegyek ára 50 fillér. Ezzel a jeggyel a közönség a versenyek után korcsolyázhat is.

Ha az időjárás kedvező lesz, a versenyeket meg fogjuk ismételn s még fényesebb keretek között fogjuk megtartani. Amennyiben lehetséges, Budapestről műkorcsolyázókat fogunk lehozni.

A jégünnepély alatt a melegezőben Neumayer Iánosné fog melegező ételekről gondoskodni. Buffete minden héten szombaton és vasárnap nyitva lesz a közönség részére.

A jégünnepélyre vonatkozó részletes tájékoztatást a jövő héten fogjuk közölni. Egyébként a napokban a kerület vezetősége egy táblát fog elhelyezni a Piac-utca és Kossuth-utca sarkán, a városháza oldalán. A táblán egy mosolygó arcú cserkész tájékoztatja a közönséget arról, hogy mikor lehet a Csolnakázó-tavon korcsolyázni. Kériük a közönséget arra, hogy a táblát mindennap nézze meg, mert a pálya gyakran olvankor is nyitva van, amikor a városi pályák zárva vannak. (Cs. A.)

Hirdessen a Debreceni Ujságban

Burgondia-utca 2. szám alól

Darabos-utca 29. szám alá

helyeztem át étkezdémet.

Kitűnő házikoszt úgy bentékezésre mint kihordásra.

HIREK

1931. január 18. (vasárnap)

Prot.: Piroška. Kath.: Piroška.

1931. január 19. (hétfő)

Prot.: Sára. Kath.: B. Margit.

Ma a következő gyógyszerárak tartanak éjjeli szolgálatot: „Kossuth” Piac-utca 26. — „Reménység” Csapó-u. 22. — „Isteni gondviselés” Petőfi-tér. — „Csokonay” Mester-u. 43. — „Mátyás király” Nyilastelep.

IDŐJÓSLÁS:

Hazánkban még általánosan borult az ég, de a ma reggeli órákig alig hullott még csapadék. A délelőtti folyamán a fővárosban jeges eső volt és az ország egyéb részein, különösen északkeleten voltak havas esők is. Általánosan volt még gyenge éjjeli fagy, de már csak 2-3 fokos.

Budapestben ma délelben +2 C. fok volt a hőmérséklet.

Jóslat: Változékony, szeles (viharos) esős idő, egyelőre még hőemelkedéssel, hoinap valószínűleg már hősüllyedéssel.

VASÁRNAPI ISTENTISZTELETEK

A ref. templomokban:

Nagytemplomban d. e. 10 órákor prédikál Szabó Géza, d. u. 5 órákor Kovács József. Kistemplomban d. e. 9 órákor prédikál Molnár Ferenc, 11 órákor Baja Mihály, d. u. 5 órákor Márki Kálmán. Kossuth-u. templomban d. e. 10 órákor prédikál dr. Soós Béla, d. u. 5 órákor Madar Zoltán. Árpádtéri templomban d. e. 10 órákor prédikál dr. Diószeghy Mihály, d. u. 3 órákor Magyar Bertalan. Ispolyi templomban d. e. 10 órákor prédikál Uray Sándor, d. u. 5 órákor vallásos estély, Bagdy Dániel. Homokkertben d. e. 10 órákor prédikál dr. Ferenczy Gyula, d. u. fél 3 órákor Acs Mihály. Nyilastelepen d. u. 3 órákor vallásos ünnepély, Halász András. Samsoni uti isk. d. u. 5 órákor szeretetvendégség, Halász András, Pacson Mezey Béla. Belső Ohat-telekházán Halász András. Kőszélyszegen d. e. 10 órákor prédikál Konrad Zoltán. Cucán d. e. 10 órákor prédikál V. Szabó Endre. Fancsikán d. e. 10 órákor prédikál Vajda László. Nyulason d. e. 10 órákor prédikál Tantó Sándor. Wolaffka telepen d. e. 9 órákor prédikál Hadházy Pál.

A róm. kath. templomban:

Rendes vasárnapi szentmiserend. Misék, gyónatás, áldoztatás reggel 6 órától. Misék a főoltárral 6, 7, 8, 9, fél 10, 11, háromnegyed 12 és fél 1 órákor. 8 órákor piarista mise. Fél 10 órákor nagymise, utána szentbeszédet mond Szabó Imre. Utolsó mise fél 1 órákor. Délután fél 4 órákor szentolvasó és litánia. Prédikál dr. Benze Mátyás.

Délelőtti tíz órákor Csapókerben, a katolikus iskola-kápolnában szentmisét mond és prédikál dr. Rózsa Jenő káplán.

Reggel 9 órákor Szepesen, az iskola tantermében szentmisét és szentbeszédet mond Kovács Sándor káplán, a Katolikus Figyelő szerkesztője.

A görög szertartású róm. kath.

Rendes vasárnapi szentmiserend. 7 órákor reggeli istentisztelet, 8 órákor diákmise, 9 órákor katonamise, a latin és görög szertartású róm. kath. katonák részére. 10 órákor nagymise, utána szentbeszédet mond Papp Gyula parochus, szentszéki tanácsos. Utolsó mise fél 12 órákor. Délután 3 órákor vespere. Prédikál Papp Gyula szentszéki tanácsos.

Az evangélikus templomban:

Az evangélikus templomban január 18-án, vasárnap d. e. 10 órákor istentiszteletet tart Rapos Viktor.

— **A Kereskedő Társulati iskolák szanálása.** A Kereskedő Társulat vezetősége megkeresést intézett a városhoz és kérte, hogy kultuszminisztérium bevonásával a Társulat iskoláinak szanálása ügyében helyszíni tárgyalást tartsanak. A város elterjesztésben kérte a kultuszminisztert, hogy a tárgyalásra megbízottját küldje Debrecenbe.

— **Megválasztották „Miss Debrecen-t.”** Szombaton délután tartották meg Debrecenben a „Szinházi Élet” szokásos Miss-választását. A zsűri előtt igen sok, többé-kevésbé szép fiatal hölgy jelent meg, nagyszámu és vegyes érdeklődő közönség kíséretben. A zsűri ítélete alapján *Fülöp Magdát* nyilvánították „Miss Debrecen”-né. Udvarlányok lettek: *Simon Gizzi, Marton Böske.* Általános vélemény szerint a tavalyi jelöltek sokkal több eséllyel pályázhattak a *Miss Hungaria* címre, mint az ideiek.

— **Orvosi hír.** Dr. Reitz Antal belgyógyász, belklinikai orvos rendelőjét megnyitotta. Rendel. délután fél 3-tól fél 5-ig. Hatvan ucca 1. II. em. 41. (Püspöki palota.) Felírat a Déri múzeum felőli lépcsőházból.

— **A közigazgatás egy havi munkája.** A városi elsőfokú közigazgatási hatóság keretében működő központi kézbesítő iroda ügyforgalma az elmúlt hónapban a következő volt: ipari és egyéb kiadmányok 2025 db., kihágási idéző 1602, kir. bírósági ügyek 6059, közigazgatási ügyek 17645, postai levél 5056, postai érték és értesítő 397. Összesen: 32784 db. December hó folyamán hajtotta végre a városi elsőfokú közigazgatási hatóság a m. kir. földművelésügyi miniszter által elrendelt és pedig úgy a köztenyésztésre szánt, mint a köztenyésztésre nem szánt meének és egy éven felüli méncsikök tenyésztési szempontból való bizottsági megvizsgálását. A vizsgálat négy helyen történt és pedig: a nagycseri vadászlatnál, a m. kir. méntelep laktanyája mellett, a Látókép csárdánál és a kádarsai csárdánál. A bizottság elé vezettek összesen 160 mént, ami jóval alatta maradt a város területén levő ménekek. Megielelő nyilvántartás hiányában azonban azt megállapítani, hogy elővezetési kötelezettségüknek kik nem tettek eleget, nem leheteti. — Megteite a hatóság a szükséges előkészületeket a tavaszi használat és külön a loállomány összeírása érdekében is. — A falusi kislakás építési szövetkezet által leküldött kérvény ürlapokat a hitelre jelentkezők követelményeinek megállapítása után hatósági igazolással ellátva, elkészítette és annak felküldése folyamatban van.

— **Zongora órákat ad és csoportos magyar nótá tanítást is vállal igen jótányos áron zongoratanárnő. Cím a kiadóban.**

— **Ismeretterjesztő előadás a nyilastelepi népkörben.** A Szülők Iskolája folyó hó 18-án, azaz vasárnap délután 5 órai kezdettel a nyilastelepi népkör helyiségében előadást tart mely alkalommal Törös Károly ref. isk. igazgató „Suggestív hatások a nevelésben” címen foglalkozik mind azon neveléstanai kérdésekkel, melyek a suggestív hatások következtében nagyban megkönnyítik a szülőknek, mint nevelőknek a munkáját. — Az előadásra belépti díj nincs. Az érdeklődő szülőket és nevelőket ez úton is meghívja az előadásra a kör elnöksége.

— **Már kaphatók a jegyek a Bangha-estre.** Február másodikán lesz a Katolikus Figyelő nagy érdeklődéssel várt irodalmi estje, amely évről-évre hatalmas tömeget szokott megmozgatni. Az idei irodalmi estnek, amely szintén az Arany Ibka dísztermében lesz, — ki-magasló eseménye, hogy most is P. Bangha Béla S. J. házfőnök, a kiváló egyházi író és szónok és nagynevű sajtó apostol lép dobogóra, hogy debreceni hívei nagy tábora előtt beszédet mondjon. Az irodalmi-est iránti érdeklődés máris tapasztalható, a rendezőseget már több oldalról keresték meg jegyigénylésekkel. Eppen azért a jegyek kibocsátása már megtörtént s a mai nap-tól kezdve Antalfy, vagy Spimger könyvesboltjában elővételben is kapható. Tekintettel arra, hogy a jegyek szá-mozva-vannak, ajánlatos arról idejében gondoskodni. Azok, akik jegyeket fenntartanak maguknak, azokat legkésőbb január 31-én délutánig feltétlenül váltásuk ki is ki. Jegyárak: 3, 2 és 1 P. Páholy négy személyre 8 P. hat személyre 10 pengő. A páholyjegyek a Katolikus Figyelő szerkesztőségében kaphatók s a 6—01. számú telefonon előjegyezhetők.

— **Az ingyenes felhőnemű és varrótanfolyam hallgatóihoz.** A II. sz. gazdasági iskola felhőnemű és varrótanfolyam hallgatóit január 19-én, hétfőn délután 2 órákor Kishegyesi-ut 3. sz. alatt megjelenésre kéri az Igazgatóság.

— **Őn tépi a haját, miért?** midőn kincsek fölött rendelkezik. Nézze át padlását, nagypapa, nagymama levelezésének bélyegeit hozza be **Springer** foto- és papirkereskedésbe, pénzt kap érte.

— **Mentők működése.** Az elmúlt hó folyamán a következő mentési esetek fordultak elő: sebészeti bántalmak 70, belső bajok 27, szállítás, mozgóorség 467, egyéb bajok 6, összesen 561. Az esetek között 5 öngyilkosság fordult elő. Az öngyilkosságok módja szúrás, metszés 2, elgázolás 1, mérgezés 2, összesen 5. Szállítások: segítség nyújtással kapcsolatban 59, hatóságok megkeresésére 4, hivatalok megkeresésére 36, magánfelek kérelmére 189, elmebeteg szállítás, 5, összesen 298. Első segélynyújtás: segélyben részesült 60 férfi, 39 nő és négy gyermek, összesen 103 esetben. Az esetek és szállítások közül az elmúlt hónap folyamán 230 nappali, 66 éjjeli, 83 belterületi és 313 külsőségi volt. A mentőautók által befutott ut 1077 km. A mentőautók által befutott ut 1539 km. volt.

— **Aranyérméi és az ezzel járó bélyegülés, repedés, kelés, gyakori vi-zzeési inger, derékfájás, mellszúrás, szívdobogás és szédülési rohamok-nál a természetes „Ferenc József” keserűvíz használata kellemes megkönnyebbülést eredményez.** A belső bajok orvosai az igen enyhe hatású **Ferenc József** vízet sokszor minden-napi használatra reggel és este egy-egy fél pohárynyi mennyiségben ren-delik. A **Ferenc József** keserűvíz gyógyszerárakban, drogériákban és fűszerüzletekben kapható.

— **Adomány.** Szentpétery Kun Bé-láné a jogász-bál alkalmából 100 pengőt küldött az egyetemi diákjóléti egyesített bizottságnak az egye-temi Mensa Academica céljaira. A nagylelkű adományért hálás köszö-netet mond a diákjóléti egyesített bizottság nevében: Dr. Láng Nán-dor, elnök.

— **Méhészek tanulmányi kirándu-lása.** A Tiszántúli Mezőgazdasági Kamara méhészeti szakosztálya ma, vasárnap dr. Örsi Pál Zoltán veze-tésével kirándulást rendez Goriva István nyilastelepi méhészetébe (Táncsics Mihály-u. 8.), ahol a tulaj-donos a szalmakaptár készítését mutatja be. Találkozás délelőtti tíz órákor a vágóhídi villanyos végáló-másnál. Érdeklődőket szívesen lát a Kamara.

— Após vice

Egy társaságban arról beszélnek, hogy az apósokról miért nem faragnak olyan sok rossz viccet, mint az anyósokról.

A társaság egyik tagja a következő magyarázatot adja a dolognak.

— Azért, mert após csak háromféle van:

olyan, mint a kecske: életében is fe-lük, nyírják s holta után is elhasznál-ják;

olyan, mint a sertés: életében semmi haszon nincs belőle, de holta után annál értékeesebb;

aztán a harmadik fajta olyan, mint a kutya: jóindulatu is, hűség is, de sem életében, sem holta után semmi hasznat nem hajt. Ezért nem lehet após viccet hallani.

— **A Magyar Rádió Őt Eszten-deje.** A Studio öt éves fennállásának alkalmából a Rádióélet kiadta a magy-ar rádiózás történetét „A Magyar Rádió Őt Esztendeje” 1925—1930 — címmel. A 16 ives könyv képből és írásban ismerteti a magyar rádiózás egész történetét dióhéjban, majd részletesebben a hirszerző, szórakoz-tató rádiót, a magyar rádió beren-dezését, öt éves munkáját, szerveze-tét és jövőjét. A könyv bizonyára széles körökben kelt érdeklődést. A mű izléses egész vászonkötésben 3 pengőért kapható a kiadó Rádió-életnél (Budapest, VII., Rákóczi-ut 20.) és a könyvkereskedésekben.

Mutassa meg rossz fogát, műfogát VÁRY JÁNOS fogműtermében Rother-merc-u. 12. Volt Darabos-u.

— **Dr. Nagy Béla ügyvéd** irodájál Szent Anna-utca 8. szám alatt meg-nyitotta.

— **Könyvujdonságok:** Katolikus Almanach 1931, Mécs László Üveg-legenda, Drasche: Amyr, Csathó: Katalinfürdő, Gulácsy: Pax vobis Zilahy: Szökevény. Ezen könyvek kaphatók Antalfy József könyvkeres-kedésében. Szent Anna- és Varga utca sarok.

Óriási maradék vásárt rendezünk!

Bosznay J. és Társa
Kossuth-utca 5.

Mindenkinek saját érdeke ennek olcsóságáról meggyőződni.

Köszönetnyilvánítás. Édesapám, Istenben boldogult Békés Lajos elhunyt alkalmából az ő tisztelőinek, barátainak és ismerőseinek nagy tábora oly hatalmas arányokban kereset fel a részvét és vigasztalás szavával, hogy képtelenség lenne azt most mindenkinek külön-külön illően megköszönnöm. Ezután igyekeztem tehát egyelőre mindazoknak, akik mélyszégyes gyászomban Édesapám elvesztése feletti bánatát jó szóval enyhítették, szívből jövő köszönetnyilvánítást mondani.

A Békés Lajos-céget teljesen boldogult Édesapám szellemében, a mellette munkatársaként eltöltött hosszú esztendőik utmutatásai, példabárádása és tanulása alapján vezetem tovább és kérem Édesapámnak és az üzletnek minden barátját, hívét és jóemlékét, hogy az ő iránta tanúsított jóindulatot és ragaszkodást tartásuk meg az én szerény személyem számára is és én igyekeznék fogok a Békés Lajos-céggel változatlan fennmaradásával, mint annak kizárólagos tulajdonosa, ezt mindenképpen kiemelni. Debrecen, 1931. január hó 17-én. **Békés István.**

Vallásos estély az Ispótyi templomban. Az Istennek áldott kegyelmét hirdető sákramentumról tart magyarázatot az Ispótyi templomban ma délután 5 órakor Bagdy Dániel vallás-oktató-lelkész. Énekszámokkal szerepel Tóth Erzsébet, akit Dávid Margit kísért orgonán, míg szavalattal Fazekas István tan. képz. növ. működik közre. A vallásos estélyt Felker János imája nyitja meg és Esze Tamás imádsága zárja be.

Üvegkereskedelmi R. T. Rózsa-utca 2. Diszmuáru

Felhívás a Tóth János-telepi szegény családdhoz. A népszámlálás vezetősége felhívja az 5 gyermekes családját, hogy özv. dr. Kiss Dánielné urnónél Arany János-u. 33. szám alatt valamelyik napon jelentkezzen.

Kultúrest a DTE-bea. A II. kerület Levente Egyesülete január 18-án (vasárnap) este 8 órai kezdettel kultur estét rendez a Magoss György-tér 9. szám alatt levő DTE toroncsanakában a következő változatos műsorokkal: 1. Nyitány, játssza a kerület levente zenekara. 2. Szavalt. 3. Kaplár: Nagy Béla levente. 4. Magyar dalok, éneklő István. 5. Magyar táncok: Barna Ica, Vigh Manci, Vigh Imre és Elek József. 6. Hegedű-duett. 7. Levente egy felvonásban: Barna Ica, Elek József, Vigh Imre és Elek Gyula. Kényelmes meleg terem és kitűnő zene várja a közönséget. A műsor pontosan 8 órakor kezdődik.

Gitározni megtanulhat hat hét alatt Miklós-utca 8.

A Nikotex sikerének titka. Az év legnagyobb jelentőségű sikere fűződik a Nikotex dohányárak bevezetéséhez. Rohamosan növekedik a nikotmentesített cigaretták és szivarok híveinek tábora. A siker titka az, hogy a dohányzók meggyőződtek róla, hogy a Nikotexnél elmaradnak azok a bajok és zavarok, amelyeknek előidézője a vékonykőgésben és az idegrendszerben a nikotin volt.

Ma van az Ujságíró Club táncos teája

A debreceni Ujságíró Club ma rendezi sajtó helyiségeiben öt órai táncos teáját, amely a debreceni úri társadalomnak egyik legkedveltebb szórakozása. A tea-délután külön eseménye, hogy a nyilvánosság előtt, mint a club vendége ez alkalommal jelenik meg először a ma

megválasztott Miss Debrecen, két udvarhölgye kíséretében. A tea-estre külön meghívókat nem bocsátottak ki, azonban a vezetőség szívesen látja a tagokat azok hozzátartozóit és a tagok által bevezetett vendégeket. Belépődíj nincs. Egyedül a személynként 30 filléres ruhahatár kötelező.

Népszerű Főiskola modern nyelvi tanfolyamai. Az egyetem Népszerű Főiskolájának modern nyelvi tanfolyamain a II. félév február 1-én kezdődik. Az új szemeszterben a német, az olasz, a francia és az angol nyelvből kezdődő és haladó tanfolyam lesz heti 2-2 órában és mindegyik nyelvből a félévben összesen 32 órában. A tandíj óránként és személyenként 50 fillér. Beiratkozási díj nincs. Beiratkozni lehet hétköznapokon délelőtt 8-2 óráig az egyetemi gondnoki hivatalban (Református Kollégium, I. emelet 38. aító), amely érdeklődőknek telefonon is ad felvilágosítást (Telefon 14-39). Az órák hétköznapokon délután 5-7-ig vannak a kollégium épületében. Jelentkezés esetén még más modern nyelvekből is szervezhető tanfolyam.

A 74 éves Baden Powel világhírűl utra indul. Londonból jelentik: Baden Powel lord, a világhírű főszerkesztő és felesége Southampton hajóra szálltak, hogy Dél-Amerikán keresztül Új-Zélandba és Ausztráliába utazzanak. A főszerkesztő és felesége júniusban tér vissza Angliába. Baden Powel egyébként legközelebb tölti be 74. életévét.

Istentiszteletek a baptista imaházban. A Szappanos-u. 23. alatt levő baptista imaházban vasárnap d. e. 8-9-ig imaáhitat, 9-10-ig bibliamagyarázat, d. u. 6-7-ig evangélizálás, fél 8-9-ig vallásos, estély vegyeskar és zenei számokkal.

Üvegkereskedelmi árainkból

Talált pisztollyal hasbalátte magát egy szentmáriai gyerek. Tarnaszentmáriáról jelentik: Halálos szerencsétlenséget okozott a közeli Tarnaszentmária községben egy talált forgópisztoly, amely egy kerégyártóságé nyolc éves fiának a kezébe került. A pisztoly véletlenül elszült a fiut, aki kezében tartotta, halálosan megsebezte, úgyhogy műtéttel sem tudták már rajta segíteni. Az egri Irgalmasok kórházában kiszüvetett.

Iskolamulasztások a múlt hónapban. Iskolai mulasztási eset előfordult az év eleje óta (1930 szeptember 1-től) 1694. December hónapban előfordult 364 esetben. Iskolai mulasztási bírságnéz befolyt az iskolai év eleje óta 1930 október 1-től 158.— P, december hónapban befolyt 82.— P a házi pénztárba.

Gazdálkodóijak táncanfolyama a Korona diszteremben 19-én, hétfőn veszi kezdetét, beiratkozni még állandóan lehet. Schaff tánc-

A Népszerű Főiskolai Tanfolyam vagongyári előadása. Pénteken, január 23-án délután 5 órakor dr. Medveczky Károly egyetemi könyvtartó, a tanfolyam titkára folytatja előadását „Az ember tragédiája”-ról. Az előadást vetített képekkel kíséri, amelyek a tragédia jeleneteit mutatják be. Belépődíj nincs.

Az ősziarack metszéséről ír a Növényvédelem és Kertészet legújabb száma. Cikkeket közöl az olesó telj. permetezésről, az új szőlő telepítés költségeiről, a fészekodvak házi készítéséről; ismerteti az ősziarack egész évi permetezését az összes gyümölcsfák téli metszését stb. A dusan illusztrált két szaklapból a Növényvédelem kiadóhivatala (Budapest, V. ker. Földművelésügyi minisztérium) egy alkalommal díjtalanul küld mutatványismutatót.

A MANSz iparos szakosztályának ismeretterjesztő előadása. Vasárnap, január 18-án délután 5 órakor ismeretterjesztő előadás lesz a MANSz-Otthonban. Ecsedi István dr. egyetemi magántanár, a Déri-műzeum igazgatója tart előadást utazásairól. Az előadás, amely a MANSz saját otthonában lesz, Széchenyi-utca 1. szám alatt, díjtalan. Az előadás pontosan kezdődik.

Tanonctartó iparosok figyelmébe! Az iparostanoncskola igazgatósága átküldötte az iparostülethez a múlt évi december hónapban igazolatlanul mulasztott tanoncok kimutatását. A kimutatást az iparosok az iparostület hivatalában saját érdekében tekintsek meg, miután a mulasztások — természetesen indokolt esetekben — az iparostanoncskola igazgatóságánál még január 20-ig igazolhatók.

FAJTISZTA GALAMBOK tulajdonosai miatt olesón eladók, Apafi-utca 20. szám.

Üvegkereskedelmi 10% engedményt

Kertészeti előadás. Kertészeti előadást tart a Tiszántúli Mezőgazdasági Kamara 28-án délután 4 órakor Debrecenben a városháza disztermében, melyre a Tiszántúli Faültetők Társasága és a Debreceni Kertészeti Egylet tagjait, valamint minden érdeklődőt szívesen lát. Előadást fognak tartani: Czápary Bertalan kamarai kertészeti szaktanár „A növények életműködése” címmel; Györök Leó Tivadar m. kir. kertészeti főfelügyelő a „Gyümölcsstermesztés köréből” és Pohl Ferenc Debrecen város kertészeti felügyelője „Zöld kultúra a városok fejlődésében” címmel.

B. Vattay Margit táncintézetében középszkolások részére minden vasárnap délután 4-6-ig órában. Péterfia 30.

Fehértől Dániel

TEMETKEZÉSI VÁLLALATA
DEGENFELD-TÉR 4.
TELEFON 11-85. SZ.

TEMETÉSEI

Szilágyi Sándor életének 26-ik évében elhunyt. Temetése folyó hó 18-án délután 2 órakor lesz a Városmetető háztól a ref. egyház szertartásai szerint tartandó. Utána a Városmetető temetőbe.

Csegey Lajosné szül. Cs. Vince Sára életének 59-ik évében elhunyt. Temetése folyó hó 18-án délután 3 órakor lesz Debrecenből Kunmadarasra szállítva Kunhegyesi ut 100-ik számú háztól a ref. egyház szertartásai szerint tartandó. Utána az ottani sírkertbe.

Szobafestő, címfestő és mázó mesterek figyelmébe! A debreceni iparostület szobafestő, címfestő és mázó szakosztálya 18-án, vasárnap délelőtt 10 órai kezdettel az iparostület kis tanácstermében szakosztályi ülést tart. Tárgy: 1. A Társadalombiztosító átirata, melyben értesíti a szakmákat az alkalmazottak kijelentése tárgyában. 2. A jelenlegi rögzített adózás felmondásának ismertetése. 3. A közgyűlés (szakosztályi) előkészítése, kandidáló bizottság kihirdetése.

Kérem a jószívű emberekhez. Három kisgyermekes szegény anyja a legnagyobb nyomorban tengődik. Kéri a jószívű embereket, hogy segítsék meg, mentsek meg füttelen szobában éhező gyermekeit. Szeretetadományokat a kiadóhivatal (Kossuth-utca 3.) továbbítja.

Az Iparoskör kulturdelutánja. Az Iparoskör és az Iparosifjuság önképzőkörre ma, vasárnap délután négyórától kezdettel a kör disztermében (Simonffy-u. I. c. II. em.) kulturdelutánt rendez a következő műsorral: 1. Zenei nyitány. „Lysistrata”. Előadja: Nagy Endre és zenekara. 2. Ami aktuális. Előadja: Frimmer Pál. 3. Népdalok. Előadja: Csolakosy Gyula, a Csokonai-színház volt művésze. 4. Borge Böske férjzet keres. Monológ. Pintér Magda urleány. 5. Modern zenekola. Viglielenet. Szereplők: Csolakosy Gyula, J. Pál Manci, Iványi Sándor, Nagy László. 6. Szavalt. Előadja: Bartha Sándor. 7. Forog vagy nem forog. Viglielenet. 8. Legújabb sláger kislek: Szilágyi Antal, zongorán kíséri N. Kovács Margit urhölgy. 9. Fehérvári induló. Nagy Endre és zenekara. Belépődíj nincs. Műsor ára 30 fillér.

Bika pincevendéglőjében lehet legjobban, legolcsóbban étkezni!

Üvegkereskedelmi adunk!

Adományok a telepi szegény asszony részére. Tóth Jánosné öngyermekes telepi asszony részére tegnap a következő adományok érkeztek a Debreceni Ujság-Hajdúföld szerkesztőségébe: N. N. Rákosi Jenő-utca 2 pengő, W. B. 5 pengő. Az adományokat rendeltetési helyükre juttattuk.

Mindeféle bel és külföldi

szén, koks, tojásbrikett, tüzfifa és Berentei szén

Reforma bakkaszén, kicsinyben és nagyban házhoz szállítva is

Gabányi Sándor utóda

Láng Miklós, Debrecen legrégebbi cégénél a legolcsóbb napi áron beszerezhető

Csapó-utca 28. szám.

Telefonszám: 4-49

KÖNYVESHÁZ

Dr. Éhik Gyula:
Prémek és prémek állatok

Budapest, Szent István Társulat kiadása.

A nagyváros utcáin manapság egész állattani tanulmányokat lehet végezni hölgyeinken levő állati szőrmekek ezereire tekintve. Manapság a szőrme még jobban divat, mint valaha s a tudomány által támogatott inar olv főkéletességre vitte a szőrme kikészítését, festését, hogy ezáltal állattani szőrmeiket 100 és 100 féle egymástól különböző tömésében és színben képesek előállítani.

A legtöbbben nem sokat törődnek azzal, hogy a vásárolt szőrmet melyik állat hordozta még életében, hanem megelégedésnek a kereskedőtől hallott rendszeren elferdített, rossz magyarsággal evártott elnevezésekkel.

Azonban vannak, akik érdeklődnek a szőrme első jogos tulajdonosa iránt is, miéle állat pl. az a „pesaniki” vagy „scalskin” (szilszkin), hol él s mit él stb.? Ekkor megismerve tapasztalják, hogy a kereskedő vagy egyáltalán nem tud semmit a szőrme állati gazdájáról, vagy ha tud valamit, az is megbízhatatlan és kevés.

A szakember szűcsök már természetesen többet tudnak mondani, de a szőrmeipar elnevezéseinek idegen neveiben ők se tudnak teljesen tájékozódni. Nem is csoda, hiszen ez egy egész tudomány.

E sorok írója 2 év előtt egy előadásban ismertette az összes szőrme állatokat, vetített képekben s a szőrmeiket pedig félig kikészített s teljesen kész állapotban mutatta be ugyanez alkalommal. Aki ezt látta s hallotta, az tisztában volt azzal, hogy a mai festett és átdolgozott szőrmeiket is nagyon nehéz ismerni, de még nehezebb egykori viselőjüket felismerni a kész szőrme után.

A szőrmeiket és szőrme állatokat ismerteti az a kis könyv, amely most jelent meg dr. Éhik Gyulának, a Nemzeti Múzeum kiváló emléksúrájának a tollából.

SI állattani tárgyal dr. Éhik izlőses kézikönyvében, amelyek az egész földön el vannak terjedve. De ha csak ennyi féle szőrme volna, akkor könnyű volna eligazodni, de mikor minden egyes faj szőrmeit éves technikával 10–20, sőt egyeseket, mint a juh, nyul szőrmeit 100 féle alakban, színben képesek elkészíteni.

Éhik könyve mindent megmond, ismerteti a prémkereskedés eredetét s történelmét, majd rendszerbe foglalja a szőrmet adó állatokat. Látniuk, hogy legtöbb a ragadozók közé tartozik: a fókafélék, macska, kutyva, menyét, medve-félék. Kevesebb fajt adnak a rágcsáló állatok, természetesen ők a nagy számukkal, pl. nyulak, nutria, hörszög, mormota, ürge (pesaniki) elárasztják a szőrme piacot.

A patás állatok közül csak 10 faj ad használható szőrmet, de ők is a számukkal dominálnak. Pl. a juhok.

Erszényesek szintén jó és szép prémeket adnak, pl. kemzuru, onoszszim stb.

A maimok is adnak prémeket, de alig van jelentőségük, mert a szőrmeiket ritka, évenke.

A rovarvők közül csak 2 faj szerepel a szőrmeiparban, a szőrmeiparban, egyik a vakond, a másik az orosz bézsmacskánv.

Minden egyes fajnál ismerteti az összes a szőrmeiparban rávonatkozó használatos kifejezéseket. Pl. a juh szőrmeinek: angorajuh, rackajuh, havasi racka, bueno báránv, bueno breitschwanz, Schmaschen, karakul (és nem francia kitérésel „karakul”)

buckarai perzsa, Breitschwanz, sirasz, krimi báránv (krimer), asztrakán, Treibel, kifejezésekre találunk feleletet.

Valamennyi fajnál adva van az állat leírása, életmódja, elterjedése, vadászati módja s esetleg a vele történt tenyésztési kísérleteket is megemlíti.

Igazi hézagpótló mű tehát a magyar irodalomban, amelyhez még hasonló sem létezett s amelyet örömmel üdvözölnek nemesak a szőrmeikkel foglalkozó szakemberek.

kereskedők, iparosok, hanem egyáltalán azok is, akik eddig hiába kerestek s kérdezősködtek valamely szőrmeipar elrontott idegen nevének az eredetén, jelentésén és magának a kérdéses szőrme egykori hordozójának a neve, elterjedése s életmódja után.

Nagyon ajánlunk iskolai könyvtárak részére is, mert bizony a legtöbb esetben a szaktanároknak kell a közönség kérdéseire megfelelni.

Dr. Nagy Jenő.

TESTEDZÉS

A magyar birkozóspport reprezentánsai vesztek részt a DMTE Kovács Gyula vándorújas versenyén

(A Debreceni Újság tudósítójától.)

Megemlékeztünk már arról, hogy a Debreceni Munkás Testedző Egyesület január 31-én és február 1-én rendezte meg a minden évben egyszer lebonyolításra kerülő Kovács Gyula-vándorújas birkozóversenyét, amely évről-évre a legnagyobb érdeklődéssel kísért verseny szokott lenni nemesak Debrecenben, de ugyszólván az egész országban, annyival is inkább, mert ezen a versenyen teljes számban szoktak indulni mindazok a fővárosi és vidéki elsőrangú versenyzők, akik értékei nemesak a birkozósporthoz, de kiváló értéket képviselnek az ország határain túl is.

A DMTE értékes vándorújiért most is felveszik a küzdelmet a fővárosi tagadhatatlanul első helyen

álló kitűnő atlétái ugyszólván teljes létszámmal, de részt kérnek maguknak ebből a versenyből a nagyobb vidéki városok szintén elsőrangú gárdával rendelkező egyesületei is, úgyhogy az előjelekből ítélve a mostani Kovács Gyula-vándorújas birkozóverseny olyan elsőrangú sport-élményt fog szolgáltatni Debrecennek, mint amilyenre eddig csak Budapest közönségének volt alkalma.

Növeli a mostani verseny érdekességét az a körülmény is, hogy az Ujpesti Torna Egylet most harmadjára fog küzdeni ezért a szép vándorújiért, amely, ha győz, az alapító levél értelmében végleg a birtokába megy át.

Az Ujpesti Torna Egylet különben éppen a mai napon rendezte meg Ujpest város bajnokságáért folyó or-

szágos versenyét Ujpesten, ahol a legkiválóbb, többszörös Európa- és magyar bajnokok versenyeznek az elsőségért s a DMTE Kovács Gyula-vándorúja versenyé kitűnő alkalom lesz ennek a versenynek a reváns-mérkőzésére.

Egy-két nap múlva különben már alkalma lesz a rendező egyesületnek az indulók számáról és személyéről részletes tájékoztatást nyújtani, — amennyiben azonban mindenesetre máris közölhetünk, hogy mindazok a kiváló erők, akik a közönség érdeklődésére leginkább számot tarthatnak, már előre jelezték lejárásukat.

A verseny a Kereskedő Társulat Piac-utca 8. szám alatti tornacsarnokában lesz megtartva s a mérkőzésre szóló jegyeket jövő héten bocsátja ki a rendező egyesület.

— Bendeguz bácsi meséi ma délután a gyerekeknek a KIE-ben. A gyermekek öröme és várva-várt napja lesz a KIE által tervbe vett mesedélutánok. Igazán meghálálhatatlan munkát fejt ki ez egyesület vezetője most, mikor az ifjúságot felkaroló munkája után a kicsinyek részére is gondoskodik szórakoztató és vigdélutánokról. Ma délután folyamán tartja első mesedélutánját a KIE Piac-utca 7. szám alatti helyiségében. Gondoskodva van sok tréfáról, szavakokról, két nagyon bájos énekszámról és ami még a gyermeknevelés terén nálunk ismeretlen, amerikai módszerrel filmelőadás lesz, mely bizonyára nagy kedveltségnek fog örvendeni a kicsinyek körében. Bendeguz bácsi az előadás fénypontja és legnagyobb meglepetése, aki a jó gyermekek jó pártosa és a rossz gyermekek réme. A KIE mesedélutánját rendező vezetőség szívesen lát mindenkit, felnőttest, vagy gyermeket egyaránt. Belépődíj nincs. Az előadás pontosan 3 órakor kezdődik.

HIRDETMÉNY

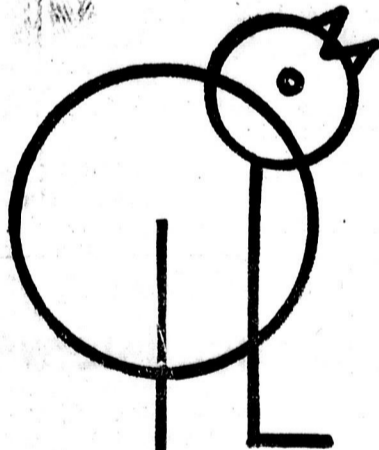
Az ebtartási szabályrendelet 6. §-ára utalással felhívja a városi adóhivatal az ebtulajdonosokat, illetve ebbirtokosokat, hogy a tulajdonukban, illetve birtokukban levő ebeket január hó 31. napjáig bejelenteni, ebbarcájukat kiváltani és ebadójukat befizetni el ne mulasztják.

Figyelmezteti a városi adóhivatal a fentnevezetteket arra, hogy a bejelentés és az ebbarca kiváltásának elmulasztása kihágási eljárást, az ebadó be nem fizetése pedig végrehajtási eljárást von maga után.

A bejelentéseket naponként a hivatalos órák alatt a városi adóhivatal azon kerülete veszi tudomásul, illetve fogadja el, melyben az eb birtokosa lakik.

Debrecen, január hó
Városi adóhivatal.

Vagyont szerezz Marabu keltetőgéppel,

ha baromfityénysztéssel foglalkozik. A legmodernebb gyártmány, legkittűnőbb kivitel! Gravitációs központi melegvízfűtés! Automatikus szellőztetés Amalith asztbesztpala belső burkolattal. Nem vetemedik, kitűnő hőszigetelő! Elpusztíthatatlan. Tojások forratása kívülről egy pillanat alatt!

Magyar Radiátorgyár
R.-T. BUDAPEST

Gyár: X., Gyömrői-ut 76-78.

Városi iroda és mintaraktár:

V., Kálmán utca 18. sz.

Telefon: 197-08.

Műanyag, téli csibenevelő ketrec (batteria), ólak, baromfityénysztési eszközök.

Alacsony árak!

Kedvező fizetési feltételek!

Szakzerű oktatás!

Képviselet:

BÉSZLER LAJOS vaskereskedésnél
Debrecen, Széchenyi-utca 2.

Magyar utasítás mindenkinek. Saját érdekében győződjön meg.

RADIO

Mit hallgassunk ma a rádióban?

Budapest. D. e. 9: Ujsághírek, kozmetika. 10: Református Istentisztelet a Kálvin-téri templomból. Prédikál: Ravasz László dr. püspök. 11: Egyházi népének és szentbeszéd a Jézus Szíve-templomból. Szentbeszédet mond: Sebes Ferenc dr., a magyarországi Kegyes Tanítórend főnöke. Énekek: Mennyből az angyal; Fel nagy öröme; Zálogát adtal. Óh Jézus; Dícsőség menyben az Istennek; Hímnusz. Orgonán játszik: Faludi Béla. — Utána: Pontos időjelzés, időjárásjelentés. — Majd: A Budapesti Hangversenyzenekar hangversenye. Karnagy: Zsolt Nándor. 4. Glazounov; Karneval. 2. Sikkós: Tükörfantázia. 3. Liszt: Mefisztókeringő. 4. Beethoven: VII. szimfónia. — E hangverseny szünetében: „Heti krónika”. Elmondja: Papp Jenő. 2: Gramofonhangverseny. 3: A Rádióélet gyermekjátékzórája. 3.30: A m. kir. földművelésügyi minisztérium rádióelőadás-sorozata. Kukuljvic József fdr: A csikók és lovak rossz szokásairól. 4: Az iskolán kívüli népművelés rádióelőadás. (Rádió Szabad Egyetem.) 1. a) Veress Sándor két szölamu és háromszölamu népdalfeldolgozásai; b) Bartók Béla: Két csikógyei dal. Előadja a Pálgári Dalkör. — Utána: Pontos időjelzés, időjárásjelentés. 5.10: Puccini-hangverseny a Székesfővárosi Zenekar előadásában a székesfővárosi Vigadóban. Közreműködik Kovács Ilonka és Széde Miklós, a Városi Színház operatőre. Karnagy: Vaszy Viktor. 7.15: Vigjáték-előadás a Studioból. „A fruska”. Vigjáték 3 felvonásban. Írta: Barry Conners. Átdolgozta: Zagon István. Rendező: Vajda László. 9.15: Magyar néma-est. Bodrog Zsigmond és László Imre dalai. Előadják Eitner Irén és László Imre. Kísér: Toll Árpád és cigányzenekara. 10.15: Pontos időjelzés, időjárásjelentés, sporteredmények. — Majd: Szabó Gy László jazz zenekarának hangversenye. Vig Miklós (ének) közreműködésével.

KÜLFÖLD: Bécs. D. e. 10.30: A bécsi újénekkar hangversenye. 11.05: Szimfonikus hangverseny. D. u. 1.05: Szórakoztató zene. 5.30: akmarzene. 7.40: Áriák és duettek. 8.30: Rádiójáték-előadás. 10.25: Szórakoztató hangverseny. Berlin. D. u. 4.30: Ritkán hallott kegyelgők. 7: Zongorahangverseny. 7.30: Humoreszkek. 8: Zenekari hangverseny. 10: Hírek. Utána tánczene. Boroszló. D. u. 4: Szórakoztató zene. 5.10: Uj zongoraművek. 10.30: Tánczene Berlinből. Majna-Frankfurt. D. u. 5.45: Gramofonzene. 9: Rádiózenekari hangverseny. 10.40: Hírek. Utána tánczene. Prága. D. u. 6: Német hangverseny. Modern mesterek sorozatból Mahler Gusztáv. 7.05: Fuvás zene. 8: Szimfonikus hangverseny. Róma. D. u. 5: Hangverseny: az opera közvetítés a nápolyi San-Carlo-színházból. 8.40: Sdnny: Gésák. Operett-előadás.

Hétfőn. Budapest. D. e. 9.15: A m. kir. államrendőrség zenekarának hangversenye. Karnagy: Szöllőssy Ferenc. 9.30: Hírek. 9.45: A hangverseny folytatása. 11.10: Vizállásjelentés. 12: Déli hangverseny az Egyetemi templomból, időjárásjelentés. 12.05: Hangverseny. — Közreműködik Szegő Lajosné (ének) és Hajk Albert (klarinét). Zongorán kísér: Kósa György. 12.25: Hírek. 12.35: A hangverseny folytatása. 1: Pontos időjelzés, időjárás- és vizállásjelentés. 2.45: Hírek, élelmiszerárak, piaci árak, folyamhírek. 4: Asszonyok tanácsadója (Arányi Mária előadása). 4.45: Pontos időjelzés, időjárás- és vizállás-

jelentés, hírek. 5.10: „Mi a szép és művészi a lírai versben”. „A lírai költészet jövője”. Horváth Sándor előadása. 5.30: Radosné Bock Ildáa bécsi dalokat énekel chrammel-zene kísérettel. 6.30: Német nyelvoktatás (Szentgyörgyi Ede dr.) 7: „A legelső ember felfedezésének jubileuma”. Müller Vilmos dr előadása. 7.30: A Budapesti Filharmoniai Társaság hangversenye a m. kir. Operaházból Paul Hindemith közreműködésével. Karnagy: Dohnányi Ernő dr. 1. Brahms C-moll szimfónia. 2. Hindemith: Mélyhegedüverseny. (Először.) Előadja: Paul Hindemith. 3. Fried Géza: Suite. (Először.) E hangversenyt a zágrábi és ljubljani rádióállomások is közvetítik. — Utána: Pontos időjelzés, időjárásjelentés, hírek. — Majd: Kiss Lajos és cigányzenekarának hangversenye.

KÜLFÖLD: Bécs. D. e. 11: Gramofonzene. D. u. 3.30: Szórakoztató zene. 5: Zenés meséjatek. 7.45: Mozart hegedüszonáták.

8.30: Népszerű hangverseny. 10.50: Hírek. Utána jazz. Berlin. D. u. 4.30: Baritonének. 4.50: Hegedüszonáták. 5.40: Magyar népdalok. 7.30: Szórakoztató zene. 9.10: Hangjáték-előadás. 11: A berlini rádió költőzik. Bucsu a régi háztól. Boroszló. D. u. 4.25: Régi zene gramofonon. 8: A waldenbargi bányászzenekar ünnepi hangversenye a 150. évfordulóján. Majna-Frankfurt. D. u. 4.30: Gramofonzene. 7.45: Ritka hangszerek. Előadás zenével. 8.15: Grabbe; Napoleon. Drámai előadás. 10.35: Tánceleke. 11.05 Tánczene Berlinből. Prága. D. u. 4.35: Szórakoztató hangverseny. 9.10: A romantikus dalciklus. Hangverseny előadás. 9.35: Csembalo hangverseny. Róma. D. u. 5.30: A poltronieri kvartett hangversenyének közvetítése a római királyi filharmoniai akadémiából. 8.30: Könnyű zenest. Uj olasz dalok.

SZÍNHÁZ-MŰVÉSZET

Hangverseny a királyi várban a Kormányzóné inségakciójára

Huszonegyezer pengőt eredményezett az estély

Budapest, január 17. A zenei élet kimagasló eseménye volt az a jótékony célú hangverseny, amelyet a Zeneművészeti Főiskola rendezett nagybányai vitéz Horthy Miklósné védnökségével a kormányzóné nyomorenyhitő akciója javára. A királyi palota felér márványtermében volt a hangverseny, amelyet ebből az alkalomból ieldíszítettek. Nyolc óra után egymásután érkeztek a Várpalotának a miniszterelnökséggel szemben lévő vaskapuja elé az előkelőségek. A hangversenyteremben az első széksor előtt külön bársonyszéken foglaltak helyet a Kormányzó és felesége, valamint József királyi herceg és Gabriella királyi hercegnő. Az egyik emeleti páholyban pedig a Kormányzó két

fia és Károlyi Consuela grófnő ültek. Az első sorban báró Wlassich Gyula a felsőház elnöke, Almássy László a képviselőház elnöke, gróf Bethlen István miniszterelnök, a diplomáciai kar tagjai és Berzeviczy Albert, a második sorban a kormánytagjai, Vértess Sándor a kabinetiroda főnöke, vitéz Kárpáthy Kamilló a honvédség főparancsnoka és a magyar közelet vezető egyéniségei foglaltak helyet. A hangverseny fél kilenc órakor kezdődött és a műsor, amelyet a Rákóczi-uduló nyitott meg, az Operaház művészei és a Zeneművészeti Főiskola ének- és zenekarának számaiból állott. A hangverseny 21.000 pengőt eredményezett a nyomorenyhitő akció javára.

Szent láng

Somerszet Maugham 3 fevonásos szindarabja.

Meséje nagyon sablonos és sokszor feldolgozott, megírása mesterkelt; ezzel a mondattal lehetne a legjobban jellemezni Maugham legutabbi darabját. Menthető-e a gyilkosság vagy sem? Első pillanatra úgy látszik ez a kérdés izgatta a szerzőt és erre ad adott esetben igenli választ. Bevalljuk, nemcsak a szerzőt izgatta ez, legújabbban — persze egészen más beállításban — Szomorj Dezső is a Takács Alicejében, de továbbmenve, a világnak minden valamirevaló íróját, különösen a freudi pszichoanalízis elterjedése óta, de a mai kulturális, társadalmi és gazdasági válságban vajon nines-e ennél izgatóbb kérdés? Eze a legégetőbb problémák egyike? Nem, nagyon sok kérdés volna, amire feleletet várunk, de ezek nagyon keveseket izgatnak, s ezek körül is igazán csak a mélyebb írókat. Aki hatásra, sikerre pályázik, annak csak ürügy a probléma, esetleg mankó, a lényeg ellenben a hatásadás eszközei kijátszása. Maugham az utóbbiakhoz tartozik. Hiszen a szép szavak, felszines mondatok csak cídomák, a kérdés ennél a darabnál voltaképpen: ki a gyilkos? Ezt a kérdést körülzeti a szerző a második felvonástól kezdve a darab vé-

gég s aminthogy csak ezt akarja megmondani — mi mást tehetne? — a harmadik felvonás végén válaszol az ápolónő kérdésére. Az első felvonás pedig bemutatkozás, megismerjük benne a szereplőket, nacionaléjüket stb. elég unalmas módon. Általában az ugynevezett trükkökben is nagyon szegény Maugham. S ezért annál kevésbé találunk nála olyasmit, ami minden drámának tartozéka s ami a lélektani és logika törvényei szerint érzéseinket és cselekedeteinket befolyásolja. Mindent, a darab szereplőit hőssékké avasztáló érzélgősséggel pótolja. A színészek egytől-egyik derekas munkát végeztek. Halassy Mariska anyája, tul a darab felületességén

szívemarkolóan mély és igaz. Játékában az érzések leghalkabb hullámait játszott kiforrott, nemes művészettel. Könyves Tóth Erzsébet mai alakítása méltán sorakozik azokhoz a műveket eddig láttunk tőle. Széles és színtelen szerepét erős kézzel biztosan fogta össze. Ma este jött először hosszú szerephez Tuboly Lujza és a mai játékával nyújtotta eddigi legjobb alakítását. Le-főjtott és fegyhezett játékával maga volt az élő vád. Az ápolónőnek amugyis fontos alakját monoton hanghordozásával és szinte mondanlatlan játékával a darab központjává tette és betöltötte vele a színpadot. Cselle Lajos sok meleg hangot vitt szerepébe és szívvel játszott. Thuróczy Gyula eleven figurát gyurt az élettelen ömnyből. Mészáros Béla a felületes orvost nemesakhogv elhitezte, de tuljatszotta. Szabó Imre ügyes alakítása dacára félszeg volt. A rendezés jó volt, az előadást nagyon mérsékelt számu közönség nézte végig. (te.)

HETI MŰSOR:

Vasárnap d. u.: Hajnalban, délelőste. Vasárnap este: Mozgófényképek. Hétfőn este: Szent Láng. Kedden este: Szent Láng. Szerda este: Kubán kozák-koncert. Csütörtök este: Kubán kozák-koncert.

Ma, vasárnap: „FOX FOLLIES” a világhírű Fox-filmgyár hangos attrakciója 10 felvonásban. Főszereplők: Sue Carol, David Rollius és Lola Lane. Jön: a Hold asszonya! Előadások vasárnap: 3, 5, 7 és 9 órakor. — Délután 3 órakor diákjegyek érvényesek.

ALLAT- ÉS KIRAKODÓVÁSÁR: Január 18-án. Kiskunfélegyháza (sertés vásár nines). Január 19-én. Csesztreg (sertésvásár nines). Egyek, Győr, Kútelek, Kunszadas, Nyírbakta, Örkény, Rétság, Szendrő, Verpelét, Ló- és marhavásár: Devecser, Sertés- és kirakodóvásár: Ózd. Állatvásár: Salgótarján. Kirakodóvásár: Tatabánya. Január 20-án. Maja. Sertés- és kirakodóvásár: Borsodhárad. Kirakodóvásár: Devecser, Salgótarján, Solt. Január 21-én. Zalaszentlászló (sertésvásár nines). Sertés- és kirakodóvásár: Rudabánya. Január 22-én. Nemesvid (sertésvásár nines). Tállya. Kirakodóvásár: Mikoszeglak.

Építetők és háztulajdonosok FIGYELMÉBE!

Vállalok mindennemű tetőfedést, n. n. új és régi tetőfedéseket és javítását cseréppel, palával, bórlemez-zel, kátránypapírral, facementtel. Gyári áron. Több évi részletfizetésre is. BULYOVSKY tetőfedőmester, Rákóczi-utca 6. Telefon 84.

Országos ankétet sürgetnek a vidéki színészet megmentésére

Az Országos Színész Egyesület körlevelet intézett a vidéki színészet szanálásában érdekelt összes városoknak és kérte, hogy a vidéki színészet megmentése érdekében a kultuszminiszter bevonásával tartanak országos ankétot. Debrecen város vezetése most foglalkozott a

Színész Egyesület megkeresésével megállapította, hogy a város már november 15-én kérte az országos ankét megtartását, azonban arra vonatkozólag illetékes helyen eddig semmi sem történt. Így valószínűleg a város is megsürgeti az ankét összehívását.

HAJDUFÖLD KÖZGAZDASÁGA

Szerkeszti: Meissner Károly.
a Tiszántúli Mezőgazdasági Kamara s-titkára.

Hetvenhatezer pengővel kevesebb hortobágyi legelőbér folyt be a városhoz

(A Debreceni Ujság tudósítójától)
A szombati polgármesteri értekezleten Veres Géza tanácsnok bejelentette, hogy a Hortobágyra az elmúlt észtendőben igen kevés jószágot hajtottak ki a debreceni gazdák. Ennek következtében az előirányoztnál 76.000 pengővel kevesebb legelőbér

folyt be, ami a mai súlyos viszonyok között kellemetlenül érinti a város háztartását.

A tanácsi értekezleten egyébként intézkedés történt, hogy azoknak a gazdáknak, akik a legelőbért 1930 október 1-ig befizették, a bérösszegeből hat százalékot visszatérítsenek.

Az országos földbirtokrendező bíróság több, mint egy és egynegyed milió holdat osztott szét 10 év alatt

Budapest, január 17.
Az országos földbirtokrendező bíróság közel 10 éves működése során földbirtokpolitikai célokra felhasznált összesen 1.269.651 kat. holdat, még pedig megváltás és vagyonváltásba átvétel útján. 940.506 kishaszonbérletek alakításával 1.67.586, az elővásárlás gyakorolásával 22.295, ingatlan eldarabolásának jóváhagyásával 149.263 kat. holdat. A megváltás útján igénybe vett földekből felhasználta a bíróság 58.586 kat. holdat 259.645 házhelyalakításra, 601.431

kat. holdat 30.24 hadirokkant, 25.692 hadiözvegy, 185.747 földnélküli mezőgazdasági munkás és 114.037 törpebirtokos földhöz juttatására. 190.488 kat. holdat pedig egyéni földbirtokpolitikai célokra, még pedig közlegelőkre 87.921 kat. holdat, gazdasági ismétlőiskolára 2118, sport és játszótérre 367, mintagazdaságokra 14.686 kat. holdat. A bíróság már megkezdte a juttatásoknak egyesek nevére telekönnyvezetést előkészítő eljárásokat.

Miért nem kezd meg a debreceni bacongyár üzemét?

A „Debreceni Ujság-Hajdúföld” hasábjain több ízben részletesen foglalkoztunk a Debrecenben létesítendő bacon-gyár ügyével. Reánuttattunk többek között arra a jelentőségteljes közgazdasági előnyre, melyeket a városnak, közelebbről a környék gazdaságszámának tekintve a bacongyár létesítése esetén. Maga az a körülmény, hogy évente mintegy 25.000 darab sertés feldolgozására rendezkedett be a gyár, előzete reávilágít a kérdés fontosságára.

Sajnos, a gyár üzemét egyelőre nem indíthatja meg, annak dacára, hogy az üzem folytatásához szükséges különleges berendezések már hónapokkal ezelőtt megérkeztek és felszereltettek.

Mint ismeretes a bacon-kivitelünk Angliába irányult; azonban az utóbbi időben kivitelünk lecsökkent annyira, hogy a hazai bacongyárak üzemüket teljesen beszüntették. A helyzet ugyanis az, hogy a magyar bacon Angliában főleg a szegényebb néposztály vásárolta, mert olcsó volt, viszont igaz, hogy minőség tekintetében mögötte maradt el a nálunk baccoknak. A minőségi különbsé-

seget nem a vártási elvárások idézték elő, hanem az a körülmény, hogy nem állt megfelelő „nyers” anyag a feldolgozó gyárak rendelkezésére, amennyiben a hazai bacongyárak legtöbb esetben nem tisztavérű, prima minőségű hussertéseket, hanem leginkább keresztezett sertéseket dolgoztak fel.

A jelenlegi nagy munkanélküliség, amely jelenleg Angliában van éppen annak a forrasztókörnek vásárlási erejét csökkentették, amelyek a magyar bacon vásárlása szempontjából különösképp számottevő tényező volt. Amíg az angolországi munkanélküliség csökkenni nem fog, addig a magyar bacongyártás sem fejlődhet, illetve a jelenlegi gyárak sem folytathatják üzemüket.

Igen természetesen ha megfelelő mennyiségű, prima minőségű, tisztavérű hussertések elegendő mennyiségben rendelkezésre állnának, akkor a gyárak üzemüket megindíthatnák, mert az első osztályú baconnak ma is van piaca Angliában. Tehát mint minden téren, itt is a létszó a minőségre való tenyésztés kell, hogy legyen!

Miert eredményes a Debreceni Ujság hirdetése?
Mert a Debreceni Ujság a Tiszántul legrégibb és legelterjedtebb napilapja.

Megcsappant a terménytőzsde forgalma

A gabonapiacra a forgalom szűk ke-
reték között mozgott, az árakban pedig
kisebb visszaesés volt tapasztalható,
mert a tengerentúli terménypiacokról
érkezett kedvezőtlen jelentések miatt
az intervenció is alacsonyabb pénzáján-
latot tett. Élénkebb érdeklődés csak a
rozs iránt volt tapasztalható. A piac
tájékoztató ari: buza tiszavidéki (77-
81 kg-os) 13.75-14.70, jászvidéki (77-
81 kg-os) 13.65-14.40, egyéb származá-
sú (77-81 kg-os) 13.65-14.30, rozs
10.20-10.30, takarmányárpa elsőrendű
14.25-15, közepese 13.75-14.25, sör-
árpa felsőmagyarországi 19-22, egyéb
16-18, zab elsőrendű 19.75-20, közep-
ese 19.35-19.60, tengeri tiszai 13.10-
13.20, egyéb 12-12.20, korpa 9.60-9.70
pengő mázsánként.

A magvak ára: köles 12-13.50, ká-
posztarepce 26-27, lucerna 135-155,
lőhere nyers arankás 155-175, tavaszi
büköny 19-20.50, szösös büköny
28-32, lenmag elsőrendű 35-36, másod-
rendű 31-32, tökmag elsőrendű 23-24
másodrendű 21-22, napraforgómag 15
-19, kékmac 77-79, nyuharmag 13-14
csillagfűt fehér 14-15, Viktória borsó
14-18, zöldborsó express 13-16, fehér-
bab 22-23, gyöngybab 31-32, fűrjbab
25-32, kisszemű lencse 18-23, nagy-
szemű 30-30 pengő mázsánként.

A liszt ára a fővárosi és a nagyobb
vidéki malmoknál január-februárra bo-
lettával forgalmi adó nélkül: dara 34
-35, buzasziszit duplanullás 32.70-32.20
nullás 32.20-33.20, kettős 29.20-29.70,
négyes 26.70-27.20, ötös 23.50-24, ha-
tos 19.50-20, hetes 17-17.50, hét és
feles 16.50-17, hét és háromnegyedes
16-16.50, nyolcas 14-15, rozsliszt nul-
lás 29-29.50, egyes 19-19.50, kettős
15.50-16 pengő mázsánként.

A takarmánypiacra legutóbb a ma-
sodrendű réti szénáért 7.25-7.50, a
harmadrendűért 5-7, az alomszalmaért
3.50-3.60 pengőt fizettek mázsánként.

Chicago-i terménytőzsdezárlat

Chicago, január 17.		Első sárlat	
Mai zárlat	cent bushel	cent bushel	cent bushel
Buza			
Márc.	80.50		80.50
Május	82.50		82.50
Julius	66		66.625-75
Tengeri			
Márc.	67.25		67.75
Május	69.25		69.875
Julius	70.50		75.125
Zab			
Márc.	33.50		33.75
Május	33.875		34.125
Julius	32.625		33
Rozs			
Márc.	40.125		40.625

Május 41.25
Julius 41.875

Zürichi zárlat

Budapest 90.22 és fél, Berlin 122.73,
Newyork 516.60, London 25.07 és há-
romnegyed, Páris 20.24 és fél, Milano
27.04, Prága 15.29, Belgrád 9.1270,
Bukarest 3.06 és háromnegyed, Bécs
72.62 és fél, Amsterdam 207.80.

Valutáriolyamok

Egy angol font 27.70-27.85, száz
cseh korona 16.85-16.97, száz dinár
10.02-10.10, száz dollár 570.50-573.50,
száz francia frank 22.45-22.75, száz
hollandi forint 229.70-230.70, száz len-
gyel zloty 63.25-64.25, száz lei 3.37-
3.41, száz lira 29.80-30.10, száz német
márka 135.70-136.30, száz osztrák
schilling 80.30-80.70, száz svájci frank
110.50-111 pengő.

Debreceni terményárak

Buza 11.50-12.00 és boletta, két-
szeres 10.00 és boletta, rozs 6-7.00 és
boletta, árpa 10.50-11.00, ötengeri 4.80
új tengeri 11.50-12.00, lucerna 4.80-
7.00, széna 3.50-5.50, lőhere 4-5.00,
büköny 3.70-5.00, alomszalma 1.50-
1.80, agyszalma 2.50-2.80, cukorrépa
2.70-3.00, takarmányrépa 1.50-1.80,
Krumpli fehér 4.50-7.50, rózsakrumpli
14-14.00 pengő.

Gazdasági előadás. Január 18-án,
vasárnap délelőtt 11 órakor dr. Széll
László gazdasági főtanácsos, gazda-
sági akadémiai tanár „A különböző
gyümölcsfélék feldolgozása és leg-
jobb értékesítése” címmel tart elő-
adást a Polgári és Gazdakörben. Az
előadásra ezuton is felhívjuk a
gazdaközönség figyelmét.

Nyilttér

Feleségemtől szül. Kozma Mária-
tól különváltan élek és érte semmi-
féle felelősséget nem vállalok.
Debrecen, 1931 január 17.

Szabó Ferenc
Kovács-u. 8.

ÁRVERÉSI HIRDETMÉNY

Elárverezük Hatvan-utca 46. szá-
mu házunkat 1931 január hó 25-én
magánárverésen.
Kikiáltási ár 30.000 pengő.

**Ügyvédeknek,
orvosoknak, kereskedők-
nek, iparosoknak, hivata-
loknak, egyesületeknek**

nélkülözhetetlen

Debrecen Cimtára.

A 496 oldalas 1931. évi kiadás megrendelhető

6 pengős áron

a Debreceni Ujság-Hajdúföld kiadóhivatalában.

APRÓ HIRDETÉSEK

Egy apróhirdetés 10 szóig 50 fillér és egyszerre két reggeli lapban jelenik meg. Vasgabb belével szede t szavak duplán számítanak. — Üzleti hirdetések más tarifa alá esnek. Apróhirdetésekre minden felvilágosítást a 141. telefonszám ad.

Felvételi helyek:

Kossuth-u. 3. Kiadóhivatal. Telefon 141. József kir. herceg-u. 16. Szerkesztőség és nyomda.
 Piac-u. 8. Csáthy Rt., könyvkereskedés. Széchenyi-u. 50. Lajos István tőzsdéje. Miklós-utca 44. Zsurovits Ferenc fűszerüzlete.
 Szent Anna-u. 39. Papp Ferenc tőzsdéje. Csapó-u. 68. Schwartz Józsefné tőzsdéje. Meszóna-u. 3. Vadász Sándor fűszerüzlete.
 Nyil-u. 59. Weigand Antal fűszerüzlete. Kassai (volt Hadházi) ut 12. Voith Simon fűszerüzlete.
 Virág-u. 19. Kerezi Albert tőzsdéje. Sámsoni-ut. Hajdu Gyuláné tőzsdéje. Gálvessy magánnyomozó-iroda, Atilla-tér 6.
 Magoss György-tér és Károly F. József-ut sarok, Ujfalussy József tőzsdéje.
 Károly F. József-ut és Böszörményi-ut sarok, Kiss Gáborné tőzsdéje.
 Mester-u. 48. Péntek Gáborné tőzsdéje. Bethlen-u. 76. Nagy József fűszerüzlete. Hatvan-u. 63. Meskó Györgyné tőzsdéje. Nyilastelep, Márton Kálmán-u. 1. Voith Simon fűszerüzlete.
 Diószegi-ut 14., Sipos Ferenc fűszerüzlete.
 Gágyvár melletti bódé, Katona Sándor tőzsdéje.
 Vagonyvár, özv. Kárpáthy Józsefné tőzsdéje.
 Egyetemi klinikák előtti bódé. Dr. Veezky Izabella tőzsdéje.

HÁZASSÁG

Szerencsétlenül járt gazdaleány tizenöt-ézer pengő végkielégítéssel férjhezmenne. Nő-szülnének orvosok; ügyvédek, nyugdíjosok, kereskedők, iparosok, gazdálkodók, hajadonok, özvegyek, szerencsésen férjhezmehetnek. Titoktartás biztosított. Nem kell más teenni, levelet írni ezen címre: Kincses, Orosháza. 3024

ÁLLÁST KERESŐ NŐK

Perfekt gép- és gyorsíróno. Kiszűréses összes irodai munkákban nagy gyakorlattal. Kér. állást keres. Szíves megkereséseket „Megbízható munkaadó” jellegre kér. 3029

Irodai teendőkben, gép- és gyorsírásban perfekt fiatal munkaerő állást keres. „Szerény igényű” jellegre. 3038

BETOLTENDÓ ÁLLÁS FÉRFIAKNAK

Tetőfedő tanulók fizetéssel felvételnél Bulyovszkynál — Rákóczi utca 6. szám. lehetőleg két középiskolát végeztek előnyben. 193

Kifutófut azonnal belépésre felvések. Freidmann Simon Széchenyi u. 6. 3051

Egy fiatal sütősegéd és egy jó családból való fia kenyérkihordásra felvételnél. Kékes 74. 3012

Lakatos tanulók fizetéssel felvételnél Preisler, Boldogfalva u. 6. 139

Ügynököket magas jutalomra állandó alkalmazásra felvesszünk. Sziget varrógép Rt. Piac u. 79. sz. 2063

Segédet, önálló jobb kiszolgálót keresek. Radó, selyemüzlet, Széchenyi utca 11. 3003

BETOLTENDÓ ÁLLÁS NŐKNEK

Megbízható jobb nő, ki önállóan főz, takarít, kéttagú családot jó bizonyítványokkal felvételnél. Miklós utca 21. 184

Trafikhoz kaucióképes üzletvezetőt keresek. Cím a kiadóhivatalban. 193

KIADÓ LAKÁS

Kiadó Szépen egy szobás jó lakás új házban. Értekezletnél Gazdák Bankja, Kossuth, utca. 177

Kiadó kétszobás, előszoba második szobás modern garzon lakás azonnal. Vár utca 8. 179

Két szoba, előszoba, konyha február 1-re kiadó. Homok u. 61. 3028

Földszinti utcai öt szobás modern urilakás májusra kiadó. Arany János 20. Értekezni az emeleten. 3037

Modern utcai két szoba, előszoba, konyha, spajzzal, vízvezeték lakás február 1-től esetleg később kiadó. Rákóczi utca 36. szám. 3057

Háromszobás lakás Kossuth utca 39. alatt kiadó. 174

Két szobás földszinti modern urilakás február 1-től kiadó. Böszörményi ut 3. Kégyvár, az emeleten épületben. 3025

Eladó rózsaszín és világoskék zirconzet tégnyuhák, keveset használt, fiatal leány részére, ugyanott koresolyák is. Fűvészkert utca 8. Tessék cseh getni. 3023

Két szobás parkettes, fűtőszobások és május egy-22. kis családnak kiadó. 3059

Utcai lakás, szép szoba, konyha, esetleg irodának kiadó. József kir. herceg utca 25. szám. 3020

Modern kétszobás azonnal, háromszobás májusra kiadó. Csapó utca 53. sz. 185

Kiadó azonnal utcai kétszobás és udvari lakások mellékhelyiségekkel. Eprsekert utca 7. 169

Kiadó 4 szobás utcai, 2 szobás udvari lakás, teljesen jókarban levő borshorodók nagyon olcsón eladó. József királyi herceg utca 41. sz. 3061

Piac 44. egy-első emeleti 2 szobás irodahelyiség műteremnek, rendelőknek azonnal kiadó 2 szobás irodahelyiség február hó 1-re kiadó. Műhely február hó 1-re kiadó. Marx, Piac 44. 3062

Egy szoba, konyha azonnal vagy február egyre József kir. herceg utca Miklós utca 33. 3030
 22. kiadó. 3058

Három szobás, fűtőszobás utcai lakás mellékhelyiségekkel májusra kiadó. Simonffy ut 6. sz. új villában május 1-re kiadó 2 komfortos, szép lakás: 4 szobás, hall, loggia, terrasse stb. Értekezni Barna utca 4. vagy Simonffy utca 2-a II. em. 8. ajtó. 3048

Kiadó két szoba, előszobával, fűtőszobával, irodának, rendelőknek alkalmas. Cím a kiadóban. 165

Utcai szobák egyenként is kiadók, vízvezetékkel, gázzal, esetleg butorozva, József kir. herceg utca 6. szám. 3043

Csapó 46. alatt 2-3 egyetemi hallgató lakást kaphat. 3042

Piac utca 5. számú házban félemeleti öt szoba mellékhelyiségekkel május 1-re kiadó együttesen, vagy megosztva. Értekezni Kaszanyitzky Endre üzletében, Piac utca 57. sz. 3004

Modern, magasan alapincézott szoba, konyhás lakás mellékhelyiségekkel február kiadó. Busi utca 17. szám. 3012

Háromszobás lakás mellékhelyiségekkel azonnal kiadó, Szent Anna u. 5. szám. Értekezni Baththyány utca 14. sz. ügyvédi irodában. 1079

Hatszobás fűtőszobás, minden komfort ellátott teljesen modern lakás kiadó május 1-re. Cím a Debreceni Ujság kiadóhivatalában.

Hatvan u. 18. sz. alatt II. emeleti 3 szobás, fűtőszobás modern lakás kiadó május 1-re. Dr. Sebestyén, Piac utca 49. 37

Kiadó udvari szoba február hó 1-re. Csillag utca 52. x

Világos, szép utcai szoba, konyha, kamara, mosóház, külön padlással azonnal kiadó Apaffy utca 20. 8

Két szobás, teljesen modern új lakás mellékhelyiségekkel, 800 négyszögletes telekkel. Kassai ut 38., május 1-ére kiadó. Értekezni Arany János utca 11., II. lépcső. 2016

Kiadó 2 szoba, konyha azonnal 3 szoba irodának, rendelőknek stb. február 1-re. Piac u. 64. 151

Félemeleti lakás, egy szoba, előszoba és mellékhelyiségekből áll, orvosi rendelőknek, ügyvédi irodának kiválóan alkalmas, esetleg butorozva is kiadó. Szent Anna u. 50. 133

BUTOROZOTT SZOBA

Butorozott szoba irodának, rendelőknek vagy házaspárnak fűtőszobával. Hunyadi utca 12. 188

Egyszerű kis butorozott szoba magános urfénybernek kiadó. Miklós utca 21. sz. 182

Utcai szép különbejárati butorozott szoba magános urnak kiadó. Miklós utca 21. 183

Simonffy ut 9. butorozott szoba kiadó február 1-re. 166

Butorozott utcai szoba kiadó, esetleg teljes ellátással. Burgondia 5. 161

Különbejárati szép nagy szoba butorozva, esetleg ellátással kiadó. Szent Anna 58. keresztpület. 182

Különbejárati utcai és udvari butorozott szoba kiadó. Kékes utca 86. 191

Olesó butorozott szoba azonnal kiadó Kigyó utca 45. szám, 3-ik ajtó. 173

Kapualatti különbejárati utcai butorozott szoba kiadó. — Simonffy utca 29. Lusz-tig. 3022

Különbejárati csinosan butorozott utcai szoba azonnal kiadó. — Erzsébet u. 89. 3060

Különbejárati elegánsan butorozott szoba két személynek kiadó központban. Piac u. 19. 3063

Különbejárati csinosan butorozott szoba központi fűtéssel kiadó. Arany János utca 54., II. emelet. 5. 2080

Különbejárati szép butorozott szoba azonnal kiadó központban. Iskola u. 8. 170

Különbejárati nagyon csinosan butorozott szoba kiadó. Széchenyi utca 31. első keresztpület. 197

Butorozott szoba kiadó tágas, világos különálló épületben Bethlen u. 67. 158

Butorozott szoba teljesen különbejárattal, kapukulccsal kiadó. Fűvészkert utca 12. II. 3046

Butorozott szoba kiadó. Hűvelyes utca 7. sz. 1588

Központi fűtéssel utcai butorozott szoba kiadó. Iparkamara, II. kapu. HT. 6. 3000

Butorozott szép nagy szoba kiadó, esetleg konyhával vagy ellátással is. Huszár u. 13. 156

Cserépkályhás utcai különbejárati kényelmesen butorozott, tisztá szoba fűtéssel kiadó. Lorántffy 42. 132

Kiadó csinosan butorozott különbejárati utcai szoba. Erzsébet 63., Kékes u. 53. szám. 3006

Különbejárati utcai butorozott, parkettes szoba előszobával, mellékhelyiséggel azonnal kiadó. Rákóczi utca 35. szám. 3056

Kossuth utca elején kiadó különbejárati szép parkettes butorozott szoba 1-2 személynek. Cím a kiadóban. 2072

Szépen butorozott, irodának is alkalmas utcai szoba előszobával kiadó. Werbőczy u. 3. Törvényszék mellett. 3011

Utcai butorozott szoba, esetleg ellátással 1-2 személynek kiadó. Püspöki palota, I. em. 38. 1098

Kiadó butorozott szoba, esetleg ellátással. — Ugyanott többrendbeli lakás Csönka utca 5. sz. 1296

Különbejárati csinosan butorozott szoba központi fűtéssel kiadó. Arany János utca 54., II. em. 2080

Kellemes otthon. Két ur részére utcai butorozott szoba Mester utca 35. szám alatt azonnal kiadó. Megtekinthető 2-3 óra között, kapu alatt balra. 2036

Kiadó központban világos, — egészséges, de szerényen butorozott szoba 45 pengőért állandó központi fűtéssel és villannyal egy személynek. Cím a kiadóban. 2075

Kossuth utca elején kiadó különbejárati szép parkettes butorozott szoba 1-2 személynek. Cím a kiadóban. 2072

LAKÁS ÉS SZOBA KERESLEK

Egy vagy kétszobás utcai lakást Timár, Vigkedvő, Teleki, Baross utcákon akapualatti bejárattal kivesszek. Többet fizetnek régi bérlőnél. Ajánlatokat „Jóízető” jellegre a kiadóba. 185

BUTOROK

Eladó szobák, szatalkák műasztalossal. Miklós u. 21. szám. 3003

Márványasztalok
olcsón eladók, használt
székek, szekrények, 2 fe-
hér ágyszófonyal, lö-
szőr madrac. Hatvan u.
22. szám. 3031

Egy
modern fekete ebédlő,
féregmentes, eladó. Cim
a kiadóban. 3017

Ebédasztal
és egy antik állótükör
eladó. Ispotály u. 13. sz.
1351

Irógép
teljesen jókarban min-
den elfogadható árért
eladó. Cim a kiadóban.

Butorfélek,
u. m. ebédasztal, szek-
rények, komplett háló,
képek, stb. rendkívül ol-
csón eladók. Vár utca
6. szám. 3007

**AUTO,
MOTO, KEZEKAR**

Autófuvarozást
legutányosabban vállal-
ják Vigkedvő Mihály u.
10. sz. Telefon 9-47.

Műhelynek,
raktárnak, utakra nyíló
pince kiadó. Hatvan ut-
ca 1. 128

**ELADÓ
ÁLLATOK**

Jekier kan
völödi, 5 hónapos eladó.
Garai utca 26. 176

Rhode Islyand,
leghars, fehér indiai fu-
tókacska tenyésztojásra
előjegyzést elfogad Sári
Viktor, Kaba. 3045

Szorgalmasan
éneklő harsó kanári ma-
darak eladók. Nyil utca
11. sz. 3026

**ELADÓ
INGÓSÁG**

Tejszállításra
alkalmas rugós teher-
kocsit 5-6 mázsa teher
bíró képességgel azon-
nal átvennénk. Cim a
kiadóhivatalban. V

Állótükör
varrodába alkalmas el-
adó. Ispotály u. 23. 92

Rádió
4 lámpás elutasítás miatt
igen olcsón eladó. Hat-
van utca 18. II. emelet
bal. 5302

Asztalo-
szerszám teljes felszerel-
és olcsón eladó. Csönka
utca 5. sz. 1368

Cimbalom
nyers állapotban össze-
állításra készen sürgősen
eladó. Csönka utca 5. sz.
1369

Eladó
egy szép fűszer stélázi
tükörrel, főkkal, ugyan-
ott kijátszott hegedű,
varrógép, régi könyvek
és régi pénzek, festmé-
nyek, tisztító kard, 9 min-
flobert. Piac utca 42. sz.
étkezdében. 1525

Koresolya
teljesen új, kerék orru,
nikkelezett, 28. számú
10 pengőért eladó. Szent
Anna u. 10. sz. trafik. 145

Kurcsmai
puzd, jókarban levő,
sürgősen eladó. Böször-
ményi ut 51. Nagy End-
re. 3001

Komplett
fűszerüzletberendezés na-
gyon olcsón eladó. Er-
zsébet utca 22. szám. 3002

Szánka
lőnyűl, négyüléses jutá-
nyosra eladó. Vigkedvő
Mihály utca 10. 112

**ELELMISZER,
ITAL**

Bor 50 fillér,
kifűző zamatu, 5 liter
vételnél Dénesnél, Seg-
léd utca 22. 3052

**GAZDASÁGI
ESZKÖZÖK**

Eladó
jutányosan cséplőgani-
tura 6-cs magánjárata
vasrúvás cséplőszelvény
nyel jó karban teljes fel-
szereléssel. Értekezhetni
Gazdák Bankja, Kossuth
utca. 176

**ÜZLET,
MOHÉLY, RAKTÁR**

Kiadó
két helyhelyiség, uovar-
ra nyíló szoba, Fux-féle
gyorsmérleg, szép faj-
galombok eladók. Hat-
van utca 55. 3035

Kiadó
üzlethelyiség, világos-
tágas, mindenre alkalm-
as. Szabóvarrógép,
ruhaszekrény eladó.
Bethlen u. 27. 3027

Halmágyi-iroda
volt helyisége teljes fel-
szereléssel, írógéppel és
más butorított szobák
eladók. Arany János u.
20. szám. 3036

Üzlethelyiség
Piac utca legforgalmas-
sabb helyén kiadó. Érte-
kezni Rosenberg Emil-
nél, Piac 52. 3040

Piac 83 sz.
házban, jelenleg Katz
Andor rádió, kerékpár,
varrógépkereskedés ber-
letében lévő sarokhelyi-
ség kiadó május 1-re. 3016

Mészárszék
lakással Alsóajzán ki-
adó. Értekezni Debrecen
Honvéd utca 60. szám
alatt. 3019

Üzlethelyiséget
keresek májusra forgal-
mas helyen. Bagi Lajos
rőfőkereskedő. Batthy-
ányi u. 6. 196

Kiadó
kettő üzlet, fűszer, élel-
miszer bárminek. Kassai
ut, Árpádtér 26. 189

Legjobb helyen
nagyobb üzlethelyiség
mindenre alkalmas kiadó
Piac utca 75 szám. 187

Anódpótló
Philips 3003-as 110 volt-
os és 372-es 220 voltos
olcsón eladó. Laborató-
rium. Péterfia 30. 191

Frakk,
zsakett, férfi cipők, női
ruha, kézimunkaterítők
függönyök, ágyszerítők,
tűkrök, ruhaszekrény,
békített „En Ujságom-
szók. Szent Anna ut-
ca 34. 168

Kocsik eladók
olcsón, egyfogatu, két-
fogatu. Használt szeke-
k, eljes gazdasági fel-
szerelés, ekék, egy szá-
ka. Hatvan utca 22 sz.
3029

Singer-avrógép
eladó. — Emy divatszalon,
Piac utca 79. 3055

Egy
nagy és kisebb üzlethé-
lyiség kiadó. Hatvan u.
15. szám. 1419

Csapó u. 6.
sz. alatt modern üzlet-
helyiség (volt kanczler
féle) portállal és üzleti
berendezéssel, hozzátar-
tozó udvari helyiséggel
február 1-re kiadó. Fel-
világosítást ad dr. Se-
bestyén ügyvéd, Piac u.
49. szám. 37

Jó forgalmu
kettő kemencés sütőde
azonnal kiadó. Értekezni
lehet Kósa kalaposnál,
Kossuth utca 3. 2098

Eladó
nagyforgalmu vegyes üz-
let, áruval, berendezés-
sel azonnal átvehető. —
Savanyukáposztát veszek
Ajánlatokat Debrődi féle
ház Egyek, Újtelep 1610
155

Üzlethelyiség
központon bármily célra
alkalmas olcsón kiadó.
Fűvészkert utca 14.

Hatvan u. 18.
szám alatt sarokházban
modern saroküzlethelyi-
ség 3 kirakattal május
1-re kiadó. Felvilágosi-
tást ad dr. Sebestyén
ügyvéd, Piac utca 49.
37

AJÁNLAT

Vízvezeték,
csatornázás, gáz és köz-
ponti fűtés, valamint
utsvivattyúk szerelését
és javítását, meglévő víz-
vezeték évi karbantar-
tását a legszolidabb
árak mellett pontosan
és felelősséggel készítem
Pásztor Károly szerelő,
Nyomatató utca 16. sz.
3015

Homokdomb
aKtz telepnél kiterme-
lésre eladó. Értekezhet-
ni: Deák Ferenc utca
13. szám. 3018

Jelmezek,
estélyi, délutáni ruhák,
belépő kikölcsönözhető:
Emy divatszalon, Piac
utca 79. 3054

Poloskairtást
ciángázzal vagy szaba-
dalmozott folyadékser-
rel és lakások vizsgála-
sát felelősséggel vállal-
lok. Poloska-, sváb- és
patkányirtószert kapható
Nánássy, Kossuth utca
47. szám. Telefonhívó
345. 3014

Garage
(raktárnak is) kiadó. —
Batthyány u. 10. 175

Privát
házhoz mosni, vasalni
ajánlok, otthon is
mosok. Meszeng utca 3.
Makayné. 181

Takaréktűzhelyek
leggyorsabbtől legdi-
szesebbig kaphatók. —
Esetleg kedvező fizetés-
sel. Fiu tanulónak fel-
vétetik. Kandia utca 15.
szám. 161

Fogházak,
tömés, műfogak. Vary
János fogműtermében,
Rothemere u. 12. (volt
Darabos u.) Felvilágosi-
tás díjtalan. Leszállított
árak. 3073

Olesó jó tüzelő,
Száras, venyige nélküli,
szőlőtöke mázsája ház-
hoz szállítva 1.50 pen-
gő. Helyszínen átvéve
1.20 pengő. Ugyanott
kiváló uradalmi fajbor
adóval együtt literje
50 fillér. Eladás 25 lite-
ren felül. Telefon 2-22.
Wolf szőlőgazdaság. —
Monostorpályi ut. 167

Disznóelést
vállal Tóth János hen-
tes, Kigyó utca 13. 160

Rádiószok!
Ha még teleges a készü-
lékük keressenek fel,
mert olcsón átalakítom
modern telep nélküli
hálozativá egyévi jót-
állással. Laboratórium,
Péterfia 30. 190

Másolást,
jegyzetek tisztázását gé-
pen vállalom. Cim a ki-
adóban.

Szabni
varrni tanítok szaksze-
rűen Péterfia u. 25. sz.
1345

Jégverem
120 szeker jéghez kiadó.
Deák Ferenc utca 26.
3009

Irógép
berbe kiadó biztos hely-
re Cim a kiadóban.

Élőhal
lerakat megnyit Piac u.
9. alatt. Állandóan kap-
hatók a legszolidabb előha-
lak, legszolidabb árak
mellett. B. pártfogást
kér. Elías Albertné hal-
kereskedő, ú. v. Kohn
adóban. 2096

Fehérnemű
varrást a legszebb kivi-
telben jutányos áron vál-
lalok. József kir. her-
ceg u. 56. 146

Csillárjait
már nem kell szidoloz-
nia, mert bármilyen
sznre galvanizál min-
den nagyságban tárgya-
kat nikkelez. Földváry,
Széchenyi utca 55. 2856

Báli
frakk, szmoking öltönyö-
ket készít Sztepanov, —
Degenfeld tér 2. Tanuló
felvétetik. 2078

Szoknya
plissézozás 1 pengő,
aljavarrás 30 fillér. Pé-
terfia 25. sz. 1432

Uriembereket
ebédkosztra, bentétko-
zfére felveszek. Kosztót
kihordásra is adok. Cim
a kiadóban. 2030

„Korzó“
étkezdében, a főtér köz-
pontján, bámulatos ol-
csón étkezhet, ciszrendű
házikosztót, jól fűtött
csinosan berendezett ét-
teremben. Abbonensek
nek árkedvezmény. Piac
utca 42. udvarban. 1526

Kardokat
bajonetteket, autó és
bármilyen alkatrészeket
szépen és olcsón nikke-
lez. Földváry csak. Szé-
chenyi utca 55. Telefon
168. 2836

Kézimunkák
óriási választékban ké-
szten, kezdve, előhúzza,
festve, félláron Szilá-
gyinál, Széchenyi 1. sz.
1962

Gallértisztítás
hőfehérre magas fény-
nyel 7 fillértől. Leg-
szelben, legolcsóbban
fest, mos, tisztít Libárdi
Péterfia 4, keresztépü-
let. 351

KERESLET

Három
egyetemi hallgató 22-ére
jó házikosztót keres, ár
megjelölésével „Ebéd va-
csora“ jellegre a kiadó-
hivatalba. 2087

Villanymotort
1-4 lóerőig veszek.
Ehrenreich, Arany Já-
nos utca 37. 3005

Kutyákat
vesz az élettani intézet.
172

eFlhivás!
Szives tudomására hoz-
zam a nagyérdemű kö-
zönségnek, hogy az in-
gatlanok áresése követ-
keztében ma földet, há-
zat telket kevés pénz-
zel és részletfizetésre is
módomban áll a legelő-
nyösebb feltételek mel-
lett közeviteteni. Samu
János Öfb. engedélyes,
Hunyadi utca 24. 192

Rövid
zongorát, keveset hasz-
nálat veszek. Cim a ki-
adóban. 3032

Keresek
belterületen néhány hold
szántóföldet tanács ki-
sebb birtokot, bérbe, le-
hetőleg azonnal. Cim a
kiadóban. V

Használt
melegágyablakot veszek
Cim: Csapo, Nyomatató
22. szám. 2062

Öt-hat hold
földet közel a városhoz,
kövesút mentén megvé-
telre keresek. Ügyndőt
díjazok. Reichmann. —
Széchenyi 22. 2086

KULONFELE

Fehér,
fekete ponttal a hátán
darótszörű foxi elve-
szett. A becsefteltes meg-
találó jutalomban ré-
szesül. Hatvan utca 81.
szám. 3008

ELADÓ HÁZ

Ház.
Olesó ház a nagyállom-
ás és esendőlaktanya
között, Timár 26. szám
3 kétszobás és egy öt-
szobás lakás, villany,
vízvezeték eladó. Tizezer
pengővel megvehető. V

Eladó
Rákóczi utca 65. sz. szép
nagy uriház. Érdeklődni
Nyomatató utca 10. V

Varga-u. 9.
számú ház azonnal el-
adó. Értekezni II. ajtó.
153

Eladó
kétszobás telepi ház
mellékhelyiségekkel rész-
letfizetésre is. Értekez-
hetni Gazdák Bankja,
Kossuth utca. 189

Eladó
olesó házak! Csillag ut-
ca 59. Dembinszky utca
20. és 28., Csillag utca
64., Teleki utca 46. Erős
Lajos utca 8-B. Dícsőfi
utca 11, Hegyi Mihályné
utca 12. Bovebbet Samu
János Öfb. engedélyes-
nél, Hunyadi utca 24. sz.
192

ELADÓ FÖLD

Tanyás ingatlan
12 kat. hold a Dícsőzi
ut mentén a 6-os kilomé-
térnél 4 hold öszi ve-
tessel kedvező áron és
fizetési feltételekkel el-
adó. Tiszántúli Mezőgaz-
dasági Hiteletintézet, Kos-
suth utca 8. 1873

Házhelyek
Katz telepnél eladók. —
Értekezhetni: Deák Fe-
renc utca 13. 3011

**BIRTOK-
BÉRLET**

Kiadó
egy hold kitűnő fekeri-
tett konyhakertészeti
föld lakással. Jelentkez-
hetnek Gazdák Bankja,
Kossuth utca. 178